

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141

Липень

7

July

1969

Михайло Дмитренко:

Портрет Олени Залізник, олія

НАШЕ ЖИТТЯ

P. XXVI. ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ Ч. 7

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня
 Редагує Колегія — Лідія Бурачинська, Рута Галібей, д-р Наталя Іщук, Олена Лотоцька, Ірина Пеленська, Марта Тарнавська, Наталя Чапленко.

Листування й передплату висилати на адресу:

4936 N. 13th St.
 Philadelphia, Pa. 19141
 Tel. DA 4-7304

Річна передплата в США і Канаді від січня 1963 ..... \$5.00
 Піврічна передплата \$2.75
 Річна передплата в Англії 1¼ ф. ст.
 Річна передплата в Австралії 4 а. д.
 Річна передплата у Франції 15 н. фр.
 Річна передплата в Німеччині 12 н. м.
 Річна передплата в Бельгії 150 б. фр.
 В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.
 Поодинокое число 50 центів

Зміст:

А. Коссовська: Побачення з океаном
 Рік поза нами
 Д-р Н. Пазунок: Княгиня Ольга у світлих віках
 Молода бабуня: А все ж нехай діти їдуть!
 Г. Мазуренко: З юних мандрівок
 Н. Михалевич: Кризь сьогоднішню Францію
 В Оселі Вознесіння
 Н. Ч.: Перша картинна галерія
 Л. Б.: Конференція в Дітройті
 Річні Збори Гол. Управи
 І. Кашубинська: Літні страви
 Вишивка на весіллі
 Косметичка: Пігментні плями
 Сова: Сіль
 Д. Лагода: Ведмедикові пригоди
 Н. Забіла: Кульбаби
 П. Воронько: Ми зробили річку
 Іди, іди дощику...
 Г. Чернобицька: З відеречком і лопаткою
 Калина: Вакаційний гість
 Six months of work
 А. Berwecky: Strength Through Understanding
 М. Dushnyck: Report

На обгортці:

Світлина на обгортці знята з портрету бл. п. Олени Залізняка, кисти мистця Михайла Дмитренка. Ініціативу до портрету дала Маруся Бек, радна м. Дітройту, яка подарувала його Управі СФУЖО на Жіночій Сесії СКВУ в листопаді 1967 р.

OUR LIFE

No. 7. JULY-AUGUST VOL. XXVII

Edited by Editorial Board
 Monthly publication except August,
 of the Ukrainian National Women's

League of America, Inc.
 4936 N. 13th St.
 Philadelphia, Pa. 19141
 Tel. DA 4-7304

Subscription in the United States of America \$5.00 per year, half year \$2.50. Subscription in Canada \$5.00 per year, half year \$2.75. Subscription in England 1½ pound sterling per year. Subscription in Australia 4 Austr. dollars per year. Subscription in France 10 n. fr. per year.

Entered as second class matter July 8, 1944, at the Post Office at Philadelphia, Penna. under the Act of March 3, 1879.

Single Copy 50 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
 245 Wigman Rd.
 Bilborough Estate
 Nottingham, England

Ukrainian Booksellers
 49 Linden Gardens
 Notting Hill Gate
 London W. 2

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
 16a Prospect St.
 Glenroy, W9, Victoria
 Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovych
 c/o No. 7 887 93 de Paris
 26. rue de Torcy
 Paris 18-e
 France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
 Haus der Begegnung
 8 Muenchen 27
 Rauchstr. 22

On the Front Page:

M. Dmytrenko: Portrait of Olena Zalizniak, oil.

На терені США

13. липня — Прогулька до Геродів
 Культури у Клівленді — 7 Від-
 діл США в Акрені, Огайо
 27. вересня — Міжокружна Виховна
 Конференція — Скр. Рада США
 в Ньюарку
 12. жовтня — Свято кн. Ольги —
 Окр. Рада США у Філядельфії
 26. жовтня — Конференція Референ-
 ток Сусп. Опіки — Окр. Рада
 США у Філядельфії
 15. листопада — Вечір Літ. Конкурсу
 СФУЖО — Гурток Книголюбів
 у Філядельфії
 30. листопада — Нарادا Культ.-Осв.
 Комісії США — Окр. Рада США
 у Філядельфії

КРИЗЬ НОВІ ФІЛЬМИ

Огляд фільмів, що тут подаємо, оснований на списку виховного журналу „Перентс“. Усі подані фільми — відповідні для дітей.

ХЛОПЦІ З ВУЛИЦІ ПАВЛА — The Boys of Paul Street. Мадярський фільм із хлоп'ячого життя, що показує боротьбу двох хлоп'ячих ватаг.

ЧАРРО — Charro. Пригодницький фільм, у якому грає Ельвіс Преслі.

ФАНТАСТИЧНА ПЛЯСТИКОВА МАШИНА — The Phantastic Plastic Machine. Документальний фільм, що показує водяне лещетарство на морському побережжі. У другій частині виступає Нет Янг, спортовий чемпіон Австралії.

ЦЬОГОБІЧ ГОРИ — My Side of the Mountain. Фільм виробні Роберта Радніца, що виконує родинні сценічні картини. Це історія 13-літнього хлопця, що втікає з дому в гори Квебеку, щоб там жити серед природи. Серед пригод дитина дозріває. Чудові світлини природи.

Виховні матеріали

ЖІНОЧОЇ СЕСІЇ СКВУ

можна замовити в Централі США за надісланням 2 дол.

Леся Храплива: Родинний дім і громадські установи

Лада Прокоп: Учителька в сучасній дошкільній установі

Олена Климишин: Українське дошкільня — сучасний стан і організаційна схема

Ірина Тарнавська: Виховання дитини дошкільного віку

Іванна Гілевич: Виховний ідеал української матері

Леоніда Вертипорох: Відповідальність української матері за молоде покоління

Замовляйте книжку
 Петра Чижики

Наше життя

РІК XXVI.

ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ, 1969

Ч. 7

Алла Косовська

Побачення з океаном*

Щось між нами є, щось недомовлене,
Щось таке, чого ніхто не знає.....
Це тому, що вірші я любовні,
Як жоханому, тобі складаю.
Що, йдучи з тобою на побачення,
Я пісні співаю урочисті
І тремчу в солодкім передбаченні,
Що прийму твої обійми чисті.
А від тебе я іду схвильована,
Як дівча після причастя першого.....
Ти одне, одне ще не зіпсоване
І краса твоя неперевершена!

* Вірш, нагороджений на 9. Літ. Конкурсі СФУЖО.

Море, сонце, рибій запах
Первоздана радість в серці,
Простягає море лапи,
Кличе береги до герцю.
Колисає море човен,
Синій човен — синю птицю,
На якій полетимо ми
В щастя, що ночами сниться!
Вітер чеше хвилям коси,
Підкидає їх над бортом,
П'є горілку бравий боцман
Бравий боцман із Ньюпорту.
Б'ється хвиля під кормою,
В'ється стрічка капелюха,
Б'є хвостом об поклад риба,
Б'є уперто, сильно, глухо...
Сонце в небі, сонце в хвилях,
Сонце у твоїх зіницях...
Летимо удвох, щасливі,
В край, що нам ночами сниться!

1963

Із збірки „Бабине літо“

Рік поза нами

Ми вже покінчили перший піврік громадської праці, зустрічей і нарад. Перед нами літне дозвілля, що дасть кожній людині заслужений відпочинок. А за нами ціла низка успіхів і невдач, що в сумі дають нам цілий багатий по-конвенційний рік.

Перейдімося думкою по ньому! Велика нива нашої організації дала нам багато плодів. Треба в них відрізнити суттєве від дрібного, випадкового. Її — оцінюючи наші осяги — вміти знайти в них вказівку, куди в майбутньому спрямувати свій зір, свої зусилля.

Шість нових Відділів СУА постало в тому часі. Заснувались вони заходами Окружних Рад, що використали приязну по-конвенційну настанову нашого жіноцтва. Три з них гуртують членство середнього віку, а три молодечі. Це для нас найкраща вказівка, куди йтиме розвиток нашої організації і на що треба спрямувати нашу увагу.

У цьому році завершилися три Конкурси. Один із Фундації ім. Лесі і Петра Ковалевих, дбає про історичну тематику, а дальші два з рамени Екзекутиви СУА проголошені на обрядову сценічну картину й ікону св. княгині Ольги. Це вказує на шукання й потреби в діяльності нашої освітньої праці. Завершенням цього стане Фонд ім. княгині Ольги, що служитиме культурним завданням.

Виховну ділянку розворушила об'їздка виховної референтки. Дитячі Світлички — це дороге цінне надбання нашої організації, що стоїть в осередку наших виховних заходів. Вишкіл садівничок, видання посібників та іграшок, а головне — зрозуміння серед громадянства для дошкільного виховання — це були осяги минулого року.

Суспільній опіці ми приділили особливу увагу через Конференції, присвячені тій діяльності праці. Наше намагання допомогти ближньому пересувається тепер у бік — підтримки й опіки. Щораз більше фахово вишколених працівниць знаходиться в наших рядах і можуть уділити свою фахову допомогу.

В ділянці зв'язків маємо гарний осяг. З нагоди Генеральної Конвенції Жіночих Клубів, що відбулася з початком червня ц. р. у Клівленді, Управа цієї найбільшої американської жіночої організації відвідала статую Лесі Українки в Городі Культури і зложила їй свій поклін.

Та найбільшим осягом цього громадського року є Конференція Окружної Ради СУА в Дітроїті. Скликана з ініціативи кількох провідних Союзянок, вона дала перекрій наших громадських проблем та спробувала з успіхом знайти шлях у майбутнє. Її гасло „Україна в сучасному і майбутньому“ знайшло добре насвітлення і зможе послужити не тільки жіноцтву, але цілій нашій громаді в її напрямних.

З Головної Управи СУА

Наші господарські завдання

П-на Ірина Кашубинська
Miss Irene Kaszubynska, UNWLA
Home Economics Chairman

Господарське вміння було колись цінною прикметою наших матерів і бабунь. Господарські приписи і спосіб господарювання передавалися з роду в рід.

Живемо в нових умовах і це вміння, придбане в батьківському домі, не все тут надається. До того правила раціональної відживи міняються, а час на приладження їжі, скорочується. Живемо в поспіху і не маємо часу на складні страви.

Тому й завданням нашої референтури є — познайомити наше членство із напрямними здорової відживи, водночас зберігаючи прикмети нашого харчування. Окремим нашим завданням є — вивчити наші обрядові страви. Вони є невідступною частиною нашого побуту.

Наше мешкання теж вимагає великої уваги. Американський ринок приносить все нові улпшення і з ними треба запізнати наше членство. А всеж хочемо мати українське мешкання. І в тому знайдемо — спільно з референтурою нар. мистецтва — наш окремий шлях.

Однак харчуванням і мешканням наша ділянка не обмежується. Хочемо збагнути бюджетуван-

ня української родини, наскільки воно відбігає чи погоджується з тут прийнятими рямцями. Це допоможе нам знайти потрібну норму.

Ухвали Госп. Комісії на XV Конвенції СУА

1. Праця Господарської Референтури повинна розвиватися, як частина цілоти програми СУА, достосовуючись до її напрямних.

2. Виховувати знавців господарської ділянки, для чого конечно придбати відповідну літературу.

3. Продовжувати і розвивати працю за виробленим пляном минулої каденції, бо всі Відділи ще не впровадили його у себе.

4. Видати книжку куховарських приписів п. З. Терлецької, що є у підготовці і приступити до підготовки книжки з укр. традиціями і обрядово-традиційними приписами, яка задоволить б потреби молодого жіноцтва.

5. Поширити при редакції журналу „Наше Життя“ Комісією для практичної частини.

6. Поширити Конкурс на Сучасні Приписи у всіх ділянках куховарства, дбаючи таким способом про задержання українських питоменностей нашої кухні.

7. Домагатися через наше членство у братських організаціях сторінки, пів, а навіть хочби і чверть, чи менше тижнево у їх щоденниках для практичних порад, приписів, нових господарських проблем ітп.

Ірина Кашубинська, голова
Люба Тарновецька, Анна
Сивуляк, Катерина Колодій,
Марія Бортник, члени.

Господарські референтки!

Увага!

Чи Ви вже заплянували свої господарські імпрези на осінь? Маю тут на думці Продаж Домашнього Печива і Різдвяний Базар. Це імпрези, що допомагають підбудувати фінанси Вашого Відділу. Але не забудьте також про господарський показ чи курс! Вашим обов'язком є також піднести господарське вміння Вашого членства.

Ірина Кашубинська
Госп. референтка Гол. Управи

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
У РОЦІ ВЕЛИКИХ РОКОВИН
1000-ліття смерти княгині О л ь г и
проголошує

КОНКУРС

НА ІКОНУ ЦІЄЇ УКРАЇНСЬКОЇ СВЯТОЇ

Запрошуємо до участі в Конкурсі всіх українських мисткинь, що схочуть звеличати княгиню Ольгу, володарку української землі.

Умови Конкурсу: По розгляненні надісланих праць Мистецьке Жюрі признає за найкращі ікони 1. нагороду 250 дол., 2. нагороду 150 дол. і 3. нагороду 100 дол.

Реченець Конкурсу: 15. грудня 1969 р.

Ікона залишається власністю мисткині, а Союз Українок Америки залишає за собою право репродукції нагороджених картин.

Склад Жюрі буде поданий пізніше.

Мистці покривають кошти транспорту й асекурації на Конкурс, зворот на рахунок СУА.

При пересилці з заграниці прохаємо порозумітися з Комітетом Конкурсу.

Праці прохаємо надсилати до Централі СУА, подаючи прізвище авторки в заліпленій коверті.

ПОДЯКА

Глибоко зворушена проявами сердечної уваги, що її виказала Окружна Рада СУА й усі Відділи Округи Філадельфії на гостині з нагоди мого 75-ліття — складаю шири подяку усім, що прибули і допомогли так гарно провести цю Зустріч. Зокрема дякую 42 Відділові СУА, якого маю честь бути членкою, за його заходи і працю кого гостини.

Олена Лотоцька
почесна голова СУА

Княгиня Ольга у світлі віків

У 1000-літню річницю смерті володарки Руси-України св. княгині Ольги зосереджуємо наші роздуми над історичною дійсністю давноминулих часів, що стали підґрунтям розбудови й розвитку духовости нашої нації, цієї духовости, яка була і є запорукою нашого буття і витривалости в боротьбі.

Світла і тіні минулих століть вирізьблюють неповторну постать княгині перед нашим зором. Її зродила рідна стихія — запашна предківська земля, засипана промінням відвічного сонця, її загартували буйні вітри Придніпров'я. Біла намітка, що покривала її голову, ясна у неї немов княжий вінець, бо ця дівчина вродилась на це, щоб княжити і володіти своїм народом. Коли князь Ігор вибрав собі її за дружину, вона вступила в княжі хорони і княжила разом з ним. Згодом стала матір'ю малого Святослава.

948 року трагічна смерть постигла князя Ігоря в зударі з непокірним племенем Деревлян. Вістка про смерть її любого друга-князя залила серце її жалем і затьмарила душу її гнівом. Княгиня була палкою вдачі. Згідно з старим звичаєм її краю, вона трикратно відімстила жорстокому племені за смерть мужа.

Коли ж час пригоїв рану її серця і вона з висоти свого престолу поглянула на свій край і на народ свій, — в її душу нахлинуло нове почуття, сильніше від помсти і гніву — почуття великої любови до її народу і до розлогої землі його. Вона бачила перед собою племена, збентежені пристрастями боротьби за владу і першенство в державі, вона бачила свій багатий родючий край невідпорядкованим, без міцних справедливих законів, в нетрях пересудів і суевір'я минулих віків. А між тим через її край проходили великі торговельні магістралі з Заходу на Схід, з Півночі на Південь; вони схрещувались в серці її краю. Тоді зоріла в її очах майбутня могутність улюбленої землі її предків і руки рвалися до діла.

Княгиня наладує шляхи комунікації, встановлює перші закони щодо сплати державі податей, вона, як дбайлива мати, піклується долею своїх підданих. — Однак не задовольняється тим, чим живуть її сучасники. У них є своя релігія, свої боги, яким вони складають жертви і ради яких проводять ігрища. Вони стежать за ходом сонця і небесних світил і вичаровують долю своїм нащадкам... Та княгиня знає: те почуття, що зв'язує її народ з тими божествами — це страх. Невідомість долі, духовна темрява, що огортає людей, наказує їм жахатись тих богів і кланятись їм. Світлі очі княгині дивляться далі і бачать більше. Там далеко — на півдні у Візантії і на заході в Римі сіяє світло великої любови — це Христова віра. Воно наповнює відкрити душу княгині і вона прагне його всім еством своїм.

Сама одна — володарка поганської країни, вона княжою волею своєю рішається поставити великий закон любови в підвалини життя. Та цього їй не досить, вона зв'язана з своїм народом — вона дзеркало душі його. Тому прагне охристити край свій і народ свій — повернути його лицем до джерела вічного світла. Видиво великої містерії не покидає душу її до останніх днів. Для здійснення її княгиня їде в 957 р. в Царгород до візантійського цесаря Константина Порфірородного, тому що ціллю її є створити окрему духовну гієрархію в Києві й охристити Русь. Для цього ж потрібна була співдія Візантії.

Подія ця відмічена в нашій славній літописі „Повісті временних літ“. З пожовклих листків літопису пробивається гордість древнього літописця на свою улюблену володарку, що своєю мудрістю і красою очарувала грецького цесаря. Ще детальніше описує цю подію грецький твір цесаря Константина Порфірогенета „Про церемонії цесарського двору“. Ми довідуємось з нього, що пишнота і багатство царських палат не збентежили княжого спокою архонтеси

Руси. Вона гідно йшла на чолі свого почоту через хорони, вистелені пурпуром і обсипані золотом і самоцвітами. Коли ж княгиня встала перед дорогоцінним престолом царя Соломона, на яким сидів тепер цесар Константин, а золоті леви по боках його підвелись і видали рев, вона не впала ниць, як інші чужоземці, а гідно склонила голову на знак привіту. Цесар прийняв княгиню з усією пишнотою свого двору. Він забавляв її ігрищами і майстерними хороводами, він обдарував її щедро дарами, та не вволив її волі щодо створення духовної гієрархії в Руси-Україні.

Княгиня, повернувшись в Київ, посилає в тій же цілі послів до німецького цесаря Оттона. Вона робить великі зусилля довести діло до завершення, однак умовини життя і співвідносини поганської країни не дозволяють здійснити її намірів. Її син — князь Святослав поганин, і діла охрищення Руси-України довершує аж її внук рівноапостольний князь Володимир 988 р. — 19 літ по її смерті що напустила в 969 році.

Сьогодні в перспективі тисячеліття оживає перед нами постать великої Ольги. Ми бачимо людину, що зуміла сполучити в собі два найвищі принципи — принцип християнства і принцип державности. Відкинувши пересуди сучасности, вона пішла настрічу сонця правди, бо вела її вперед велика любов до свого народу.

За панування її починається велике твориво в Україні — це є нагороди державної нації — початки могутности і росту її на наступні віки. Тим двадцятьма поколінням, що ішли за нею, присвічувало сяйво її заповіту. І коли в добу татарського лихоліття і пізніших польських і московських займанщин українська жінка і мати не корилась долі, а двигала не людськими силами вперед життя нації, коли з покоління в покоління вона передавала заповіт любови до краю, боротьби за його долю — тоді над нею незримо вітав дух ВЕЛИКОЇ ОЛЬГИ.

На актуальні теми

А все ж нехай діти їдуть!

З великим зацікавленням прочитала я в квітневому числі Н. Ж. голос туристки на актуальні теми п. н. „Наші діти в Україні“ і в травневому „Чи їхати дітям в Україну?“ — думки занепокоєної матері. І дивно, обидва голоси в дискусії — протилежні у своїх поглядах — та уважно прочитавши, треба признати рацію обом дискусіанткам, бо написані щиро-сердечно і з великою турботою про майбутнє нашої молоді.

З однієї сторони веде нас в Україну зов крові, цей далекий запах Євшан-зілля. Ми хочемо, щоб наші діти самі пізнали Україну, її красу й велич історичних пам'яток, знаючи, що враження, особливо в дитячому віці, часто залишаються на все життя. Висилаючи наших дітей в Україну, де ясне сонце зливається з синявою далеких гір, а золото пшениці та блискить волошок наглядно відзеркалюють дорогий нам, а тепер в Україні заборонений і знищений український прапор, віримо, що найніжніша струна любові до Рідного Краю відізветься в їхньому серці. З другої сторони слушно турбуємось, чи цей побут не викличе невідповідного враження, протилежної реакції, як ми собі того бажаємо. Як відомо, відвідини України в більшості наперед розпляновані, і звичайно можна відвідувати тільки місця, дозволені советською владою. Слушно відмічує затурбована мати, що діти можуть приїхати з враженням, що все там гаразд, ніяких переслідувань немає. Також заходить небезпека, що діти, стрінувшись із зрусіфікованими містами, можуть — не вглиблюючись в обставини — поду-

Тепер шукаємо ми виходу на широкий ясний шлях із тьми неволі. Наш погляд огортає постать великої княгині: вона тут між нами, вона живе з нами вже десять століть, бо ж не розщепити істоти української. Тому то й тепер, як тоді у давнину живе серед нас — нащадків Її велика ідея: любов і правда Христової віри й ідея могутньої української держави.

мати, що українців там немає, а як навіть є, то вони русифіковані, твердження, яке тільки може прискорити американізацію нашої молоді. Тому слушно, що ці справи підносить журнал, щоб докладно над ними застановитись.

Пригадався мені подібний факт, що заважив у моєму житті. Я не мала щастя побувати в Києві, побачити Дніпра-Славути й поклонитись тлінним останкам Поета у Каневі. Але це все пережила моя, тепер уже покійна, мати. Малою, бо 12-літньою дівчинкою вона поїхала на прогульку туди з тіткою і дядьком (це велика рідкість у ті часи!) і все життя про те пам'ятала. Її захоплюючі оповідання про красу й велич Золотоверхого лишили в мене незатерте враження. Хоч вона була підлітком, але це власне вік, коли всі враження сприймається з великою силою. Я немов разом із нею пережила це й пишалася тим, що моя мати була в столиці України і на Шевченков'ї могилі. Ще дівчинкою я не раз своїм подругам тим хвалилася, немов та Шевченкова сирітка, що на Великдень „у попа обідала“.

Врешті й у моєму житті настав час, коли можна було цю мрію „здійснити“. Не мені, а моїй дочці. Коли вона виходила заміж, тоді ми з чоловіком постановили, що не купуємо їй нового авта, ані меблів, але фондуємо подорож в Україну.

Ця справа вимагала підготовки. Довгий час перед тим ми з нею і її судженням провадили довгі розмови, щоб представити все в правдивому світлі. Старались реально насвітлити важкі політичні й економічні відносини, нічого не замовчували, нічого не ідеалізували, знаючи, що виховані в заокеанській свободі й демократії діти без відповідної підготовки не розуміють облуди комуністичного режиму.

І думаю, що рішення наше було правильне. Наші діти поїхали в Україну з відкритими очима. Вони стрінулися з ріднею, що прийняла їх щиро-сердечно, а рівночасно на власні очі побачили, що наш народ „карається,

мучиться, але не кається“. Їм удалось нав'язати деякі нові знайомства, а незабутній залишився в їх пам'яті спомин, коли старенька бабуся на вулицях Львова цілувала й благословила їх, дякуючи їм, що вони так гарно володіють українською мовою. Наші діти горді, що були в Києві, Львові і на могилі Шевченка, сьогодні захоплюються творами Симоненка, читають Чорновола й Дзюбу, твердячи, що ми в умовах свободи не зуміли здобутись на подібні твори. Привезли вони з собою воду з Дніпра, землею з Канева та безліч прекрасних світлин. І сьогодні вечорами, коли вони висвітлюють їх, то наш маленький внук уже пізнає Софійський Собор і церкву св. Юра і пальчиком показує їх.

Проминуло багато років, від коли моя мати побувала в Україні, а я мрію свого внука взяти на ці святі місця. Нехай і його осяє краса Золотоверхого та залишить йому спогад на все життя. Хочу, щоб він своїми голубими очками побачив, що й ми маємо свою тисячолітню історію та відчув її подих на рідній землі. А може ласкавий Бог дозволить нам усім разом повернутись на рідні міста й села, на вільну Україну?

Молода бабуня

ПОЖЕРТВИ ДЛЯ МУЗЕЮ

Кол. учениці Олени Кульчицької передали цінні речі, запроєктовані або й виконані цією визначною мисткинею. І так п-ні Мирослава Савчак, голова 82 Відділу з Бронксу, подарувала — подушку, уложену з рукавів сільської сорочки на Покутті — зі збірки мисткині, подушку, вишиту за її проектом узором із центральних земель, взір, вишитий поверхницею й інкрустовану гуцульську писанку. Окрім того залучила світлину килиму, проекту й виконання сестер Кульчицьких п. н. „Мати Божа“, що висів над ліжком у її мешканні та світлину мисткині в домовині.

Подібну збірку подарувала до Музею п-ні Марія Турко з Ровей, Н. Дж., що також була ученицею мисткині. Список цих вишивок подамо пізніше.

Деякі вишивки проекту О. Кульчицької подарувала п-ні Зеновія Онішкевич із Вудсайду, Н. Й. Ці подарунки дають змогу створити в Музею окремий куток проектів Олени Кульчицької, що з'ясовує відвідувачам її як прикладного мистця.

3 юних мандрівок

(Продовження)

Прощання з другом

Особняк старого професора в пишному місті стояв трохи осторонь, як і належало поводитися особнякові і насуплено поглядав немов з-під брів з-під почорнілих віконниць на свого директора, коли той повертався після чергової біди... і вертався переможцем! Бо хто не знав так людей та їх слабості, як старий серцевід? І оберігав свій музей довгі роки, а в його славетній книжечці розписувалися по черзі під підписом Миколи II один за одним „для історії“ і німці, і Махно, і большевики, і Петлюрівці, і знов большевики, і нарешті тепер — денікінці.

І навіть Ліза підписалась під ними, почувачи, яку честь їй тим робить старий приятель.

— А пам'ятає Чортотлицьку Січ? Лукаво підмигував їй професор. — Камінь на могилі кошового Сірка? Там вициганив я давні-давні, ще запорозькі стародавні двері!“

Як не пам'ятати! Ми туди на лодці плавали! А від того діда, що продав вам двері, чули про всілякі Чортотлицькі страхіття. Як щось там лякало! А раз з-під припічка та просто дідові до ніг — бух! І покотилося далі, а вогник тільки миг, миг! Навіть хату святити!

Гаряче підхопила Ліза і так підскочила, що старе крісло охнуло й заскрипіло. Та як їй не пам'ятати? Тільки рік минув в того часу, як була вона на Чортотлику, і тримаючися за довгі віти верби, притягла лодку до берега острова і побігла по валу, що поріс травою з того часу, як уночі війська Катерини напали на запорожців.

Час прощатись. Чи побачить вона коли ще раз старе, вусате обличчя?

Професор думав мабуть ту саму думу і мило дивився на неї. Так гарно і приємно мигали його очі, як на яку тільки що знайдену річ для музею... І вже ніби прикидував у голові, де б то наліпити число, назву і коротку історію.

— А може б ви залишились у мене в музеї? Що там тільки не

станеться, поки через чотири фронти знайдете Петлюру! А мені помішниця як раз геть як потрібна! От будете гетьманів старих ліпити... Гаразд? Чого вам воювати? Хіба це таки дівоче діло?

І пішов, і пішов розписувати яскравими барвами і без того барвисту дійсність... чи не пів населення переарештовано тепер, а друга, що на волі, чи не чекає, що її приарештує хтось новий?

І добився він нарешті того, що Лізі ще швидше захотілося добитися до своїх, поки всі не в тюрмі і нікому воювати! Щиро побажавши Лізі добру путь, старий поплівся до свого музею. Там заховав у пивниці стагую Катерини Великої після того, як вона лежала на площі а на ній сиділи і лузали насіння всі герої того непевного часу.

Вони вже міркували чи не розтопити її на заводі або на рельсопрокатному. Та прийшов директор музею і за пляшку самогону вициганив царицю, як і всілякі інші, нікому непотрібні речі.

Так ось, поки він так собі плівся, Ліза стрімголов летіла по Стародворянській вулиці. Там таблички позбивали, але назву залишили, щоб не плутатись. Хотілось попрощатися Лізі не тільки з людьми, а з будинком. Ось він неначе велетень поміж іншими. А там на четвертому поверсі була їх квартира. Ось вона, а під квартирою славетна діра, що її пробив гарматний набій!

Веселий степовий вітер свистів у Лізиних вухах! Хто його спинить? Акації прив'ялі від суховія і сонця! Як те сонце пекло! День за днем, а город змінював влади, і люди, і квартири зникали невідомо, куди.

От із Лізиної квартири і сліду немає, тільки стіни. А як славно жилося в ній!

Та чого там згадувати! І не зайшовши до двірника Ліза попрямувала довгим проспектом на двірці. У клуночку хліб від професора і його книжечка з малюнками про Запоріжжя на дорогу.

В ті часи всі якось їздили без квитків. Прийдуть, умостяться до товарного потягу і їдуть. Весело!

Тут і добровольці, тут і мішечники і якась родина, що, виявилось була чи не родиною Мазепи або когось іншого з уряду УНР. Хто собі мовчав, а хто наспівував пісні, звисивши ноги з товарного вагону і здавалося, що це якась прогулька їде варити в полі кашу... Та й варили, коли потяг довго стояв, перецікуючи вісток із фронту. В теплушках, коли тепла літня ніч пахнула чебрецем і стрекотіли несамовито коники, ніхто не спав. Там десь студент затягав „Реве та стогне“ і з відчинених дверей підхоплювали і несли далі й далі. Молодь їхала щаслива, бо ось ось здобудуть Київ і швидко все приїде до порядку. Документів ні в кого не питали — навіщо? Швидко буде все знов добре. Казали навіть Лізі, що Денікін, як зустріне Петлюру, так і замириться з ним.

— От досада! І воювати не прийдеться! Нарікала про себе Ліза, слухаючи такі вістки.

Нечеканий арешт

Староста в селі Н. вже нічому не дивувався. Сила силенна проїжджала час від часу через село невідомо яких людей — чи большевицькі обози, чи бандити і всі брали підводи і втомлені відпочивали по хатах або коли не втомлені, грабували.

Хлопці з села засіли по заставах і чатували, щоб не пускати нікого, а як награване, то відняти. Так уже тривало кілька місяців.

Ліза, покинувши потяг, вже кілька день мандрувала пішки і не відала страху, аж повернула на стежку, там де вона звертала в ярорік і росло кілька кущів шипшини, весело червоніючи, а біля них тремтіли кучеряві берізки. На цю гарненьку стежечку вискочило мов знародилось кілька здоровених парубків і запевнили Лізу, що вона большевичка і вони її уб'ють! А поки не вб'ють, то відведуть до старости, а потім уже

один промовив навмисне басом „обов'язково розстріляють“...

Між чотирма широчезними спинами в білих сорочках, як поважну полонену, повели Лізу з клуночком, де вже не було професорового хліба, але заховалась книжечка про Запоріжжя.

Під вишнею, на горбочку, немов присіла відпочивати біленька старостова хатка та й зачепурилася рожами й чорнобривцями, а на плетню догори дном блискотіли чисто вимиті глечики: вона й не здивувалася процесії, а гостинно відчинила двері і впустила їх усіх, пахнувши на них паром від вишневих вареників — ніби хотіла погостити.

Хлопці посадили Лізу на лаву і самі давай роздивлялись, що в неї там за пропаганда захована в клуночку.

І тут знов старий дослідник Запоріжжя зробив своє чудове діло: книжку листали, розглядали малюнки і знов перегортали листки, забувши, чого прийшли. А потім якось не запитавши, чи можна, чиїсь руки загарбали добич до кишені і чотири вишивані сорочки зникли не знати, чи чатувати ворога чи читати книжечку...

Коли їх уже не було, Ліза підняла голову. Кризь пару гляннула на неї липова збірачка, що кидала вареники в миску, киваючи везерунком — чорним по червоному — а на кінці її повна старостихина рука. А коли пар розійшовся то й сама повновида мати одного з цих парубків впливла понад мискою і перші її слова були:

— І голодна ж ти мабуть! Не бійся, тобі злого не зроблять! От переспинься в нас, а там видно буде!

І найбільший вареник так і плюснув до Лізи в полумисок. Зачепивши його шпичкою Ліза повеселішала.

— Та чого ж мене заарештували? Я ж не большевичка! Іду до Петлюри...

— Добре, добре! Ласкаво посміхалася старостиха і підклала ще вареник. — Ну, а як би й большевичка — все людина!

Прийшов староста. Він не звертав на Лізу ніякої уваги. Мов не було її в хаті. Його більше турбували коні, що їх у нього забрали.

Чи вернуть? Оті пройдисвіті! І старший син з кіньми мав їхати. Ну, та якось буде!

Ліза перелякано дивилась на суворого старосту і вже не була певна, що її за коні, за грабунки, як не тепер, то вранці уб'ють! І не хотіла їсти шостого вареника, що їй підклала старостиха і на хлопців не сердилась за книжечку — ні до чого їй цей подарунок тепер!

Спала, не спала на ряднині, на лавичці під образами, що рушниками завітчані і пахуча трава лущечками за них встромлена... А тільки, тільки на світ благословило і почали туркотіти голуби, старостова суха рука торкнулася до Лізи:

— Вставай, дівко! Та поки ватові сплять, он тою стежкою поза левади й тікай! Не хочу з тобою морочитися!

Ліза схопила клунок і в ноги! Бігла вона що сили, аж заховалася за ліщину і тоді вже розгорнула клунок. Цікаво стало, а чого він такий важкий?

На цей раз клунок був без книжечки, але з холодними старостихиними варениками в капустяному листку і кусником масла також.

(Докінчення буде)

НОВІ КНИЖКИ

Наталія Костецька: Куховарські приписи, м'ясиво, городина й овочі, печиво, Філадельфія 1969 р. Видання Союзу Українок Америки. Практична Книгозбірня ч. 1-3. Ст. 96. Ціна 2.50 дол.

Н. Костецька-Стефанишин відома, як фахівець домашнього господарства в Зах. Україні. Покінчивши семінар учительок дом. господарства у Варшаві, вона внесла — як співробітниця журналу „Нова Хата“ — засади новітнього харчування у нашу кухню. Пізніш продовжувала цю працю в журналі „Наше Життя“. Її приписи вийшли ще в 1953 р. першим зшитком „М'ясиво“, що вже є вичерпаний. Тепер удалося зібрати всі три зшитки в одну книжку. Окрім приписів знайдете в ній також дуже добре загальне окреслення кожного харчового складника та його способу приладження.

Ф. Любинецька і О. Кузьмович: Правила доброї поведінки. Торонто, 1961. Накладом кооп. Плای.

Вже довгі роки служить нам книжечка своїми цінними вказівками про правила поведінки і на жаль вона так мало відома! Впорядниці дуже добре підібрали матеріал — він відповідний для хлопців, але також і для дівчат. Подані правила поведінки, в авті, під час подорожі, в театрі, в ресторані, у церкві, у школі і в гостині. При тому узгляднено деякі звичаї, прийняті в Європі у відрізненні від американських. (Напр. подавання чи цілування руки). Хоч книжечка призначена для молоді, але й старшим варто її прочитати через ту вище згадану різницю.

Ukrainians in Detroit, November 1968, by Michael and Martha Wichorek. Pages 192.

Довідники життя кожного нашого осередку дуже потрібні. До тепер тільки Дітройт дочекався того завдяки дбайливості подружжя Віхореків. Тут поданий перегляд парохій, шкіл, організацій, видань і список усіх підприємств. Для нас цікава обширна згадка про почин Окр. Ради СУА, а саме площу для будови Дому для Старших, що запроєктована. Рівнож широко поданий перегляд народніх мисткинь, що працюють у різних галузях, а між ними багато Союзянок. **Л. Б.**

ЗШИТОК ВЕЛИКОДНІХ ПРИПИСІВ

Вже не раз наші Відділи відбивали зшитки з приписами. І ми подавали зразки їх у нашому журналі. А тут уперше 12 Відділ СУА ім. Олени Пчілки з Клівленду впорядкував їх за однією засадою — для Великодньої гостини. Для тієї цілі покористувався підтримкою п-ні Ірини Кашубинської, нашої госп. референтки. Вона ж у більшості послужила їм своїми приписами та написала до того вступне слово.

ЗВІТНІ ЛИСТКИ

Вже закінчуємо підсумки звітних листків Відділів, що наспіли до Централі за 1968 р. У цілому прийшло 70 звітних листків. Їх дані послужать Екзекутиві і референткам для перегляду різних ділянок нашої праці.

Не надіслали звітних листків Відділи — 15, 25, 26, 30, 31, 34, 45, 46, 56, 62, 72, 86, 89, 92 і 96. Сподіємось, що вони ще зможуть виповнити їх у найближчому часі.

Крізь сьогоднішню Францію

Репортаж

Їдемо над море

Зустрілись ми в Реймсі. Ми тому вибрали це місто, що воно недалеко Парижу і границі Німеччини, звідкіля мусіли приїхати наш син і старий наш друг. А Реймс старе гарне місто, яке варто оглянути.

Коли вже охолов шквал зустрічної гарячки і всі ми трохи відпочили, пішли оглянути катедру, збудовану ще в XIII столітті. Вона зветься, як і паризька „Нотр Дам“, тільки трохи вужча, а тому і стрункіша. Ззовні і тут пишуться, вишкірюючи свої паші, різні потвори, але весь фронтон удекорований композиціями з груп і подібними постатями янголів і святих.

Це перше місто Франції, що зустріло нас і тому зробило на дідчат велике враження. Його населення, його характер — такий цілком відмінний від міст Америки. У цілій Європі немає поспіху. Європа, не лиш Франція — знає собі ціну і шанує її. Вся міцно пов'язана зі своїм славним минулим — творчо живе сучасним й уважно дивиться в майбутнє. Люди спокійні, зрівноважені, привітні — весь час нашого побуту відчувався духовий контакт із кожним, з ким доводилось про будь що говорити. Всі радо давали потрібні інформації, вплітаючи багато дечого про своє місто, а французи обов'язково з легким гумором.

У Раймсі ми довго не залишались. Хотілося швидше на південь, на беріг Середземного моря. Там ми постановили провести 10-денну відпустку наших „європейців“. Третього дня ми виїхали двома автами до містечка Сет на південь

Франції і четвертого вже були на місці. Дорога — звичайний гостинець — звивисто біжить між горбами, вкритими величезними виноградниками. Долини вкриті збіжжям і сінокосами. На узбіччі доріг повно червоних польових маків. І така ця долина від маків вся жива й радісна! На левадах уже косили траву, а в деяких місцях уже стояли копиці запашного сіна. Роботи на сінокосах ще й досі вручну — соковито хряскає трава під замашистою косою і дзвінко обертається сіно під умілими граблями. Дуже рідко працюють машинами.

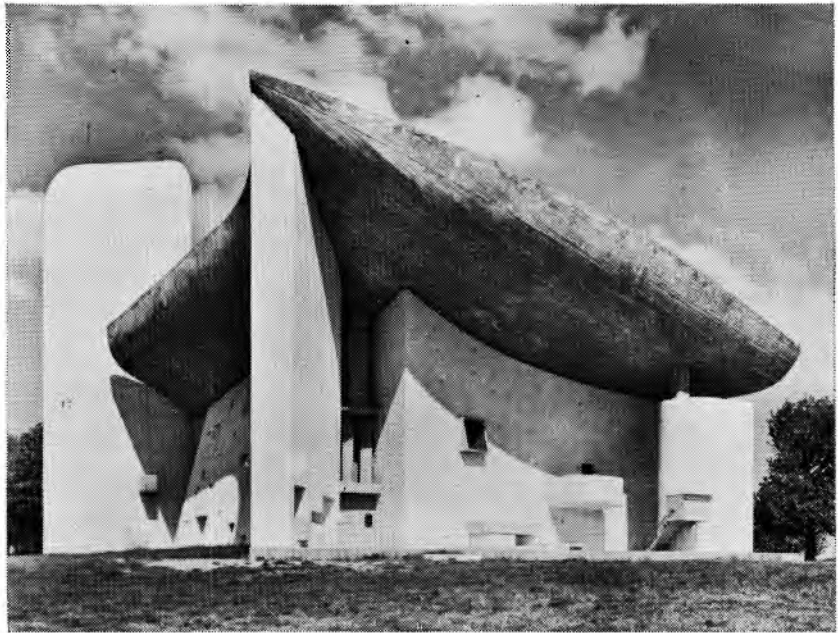
Сет невелике, промислове, галасливе місто з вузькими вуличками. Торгують тут переважно рибою та різними морськими диковинками і тими, що їх залюбки споживають французи і тими, що з них виробляють різноманітні прикраси та дрібні пам'яткові речі. У заливі повно білокрилих вітрильників, рибальських і спортових човнів. Понад берегом великі пароплави. Пахне морем, рибою і . . . олеандрами.

Переїжджаючи сюди ми зупи-

нилися в Монпелліє, щоб його оглянути. Мені воно було особливо цікаве, бо тут на медичному факультеті вчилася моя мама. А бабуня — Софія Русова ще в 1898 р. виступала з доповіддю про Україну. Монпелліє також старе місто. Тут ще в 1200 р. був заснований університет, тоді на початках лиш із факультетом медичним і правничим. Тут є ще й опера, містецькі школи і музей, що носить назву свого засновника маляря Франсуа Ксавіє Фабре. На загал треба сказати, що музеї у Франції в жалюгідному стані. Якись вони брудні, переповнені, перевантажнені мистецькими творами. Але в цілому Монпелліє чисте і світле місто, робить враження якоїсь легкості. Там на вулицях ми зустрічали справжніх наших циганок. У довгих рясних спідницях, у кольорових великих хустках на плечах і з колодами карт у руках.

В Оберж де Женес

Але ось і Сет. Мальовничими вузькими вуличками збігає з високого горба в море. Вулички настільки вузьенькі, що не можна со-

Церква Богоматері Нотр Дам дю Го, побудована славним архітектором Корбюзіє Church Notre Dame du Haut in Ronchamps, France built by the renown architect Corbuisier

бі уявити, як тут розминаються авта. Правда, авта переважно маленькі і вулички часом бувають лиш одного напрямку. Але ж там, на тих вуличках крамнички дрібних торговців, а вони свій товар викладають на столах, що стоять на хідниках з обох боків. І часом роз'їхатись зустрічним автам нема як, хіба тільки виїхавши на хідник. І нічого. Якось і люди ходять по цих вуличках, і діти бігають, і ми звикли. І все воно навколо галасливе, простодушне, безпосереднє. А над головами, підвішені в клітках із вікон заливаються трелями канарки. А ще багато крамниць із чудовими свіжими квітами. І ці свіжі квіти усюди — по всіх установах, стаціях, їдальнях. Так гарно! Французи просто, естетично, відповідно до свого віку зодягнені. На вулицях не видно якоїнебудь екстравагантності, що виходила б поза норму людського життя. Зрівноваженість і безпечність надають цілій країні дружній характер.

Ніколи не забуду, як одного разу ми не змогли знайти площі для таборування, щоб переночувати, а вже сутеніло. Раптом хтось їде ззаду й посвистує якусь пісеньку. Ми зупинились, щоб запитати його про місце на нічліг. Виявилось, що ми вже те місце проїхали. А тоді ми спитали, чи можна переночувати тут, на узліссі, трохи далі від дороги. Він чогось зрадів і каже:

— А, то ви хочете серед „чистої“ природи! Ну, то це чудесне. А як здорово і гарно! Очевидно, що можна. І ніхто ніколи вам нічого злого не зробить, ані не скаже. А як хочете спати цілком спокійно, без думки, що заспите, то я завтра вранці їхатиму сюди на роботу і вас збуджу! Спійте спокійно!

Він нас розвеселив. І ми там чудово переночували. А ввечері ще довго посиділи перед ватрою.

У парках, сквериках на дитячих площах міста Сет сидять мами і бабусі доглядаючи дітей. І тих, що в візочках ловлять себе за ноженьята. І тих, що лиш спинаються на ноги цупко тримаючись, вп'явшись рученнями в рясну бабусину спідницю. І тих, що старий дідусь, доглядач парку, за сантіми обвозить навколо у візку, запряженому по-

вільними, довговухими ослами. Між втихомирливими репліками до дітей журкотить звичайна собі розмова, пересипувана легкими, незлобивими дотепами.

В Сет нам не хотілося зупинятися в готелі і ми спробували влаштуватися в „Оберж де Жьонес“. Це захист, яким під час вакаційних мандрівок має право користуватись молодь за невисоку оплату. Такі „Оберж“ є розкинені тепер по цілій Європі. Нам пошастило і ось ми вже в віллі посеред квітучого саду якогось французького магната, що подарував її для такого осередку молоді. Більшість, як і ми ночує в шатрах, а в будинку користується душем, кухнею, посудом ітд. Вечеряли всі на великому балконі. Коло нього красувалась чудесна пінія, немов велика волохата парасоля. А з балкону далеко на обрії видно було море — прозоро-сине, ніби скинутий клаптик жагуче синього неба.

Ми пробули тут шість чудових днів, поринувши в південні кольори і в гаряче проміння літнього сонця на майже безлюдному пляжі. Прозора вода, сине, сине небо і — сонце! Роскіш!

Увечорі звичайно всі мандрівники збиралися в „Оберж“. За довгими столами на балконі, де їлася вечеря, нашвидку приладжена в кухні, велася безконечні балачки на різноманітні теми. Були між нами японці, бразилійці, шведи і німці... Цього літа були й чехи. Все переважно студіююча молодь або заробітчани, що їхали --- як воно не дивно — в Еспанію на будову доріг. Мандрували „на палець“, пішки, на роверах із величезними наплечниками і просто лише з торбами. Атмосфера була дружня. Висловлювали свої погляди на різні політичні події. Студент із Чехії з ентузіазмом радів, що нарешті буде скасована цензура і можна буде вільно висловлюватись, самостійно плянувати. Що буде нарешті вільний контакт із Заходом. Коли я йому сказала, що „старший брат“ не дозволить їм запляновану чеським урядом лібералізацію і що вже збираються переводити в Чехії „маневри“, то він обурився:

— Ви не знаєте! Ми всі, вся Чехія, як один! Вони нам нічого не

зроблять! Не мають права! Те колись було, що треба було всіх у кулаці тримати. І нас тримали. А тепер вже не те. Ми не дамось! І вони нас не будуть чіпати. Ось сксро побачите!

Повна віри у світле майбутнє була того літа вся Чехія. А восени ми всі побачили...

У поворотну дорогу

І ось настав час, коли ми ввечорі схилились над мапою, щоб вибрати маршрут знов на північ, бо хлопцям настав час повертатись до своїх обов'язків. Повертались ми центральною Францією, шляхом походів римлян. Тому на нашому шляху розкинулись міста з залишками замків та фортець, з уцілівшими подекуди оборонними мурами навколо міст, з великими амфітеатрами. Враження незабутнє.

В Лянгрес нам вийшла зупинка. В центрі цього невеликого міста ми хотіли розглянути скульптуру якогось святого, вдягненого в лещетарський стрій. Та враз із вулиці на площу вихопились ланцюгом, тримаючись за руки школярі і з молодечим галасом помчались у долину, на ходу охоплюючи живим ланцюгом авто і не пускаючи його далі. Виявилось, що в них скінчилася наука в школі, почались літні вакації і вони в такий спосіб виявляють свою радість. Від водіїв авт вимагали, щоб вони їм заспівали якусь пісеньку. Поліція не втручалась у це невинне зайняття, лише всміхаючись слідувала, щоб забава не переходила дозволени межі.

По дорозі до Базелю на нашому шляху зарясніли будиночки містечка Роншан, а це ж тут на пригорбку славна церква Нотр Дам Корбузіє. Від неї відкривається широка панорама на далеке передгір'я і гори Швайцарії.

Церква (Ноїв Кочег — порятунк від потопу) мабуть збудована з думкою „рятунку людства від заплави зневіри“. Її велич підкреслена шляхетною простотою виконання — ніяких прикрас — білі стіни, сиво-бронзовий дах і хрест — не золотий! В одному з багатьох вікон, що на різній висоті і різного розміру — статуя Божої Матері. В середині Церква (Докінчення на ст. 10)

В Оселі Вознесіння

Замість звідомлення

Захист для старших! Про це говорять, тим клопочеться тепер кожна українська громада. Тому Річні Збори Гол. Управи СВА, що відбулися в днях 7 і 8. червня 1969 у Філядельфії, теж хотіли насвітлити цю справу. Найкраще це показати на прикладі. У Філядельфії це можливе, бо тут уже збудована і діє Оселя для Старших „Вознесіння“, яка постала заходами Укр. Кат. Дієцезії.

Отже тому заплановано прогульку до оселі. Дещо втомлені двома днями нарад членки Гол. Управи увійшли до замовленого автобусу. Десь і втома їх ділася, коли зарисувались обриси Катедри Непор. Зачаття, а напроти неї струнка будова „Вознесіння“. Недільний спокій і тишина огортала всю околицю.

Для нашої „прогульки“ відкрито двері. Спершу оглянули ми чудові склепіння Катедри, що вражають ясність і простором. А потім провели нас до Оселі. Тут нас прийняв господар п. Лободич, щоб нам докладно все показати.

Долішній поверх будинку заповнений кімнатами для спільного житку. Тут є бюро Оселі, кімната-бібліотека, велика вітальня з телевизором, кухня для невеликих okazій, приймальня лікарів, пральня. Великий коридор перерізує будинок вздовж; окрім вхідних дверей є ще задній і бічний вихід до саду.

Оглянувши це все ми посиділи хвилинку на м'яких фотелях вітальні. Окрім телевизора є тут стіл із різними журналами, поблизька бібліотека також дає джерело духової поживи. Але найбільше нагоди для розваги дають такі мешканці Оселі. Зустрічаємо знайомі обличчя Союзянок! Ось п-ні Марія Чопик із 41 Відділу СВА, п-ні Анна Дубас, Катерина Шманда і Єва Вовчак із 42 Відділу СВА, п-ні Зеновія Терлецька з 10 Відділу СВА. Всі вони недавно замешкали в тому Домі й добре в ньому почувуються. Щораз більше їх прибуває.

За хвилину запрошують нас оглянути помешкання. Найперш провадять до однокімнатного при-

Оселя для старших „Вознесіння“ у Філядельфії

міщення з великим подвійним вікном. Це простора кімната, що вповні вистачає для однієї особи, з малим відділенням для кухні і купальні. Тут знаходиться газова плита, холодильник, сховки на кухонну посуду. Купальня має ванну з тушем. У стінах передпокою є сховок на одяг.

Двокімнатне мешкання побільшене на спальню з тими самими вигодами. Вхід до кожного помешкання з довгого коридору, а між поверхами курсує вінда. Кімнати від себе добре відгороджені, отже є повна запораука спокою.

Устаткування помешкань можна закупити нове, але й дозволено привезти своє. Тому кожна кімната має своє обличчя. Всюди бачимо ікони в рушниках, багато вишивок. Мешканки себе часто відвідують — у них створилася вже своя громада.

Всі захоплені своїм городом. Виходимо разом із ними, щоб подивляти свіжо посаджені дерева, заложені грядки квітів і прометені доріжки. Є тут лавки, де можуть мешканці спочити. При задньому подвір'ї велика ливна на білля. А при виході — це зворушливе — пес коло буди. Зовсім, як у старокраєвому господарстві. Дарма, що зараз біля нього велика площа для паркування.

— Це все випливає з потреб на-

шого господарства розказує господар. — У підземеллі є велика кухня з кафетерією. Змагаємо до того, щоб у нас колись було спільне харчування. Наші пані можуть сушити своє білля надворі, коли не люблять сушарки. Площа для паркування в такому великому будинку необхідна. А собака? Це ж наш сторож та й любимець усіх мешканців. Чому йому не бути коло нас?

Прощаємось із гостинними мешканцями. З п-ні Зенею Терлецькою ще окрема розмова, бо вона є авторкою куховарської книжки, що її підготовляємо. Тому умовляємось щодо найближчої зустрічі та намічених завдань.

На кінці залишається ще важливе питання. Що коштує цей затишок, що так дбайливо підготований нашою духовною владою. Як можуть тут замешкати наші членки, що живуть із скромної своєї пенсії?

Це також пояснює господар. Оплата за кімнату не є однакова, а залежна від висоти пенсійної платні. В кожному разі вона доступна, так що наші пані не нарікають. Інакше й не могли б замешкати тут.

Покищо мешканці в більшості походять із Філядельфії й околиці. Але вже починають прибувати з дальших місцевостей, коли

Що скажете про нас ?

ДВІ ПРОПОЗИЦІЇ

„Наше Життя“ робить враження добре редагованого журналу, який продовжує традиції передвоєнних жіночих журналів Західної України. У цьому традиційному підході лежать усі плюси, як і мінуси Нашого Життя. Знаючи, що редакція більше заінтересована у критичних заувагах, ніж у похвалах, хочу висловити дві свої зауваги щодо змісту журналу.

Перша: замало дискусійних статей на актуальні проблеми. Життя раз-раз ставить нашу спільноту перед новими проблемами і всі вони повинні б знаходити скорий відгук на сторінках жіночої преси. Врешті, першим зав-

КРИЗЬ ФРАНЦІЮ

(Докінчення зі ст. 10)

робить враження похмуро. Наскільки вона велична зі зовні — настільки пригноблює в середині. Немає того взнесення до духових висот, що охоплює людину при вході до церкви, а вселює щось невиразно тривожне і лиш згодом огортає спокій. Це церква земна, як усі сучасні, модерні будови церков.

І от ми зупинились над широким, швидкопливним Рейном. Франція лишилась за плечима. Соняшна, яскрава Франція! Порівнюючи з Німеччиною здається, що це вона програла останню війну. Наскільки Німеччина відбудувалась і змодернізувалась, то Франція при ній виглядає казковою, квітучою провінцією.

Але ж мова йде про Францію не курортну чи великоміську. А звичайну країну, що її заселяють французи і надають їй характер свого народу.

Ніна Михалевич

переконалися в затишності і впорядкованості Оселі. Кому цікаво довідатись про те, повинен написати на адресу:

Ascension Manor, 911 N. Franklin St., Philadelphia, Pa. 19123.

данням преси є такі орієнтувати читачів у теперішності. Дискусійну форму статей вважаю найкращою, бо вона викликає виміну думок і заставляє кожного передумати своє становище. Щоб спровокувати читачів до участі в дискусіях (знаємо ж традиційну українську неохоту до листовного вислову своїх думок), дискусійна стаття повинна ставити проблему гостро та відважно, без страху перед свіжими, оригінальними, чи навіть контрверсійними думками.

Друга моя заувага стосується літературної частини Нашого Життя, що є досить різного рівня. Думаю, що тут редакція повинна б набагато більше використовувати матеріали Літературних Конкурсів СФУЖО. Я б пропонувала, щоб нагороджені твори були друковані в журналі зараз після проголошення вислідів конкурсу (або хоч виїнятки з них, коли вони завеликі), а відзначені ступнево впродовж року. З цього буде потрібна користь. Для редакції — менше клопоту з підшуканням матеріалу. Для читачів — нагода зазнайомитися з нагородженими творами, що причиниться до популяризації Конкурсу (куди правду діти мало відомого, головне тому, що нагороджені твори не завжди доходять до читача). Третя користь — моральна винагорода для авторок.

На цьому мої зауваги вичерпані.

М. А. Кейван
Едмонтон

ТІСНІШИЙ КОНТАКТ

Якщо мені дозволено висловити побажання до Нашого Життя, то я прохаю охоплювати ширше й повніше всестороннє життя і події. А ще хотілося б відчувати тісніший контакт із Батьківщиною. Не зле було б і передруковувати деякі літературні твори (найбільш промовисті уривки), статті на теми культурного життя, думки на теми естетики, щоб більше їх (тих вибраних творів і думок) доходило до нашого загалу, бо ж із них, із тих творів людина найлегше і найповніше може уявити собі життя і проблеми нашого народу сьогодні.

Ніна Михалевич
Ст. Под, Мінн.

ПЕРЕМІНА НА КВАРТАЛЬНИК

Не всі однаково цікавляться писаним словом. Не всі спроможні чи то фінансово, чи то через обмеження часу читати багато українських часописів. І тому в мене виникає така думка, чи не краще зробити Наше Життя кварталником і в ньому освілювати все, що робилося в тому часі: подавати інформації з роботи Відділів, напрямні з Централі СУА, інформації про СФУЖО, дитячу й молодецьку сторінку, куховарські поради і вишивки, поради косметичні й здоровні, запити й відповіді, а також відділ літератури й політики, в якому друкувались би новелі чи уривки з повістей письменників еміграційних чи теперішніх в Україні та освітлювались би коротко характерні політичні події в світі і в Україні з редакційним коментарем. Були б також згадані ювілейні дати, що припадають на цей квартал. Тоді такий журнал буде особливо цікавий для кожної читачки, а навіть читача.

Такий журнал буде тримати в курсі подій, розвивати любов до читання, заощаджувати час, а також і гроші. Це відноситься до більшості молодих жінок, в яких поза хатою і дітьми залишається дуже мало часу на читання, ще й коли їм приходиться професійно працювати.

Нашій організації залежить на тому, щоб вона охоплювала якнайбільше молодого жіноцтва та скріплювала свій контакт із ним. А це найкращий спосіб в'язати їх з українським середовищем.

Інж. Валентина Єрмоленко
Міннеаполіс

ПРИЙНЯТТЯ ДЛЯ СТАРШИХ

Окружна Рада СУА в Шикаго влаштувала 17. травня 1969 р. спільно зі своїми Відділами і Бюром Сусп. Опіки — Зустріч для Старших. Думка виявилась дуже щасливою, бо всі старші радо прибули. Їх привітала п-ні Катерина Гульчій, керівник Бюра Сусп. Опіки, а програмою проводила п-ні Софія Сокологорська, референтка сусп. опіки Окр. Ради. В часі вечері була введена мистецька програма, про яку подбали пластунки. Панувала мила товариська атмосфера, яку всі присутні вміли оцінити.

Своєчасно внесена передплата дає здорову фінансову підставу видавництву.

Перша картинна галерія

Цю картинну галерію відкрито в Нью-Йорку у грудні 1963 р. Ініціатором і власницею її була п-ні Ольга Соневицька.

Саме Нью-Йорк став осередком мистецького життя, а щорічні виставки, загальні й індивідуальні дали можливість виховати публіку в пошані і любові до рідного мистецтва. Осередком мистецького життя є Літературно-Мистецький Клуб, що його очолював пок. Сергій Литвиненко. Саме пані Соневицькій, яка була в Управі Клубу, спало на думку відкрити постійну виставку наших малярів, що мала б комерційний характер. На загальних виставках можна було купити картини, але ціль постійної галерії є служити охочим придбати в кожній хвилині картину для себе, чи як подарунок.

Як оповідає пані Ольга — голова Літ. Мистецького Клубу не тільки сприяв її задумам, але й прискіпав їх здійснення. Так стала галерія в будинку Літ. Мистецького Клубу. Мистці відгукнулися прихильно з допомогою в її улаштуванні. Тепер вона міститься в банку Фед. Кооперативи „Самопоміч“ а частинно в пластовій крамниці „Молоде Життя“

— Картини, каже пані Ольга, — я беру в „коміс“ Можна їх оглядати, купувати на догідні сплати, можна навіть взяти додому, щоб придивитися чи приміряти до стіни і принести назад, коли не підходить.

Галерія не обмежується тільки Нью-Йорком. Вона часто виїжджає з виставками і з доповідями, що їх виконують запрошені фахівці, до інших міст Америки, а це сприяє естетичному вихованню глядачів. Обсяг її розширюється. Крім картин мистців, що проживають в Америці, галерія має тепер картини мистців із Європи, головню з Парижу (Грищенко, Хмелюк, Соллогуб, Вирста, Зарицька). Особливо вона популяризує праці мистців Кричевських, батька і дочки.

Але взаємини з мистцями не кін-

чаються на купні-продажі картин. Пані Ольга знає всі їх потреби і клопоти, а з замісцевими вона веде широке листування. Знає вона також смак і вимоги покупців. Багато картин увійшло в українські доми тільки завдяки вмілому підходові пані Ольги.

На наше питання, чи матеріально галерія оправдує себе, пані Ольга відповідає: Слава Богу, що з того не мушу жити. Але маю вдовolenня, що зробила піонерську роботу, відкривши першу, хоч скромну, постійну мистецьку галерію в Америці. Маю контакт майже з усіма українськими малярами вільного світу, маю спроможність виставками, інформаціями, листуванням ширити добру славу про наших мистців.

На закінчення кілька слів про ініціаторку. П-ні Ольга Соневицька є Союзянкою і ще в Україні займала різні пости в Філіях СУ (Чортків, Станиславів, Тернопіль, Львів). Як музикальна людина провадила дівочі хори при Рідній Школі, жіночі хори Бояну, а також при Т-ві Просвіта.

На еміграції включилася в працю США. Є членом 64 Відділу США від його заснування, тепер також 82 Відділу США на Бронксі. Була культ. освітньою, пресовою референткою, а потім містоголовою Окружної Ради Нью-Йорку. Є членом Культ. Освітньої Комісії СФУЖО, а тепер пресовою референткою Музейного Комітету США. Належить до багатьох організацій нашого міста і очолює Комітет Чортківської Округи. Є дописувачкою Нового Шляху в Канаді а й у Нашому Житті зустрічаємо теж її перо.

Бажаємо їй дальших, ще більших успіхів у цій корисній справі.

Н. Ч.

КОНКУРС НА ОБРЯДОВУ СЦЕНКУ

Конкурс на обрядову сценку, якого реченець проминув 31. грудня 1968 р., приніс 7 сценічних картин із різними обрядами. Жюрі в складі — Таїса Богданська, д-р Софія Карпінська й

П-ні Ольга Соневицька
Mrs. Olga Sonevitsky is conducting
an Ukrainian Art Gallery in
New York

ВІДВІДИНИ СТАТУІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Під час Конвенції Ген. Федерації Жін. Клубів, що відбулася в Клівленді, дня 5. червня ц. р., п-ні В. Мегі, президентка, відвідала Город Культури із статуєю Лесі Українки. Тут привітала її й інших пань група українського жіноцтва. П-ні Марія Душник, яка репрезентувала Централю США на Конвенції, відкрила зустріч. П-ні Джені Бокар, містоголова Окр. Ради США, привітала президентку та продеклмувала вірш Лесі Українки „Надія“, а п-ні Ярослава Барнич, голова Окр. Ради, вручила п-ні Мегі різьблену касетку з написом. П-ні М. Душник з'ясувала значення Лесі Українки для українського жіноцтва і вручила президентці примірник „Дух Полум'я“, твори Л. Українки в перекладі Персіфаля Канди. Зчерги п-ні Мегі подякувала за цікаву зустріч і подарунки і заявила, що з зацікавленням прочитає книжку.

Місцева газета „Ди Плейн Ділер“, у звітномленні з Конвенції згадала про ці відвідини, що їх Город Культури завдячує ініціативі українського жіноцтва.

Чи ви вже вирівняли передплату за „Наше Життя“?

Лідія Крушельницька — закінчила читання п'єс. Незабаром відбудеться вирішне засідання, що висловиться про вартість надісланого матеріялу.

Мати Варвари Мельник із Сканторпу, Англія, подбала про гарний народний стрій для неї.

Ukrainian girl in Scunthope, England in folk costume

НАШІ ГРАДУАНТКИ

Знов закінчився акад. рік і приніс багате жниво — нові ряди молодих жінок, що закінчили високу освіту. Радіємо, що між ними є стільки українок і вітаємо їх із цим успіхом. Подаємо список тих градуанток, що їх надіслав нам 68 Відділ СУА із Сиракюз.

Оксана Кравс, студії історії в Лемойн Каледжі зі ступнем В.А. Плянує вчити один рік, а потім хоче продовжувати студії.

Рая Кравець, студії педагогії в Сиракюзькому університеті зі ступнем В.А. Плянує вчити й при тому даліше студіювати.

Люда Кравченко, студії англійської мови в Сиракюзькому університеті зі ступнем В.А. Буде вчити.

Надія Пилипишин, студії історії в Лемойн Каледжі зі ступнем В.А. Плянує вчити.

Марія Проскуренко, студії соціології в Лемойн Каледжі зі ступнем В.А. Плянує вчити в передшкіллі.

Новинки з Централі

Дня 18. травня 1969 р. у Нью-Йорку відбувся черговий **Семінар Культ. Освітньої Комісії СУА**, присвячений студіям обрядовості. Ним проводила п-ні Наталія Чапленко, культ.-освітня референтка Гол. Управи на переміну з п-ні Лідією Бурачинською, містоголовою Гол. Управи. Темою Семінара були доповіді п-ні Володимирі Ценко „Дівич-вечір в Україні“ і п-ні Наталії Чапленко „Дівич-вечір в Америці“ У висліді дискусії постановлено доповідь розіслати Відділам СУА. Влаштуванням Семінара зайнялась Окр. Рада СУА Нью-Йорку.

Дня 19. травня 1969 р. відбулась у Нью-Йорку чергова **нарада Музейного Комітету**. Про біжучі завдання реферували п-ні Марія Ржепецька, голова Комітету і референтки — п-ні Христина Воевідка (Виставки), п-ні Іванна Петрівська (Консервація), п-ні Олександра Різник (Каталогування), п-ні Оксана Шур (Обслідування), п-ні Люба Волинець (Бібліографія). Музей буде відкритий двічі в тиждень для відвідин публіки (середа, п'ятниця). Підготовляється новий каталог. Нарадою проводила п-ні Стефанія Пушкар, голова Централі.

У днях 7 і 8. червня 1969 р. відбулись у Філадельфії **Річні Збори Гол. Управи**. У програмі вперше впроваджено окремі Сесії референток і голов Окружних Рад. По вичерпній дискусії ухвалено ряд внесків. Окрема Сесія була присвячена фінансовим справам у зв'язку з вимогою податкового уряду зложення зізнань від неприбуткових організацій. На закінчення Річних Зборів учасниці відідали захист для старших „Вознесення“ у Філадельфії, щоб познайомитись із цією формою опіки над старшими людьми.

Дня 12. червня 1969 р. померла у Монреалі бл. п. Олена Залізник, голова СФУЖО. У похоронних відправах, що відбулися в днях 15 і 16. червня взяли участь п-ні Стефанія Пушкар, голова Центра-

лі і п-ні Лідія Бурачинська, редакторка Нашого Життя.

Дня 13. червня 1969 р. померла у Трентоні бл. п. Людмила Івченко, голова Об'єднання Українських Православних Сестрицтв у ЗСА. У похороні, що відбувся 21 червня у Бавндбруку, взяли участь п-ні Стефанія Пушкар, голова Централі і п-ні Лідія Бурачинська, заступниця.

Дня 26. червня 1969 р. відбулось у Філадельфії засідання Екзекутиви СУА з п-ні Оленою Климишин, **вих. референткою Гол. Управи**. Змістом наради була програма Міжокружньої Конференції Виховних Референток, що відбується в Ньюарку 27. вересня 1969 року.

ГУРТОК КНИГОЛЮБІВ У ДІТРОЙТІ

Наш Гурток Книголюбів знов завершив успішно рік своєї праці. Наші сходи відбуваються щопівтора місяця. Перед тим вибираємо книжку, що її членки мають прочитати. Кожна членка старається книжку купити та зберегти у своїй бібліотеці.

Наш Відділ хоче зацікавити публіку творами Докії Гуменної. Вважаємо її найвизначнішою письменницею на еміграції, яка дала цілий ряд високомистецьких літературних творів. Мені здається, що ми, жінки, замало нею цікавимося.

Цього року почали ми відвідувати наші Відділи з короткою доповіддю. Опрацювали чотирьох письменниць: Галину Журбу, Докію Гуменну, Патрицію Килину і Ліну Костенко. При цьому робимо виставку їхніх творів. І тоді вони найскоріш продаються. Щоб піти на руку членкам, стараємось мати ті книги на складі. От недавно тому 56 Відділ СУА замовив 10 примірників різних творів Д. Гуменної, а наш Гурток замовив 20 прим. її найновішої книжки „Золотий плуг“.

Але стараємось не тільки книжки продати, а й збираємо передплати. Оце недавно вдалося мені зібрати 7 передплат на книгу „Хронологія життя і творчості Лесі Українки“. Я звернулась навіть до 37 Відділу, якого патронкою є Леся Українка. Хоч вони в більшості не читають по-українськи, проте замовили 2 примірники.

Недавно тому ми привітали поетесу Оксану Лятуринську з нагоди Великодніх свят і післали їй невелику „писанку“.

О. Витвицька

Конференція у Дітройті

Окружна Рада США у Дітройті влаштувала у днях 24. і 25. травня 1969 р. Конференцію п. н. „Українство в сучасному і майбутньому“. Ціллю Конференції був розгляд ідеї українства та шукання нових напрямних для більш успішної та динамічної дії українців в Америці.

Це був сміливий почин, що може й здавалося, не входив у плян праці жіночій організації. Та коли виринуло таке бажання, то й знайшлися засоби й можливості. Завдяки тому, що в Відділах Дітройту гуртуються досвідчені громадські працівники, добре вправлені у влаштуванні конференцій того роду, можна було зважитись на таке діло. Діловий Комітет Конференції творили пп. Ольга Шустер і Анастасія Вокер, при співучасті п-ні Стефанії Дуб, голови Окр. Ради США.

Точного перебігу Конференції тут не будемо передавати. Зробимо це трохи пізніше разом із ухвалями-пропозиціями, що були висловлені. Тут подамо огляд напрямних Конференції, як вони у видатнились впродовж двох днів нарад та висновки, що з того випливають.

Головною віссю Конференції було пізнання сучасного становища України. Цю аналізу провів у своїй доповіді д-р Леонід Мостович („Концепт та ідея українства“). Насвітливши причину наших неуспіхів він накреслив кілька ліній, по яких повинна йти консолідація нашого життя. Це є творення одного громадсько-політичного центру, що узгляднить і об'єднає розбіжні тенденції різних груп, плекання нашої культури, без якої не проживе ніодна національна група, формування публичної опінії у своєму і чужому громадянстві і участь у житті країни свого поселення. При цьому треба відчувати „биття серця“ свого народу, з яким ми кровно пов'язані в одне ціле.

Це намагання підтримала також доповідь д-ра Джана Еппела („Етнічна лояльність вчора, сьогодні і завтра“), яка дала погляд на ста-

новище різних етнічних груп у ЗСА, а між ними й української. Ми побачили себе в оточенні інших і почули про настанову амер. громадської думки до національних груп поселених в Америці.

Другою віссю Конференції було шукання шляху для зміни в нашому суспільстві. По тій лінії ішли доповіді д-ра Луїса Зерби „Демократія і тоталітаризм“ і д-ра Е. М. Роджерса „Вишкіл нових провідників, як речників зміни“. Вони вказували на те, що зміна в кожному суспільстві є конечна, якщо воно має жити й розвиватись. Інакше суспільство вироджується згл. топніе, як не ми бачимо в утечі молодого покоління з нашого громадянського життя.

Третя вісь позначилась у панелі і студійних групах Конференції. Панель п.н. „Демократія як виклик українцям у діаспорі“ а так само дискусійні групи, в яких взяли участь усі учасники її — пішла радше по лінії реальних проектів. Не видно було охоти вглиблюватись у теоретичні гасла. Зате конкретні проекти, що їх висували учасники Конференції, були передумані і цікаві. Раз-у-раз підкреслювалась потреба репрезентативного культурного дому в кожному нашому осередку, краще налагодна і кермована пропаганда нашого імени, більша увага для нашої мо-

лоді, більша участь в американському політичному житті.

Це доказ того, що Конференція була потрібна, хоч може й не знайшла розв'язки всіх заторкнутих проблем. Вона відповіла потребі зміни, що дрімає в нашому громадянстві. І хоч Світовий Конгрес Вільних Українців уже дав почин до об'єднання а його Секретаріат розбудовує це, то конференції, студійні дні, дискусійні лави, що розглядають прямування нашого суспільства, можуть тільки допомогти в тому великому задумі. Радіємо, що Окружна Рада США у Дітройті піднялась такого почину й осягнула в цьому гарний успіх.

Л. Б.

ОСОБИСТЕ

П-ві Ірині Пеленській-Пас'ка, пресв'їй референтці Гол. Управи, складаємо глибоке співчуття з приводу великої втрати, що стрінула її через смерть чоловіка бл. п. Миколи Пасіки. Нехай Господь Бог допоможе їй перенести це велике горе!

ГОЛОВНА УПРАВА США

З НАГОДИ СВЯТА МАТЕРІ посилаю 5 дол. на передплату для бабусі, яка сьогодні напевно не переживає тих неперевершено щасливих хвилин, що ми всі, щасливі матері.

Теодезія Савицька, Ютіка

Чи Ваша приятелька вже має „Наше Життя“? Якщо ні, то подаруйте їй його з нагоди свят чи іменин!

Діти з Дитячої Світлички 33 Відділу США в Клівленді
Day Center for children of UNWLA Branch 33 in Cleveland, Ohio

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

Ділимося сумною вісткою з членством США, що 28. травня ц.р. пересталося бити серце **Марії з Трісків Олексин**, якої ціле життя буде віддане тільки важкій праці для своєї родини, шкільної дитвори й української громади.

Найкращі роки свого життя вона провела на рідних землях, де працювала 35 років, як учителька, а згодом директорка школи в с. Дев'ятірі Равського повіту. Покинувши Батьківщину працювала далі невтомно над вихованням молоді в таборах Німеччини. Зростаючи гідної веселої товариської владі, вона завжди втішалася симпатіями селянства та була його доброю провідницею й дорадницею, як у Рідному Краю так і на еміграції.

На американському суходолі також кинулася у вир громадського життя, віддаючи всі сили праці у Рідній Школі, а також після заснування 33 Відділу США ім. Лесі Українки, як голова його К-ту „Мати й Дитина“ та врешті як провідниця першої на терені Америки Дитячої Світлички, якій дала кріпкі основи так, що вона до сьогодні гарно розвивається. Як справжня українка-патріотка Марія Олексин працювала також у Відділі Укр. Зол. Хреста ім. Олени Теліги.

Наскрізь переповнена добротою, до всіх щира й прихильна, завжди на послугах української громади, не знаходила часу займатися власними фізичними недомоганнями, що наче скритий ворог діяли в її організмі. Так вона поволі в'янула, аж 28. травня відійшла у вічність.

Спи ж спокійно, наша дорога Співтоваришко, Приятелько і Громадяно, поки Господь Бог розбудить Тебе. Нехай пам'ять по Тобі триває вічно. Чужа клівлендська земля нехай буде Тобі легкою...

Михайлина Ставнича

ПІТСБУРГ, ПА.

Ділимося з усім членством США сумною вісткою, що 12. травня ц. р. пересталося бити серце нашої улюбленої довіреної людини бл. п. **Анни Юги**, яка неспо-

дівано відійшла у вічність.

Анна Юга народилася в с. Зарайсько, пов. Самбір. До Америки прибула в 1913 р. і вневдовзі вийшла заміж за Миколу Шнера. Під час трагічного випадку її чоловік загинув і по якомусь часі вона вийшла вдруге заміж за Івана Югу, з яким прожила 27 літ.

Замилування до праці в рідних організаціях з'явилося в Анни Юги ще замолоду. Вона була співосновницею нашого Відділу у 1940 р., його довіреною, а в останніх роках почесною головою. Брала участь у Конвенціях УНСоюзу, і Укр. Нар. Помочі, як делегатка, але найрадіше проявляла себе на терені США.

Завдяки лагідній і виrozumілій владі, що випливала з глибини її серця, вона зміла вдержати у Відділі гармонійну атмосферу і пошану і виrozumіння серед членок. До останніх днів свого життя Покійна була в контакті з членками та практичними порадами піддержувала їх у праці. Була щедрою у жертвах на народні цілі. Постійно приєднувала нових передплатниць для нашого журналу та складала пожертви на пресовий фонд.

Тому й не диво, що на її похорон зібралась численна громада Пітсбургу, а членки Відділу взяли в ній велику участь. Прощальне слово над могилою виголосила п-ні Іванна Старошак, секретарка п-ні Відділу. Поминки підготували молодші членки Відділу.

Покійна залишила у великому смутку чоловіка Івана, одинадцять унуків, дві заміжні сестри Розалію Ткачук-Макар і Марію Онишко, брата Івана Тимчишина і свояків в Україні.

На поминках проведено збірку, що дала 92 дол. З того призначено 20 дол. на пресовий фонд Н.Ж. 12 дол. на радіо програму Пісня України, а 60 дол. на Визвольний Фонд.

**Управа 27 Відділу США
ім. Ольги Басараб
у Пітсбургу**

**

Ділимося сумною вісткою з нашими читачками, що дня 1. березня 1969 р. відійшла у вічність бл. п. **Надія з Яцкевичів Громицька**. Народжена у 1896 р. в Ораві, Зах.

Україна, закінчила Ліцей Укр. Дівочого Інституту у Перемишлі у 1912 р. Студіювала у Львівському університеті перед 1. світовою війною, потім одружилась з видавцем і книгарем Ізидором Громицьким у Львові. Була учасницею наших Визвольних Змагань. Працювала, як учителька і бібліотекарка. Допомогала чоловікові у веденні книгарні і прислужилася в поширенні української книжки.

Полишила у смутку єдиного сина Романа і сестер д-р Віру Кос і Любу Мармаш. Хоч Покійна померла у Девідсоні, Саскачеван, то її поховали 18. березня у Нью Торонто з Церкви св. Михайла. Панахиду відправили оо. Хомин і Остапович у привності 30 осіб, між якими були представники Наук. Т-ва ім. Шевченка і Державного Центру Укр. Нар. Республіки.

Вічна їй пам'ять!

Редакція Нашого Життя

НАШЕ СПІВЧУТТЯ

Дня 30. квітня ц. р. відійшов ненадійно у вічність маленький Марко Смолинський. Щоб залишилась пам'ятка по ньому й щоб виявити наше глибоке співчуття батькам, членки нашого Відділу в Бостоні, до якого належить мати маленького Марка, зложили пожертву на Фонд Мати й Дитина в сумі 66 дол., а саме:

По 5 дол. пп.: Марія Базюк, Мотря Головинська, Віра Гриценко, Іванка Кан, Ксеня Масловська, Наталія Миколаєвич, Ірина Свистун, Анна Смолинська, Ольга Федорів, Люся Чайківська, Анна Чопек.

3 дол.: п. Панчишин.

По 2 дол. пп.: Євдокія Рогач, Єва Сахарук.

По 1 дол. пп.: Ольга Бараник, Софія Вінсор, С. Костецька, Юлія Тутка.

Цією дорогою складаємо наше сердечне співчуття батькам інж. Богданові й Тані Смолинським та обоім Бабцям і Дідуням.

**Управа 79 Відділу США
у Бостоні**

Замовляйте складанку

„УКРАЇНЬКА ХАТА“

„ГАГІЛКИ“

по 2.00 дол.

**OSVITA, 947 Meetinghouse Rd.
Rydal, Pa. 19046**

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ДВАДЦЯТЬПЕРШИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО СЬОМЕ

КОНВЕНЦІЯ ГЕН. ФЕДЕРАЦІЇ ЖІНОЧИХ КЛЮБІВ

У днях 2—6. червня 1969 р. у Клівленді відбулася 78 Конвенція Ген. Федерації Жіночих Клубів, цієї могутньої американської організованої сили, в якій СФУЖО стало недавно тому членом Міжнар. Секції. Предметом нарад Конвенції є в першу чергу проблеми американського життя. Однак навіть на тому відтинку присвячено велику увагу Об'єднаним Націям та участі ЗСА в їх програмі та ближчих і дальших завданнях.

Окрему Зустріч відбуває у часі Конвенції Міжнар. Секція, до якої належить Світова Федерація Українських Організацій. Представницею СФУЖО була цього року п-ні Марія Квітковська, містоголова. Вона мала нагоду зложити звіт із діяльності СФУЖО в рр. 1968/69, в якому зосередилась на ювілеї 20-ліття нашої Федерації. У програмі ювілею наświetлено головні напрямки СФУЖО — працю для дошкілля, протест проти релігійного переслідування в Україні, дбання про інтелектуальний і професійний рівень української жінки у вільному світі.

Того ж дня (5. червня) Управа Ген. Федерації мала нагоду ще раз вирізати українське представництво. На запрошення Союзу Українок Америки п-ні В. Мегі, голова Ген. Федерації з кількома членками Управи відвідали статую Лесі Українки в Укр. Городі Культури. Точніше про це звітуємо на іншому місці. Місцева преса згадала про цю зустріч у звітності з Конвенції.

Звіт СФУЖО, виголошений нашою представницею, буде вміщений у Міжнародному Бюлетені Ген. Федерації. Там він свідчить про нашу діяльність нарівні з іншими національними групами, що належать до Федерації.

Прирікаємо...

Слово над могилою бл. п. Олени Залізняк

Коли Мати відходить із родини — діти оплакують її рясними сльозами. Осиротила нас наша велика Мати, любляча, добра, всепрошача, Людина великого серця й бистрого, розгорненого інтелекту. Відійшла від нас велика Громадянка, яка все своє повне трудів життя посвятила для Батьківщини своєї.

Годиться пригадати декілька фактів із її життя. Походила Олена з Охримовичів Залізняк з давнього священничого роду в Галичині, а знаємо, що силою історичних обставин ці роди відгравали ролю провідної верстви в національно-громадському житті Західної України. Саме з роду цієї духової еліти походила Олена Охримович. Ще її прапрадід Григорій був священником, її прадід Євстахій, її дід був парохом с. Велдіжа, а батько о. Юліян був парохом села Сенечола біля Долини. Атмосфера цього культурного дому з його високими громадськими й культурними зацікавленнями створила собою підґрунтя для молоді талановитої і повної ентузіазму студентки.

Однією з перших закінчила Олена Охримович Академічну гімназію у Львові, а згодом була однією з перших українок, що досягнули університетські студії. Ще гімназисткою почала вона діяти в укр. жін. русі, що саме започаткувався перед її приходом на світ. Кружок Укр. Дівчат, де була в Управі, перший жіночий журнал „Мета“ в 1907/08 рр. де була в його редакції — це її перші громадські кроки. Студенткою належала до Жін. Громади, як організаційна референтка. Була діяльною в Акад. Громаді, в Студ. Союзі, в Просвітньому Кружку. Вре-

шті була основницею Секції Студенток, а в Комітеті Укр. Молоді боролася за український університет у Львові. У Просвіті провадила курси для неграмотних, а в Кружку ім. Ганни Барвінок вела курси укр. мови для учнів польських шкіл. Рівночасно в Нац. Музею займалася збірками вишивок, а завдяки своїм філологічним студіям включилася до праці над Етнографічними Збірниками НТШ, упорядковуючи матеріяли. Зовсім молодою почала Олена Охримович учительську працю: навчала в гімназії СС. Василянок та була настоятелькою Дівочого Інституту.

На життєвій шляху нашої голови заважило її одруження з відомим громадсько-політичним діячем Миколою Залізнякам. Спільно з ним вона репрезентувала у Фінляндії молоду українську державу, а потім проживала у Відні. Тут була діяльною на терені міжнародного жіночого руху, найперш в Українській Секції Міжнар. Ліги Миру і Свободи, а потім на конгресах у Празі, Газі й Парижі.

За 1. світової війни працювала разом із Ольгою Басараб у Комітеті Допомоги Раненим Воякам у Відні. У 1920 р. очолювала вона Укр. Жін. Союз у Відні, а згодом у Львові стала директоркою фахової школи „Труд“, яку поставила на високий рівень. Була також членкою Ред. Колегії журналу „Нова Хата“.

Після 2. світової війни прибула до Канади, де стала в ряди Організації Українок Канади ім. О. Басараб, а незабаром увійшла до Управи СФУЖО, як референтка зв'язків. У 1957 р. після смерті Олени Кисілевської вибрано її го-

Із 9. З'їзду Об'єднання Українських Жінок у Мюнхені:

Сидять зліва на право: п-ні О. Степанюк, Дюссельдорф, друга містоголова, п-ні О. Яримович, голова, п-ні О. Пеленська, голова Контр. Комісії, мгр. Дарія Ребет, пресова референтка. Стоять зліва на право: п-ні В. Терешкун, ГанOVER, член Управи, п-ні П. Ткаченко, реф. сусп. опіки, п-ні М. Кашуба, фін. реф., п-ні О. Штайнер, перша містоголова, п-ні В. Лавріненко, шкільна реф., п-ні О. Юрченко, секретар і редактор ЖІЛ-у, п-ні І. Козак, член Контр. Комісії. — Бракує п-ні М. Сімків, членки Контр. Комісії.

Board member of the Association of Ukrainian Women in Munich, Germany

ловою. Цих 12 літ на чолі Федерації — це великий вклад повної посвяти праці для нашого жіноцтва, нашої спільноти, це апогей її життєвого труду для Нації. В останніх двох роках, після СКВУ наша голова була діяльним членом його Секретаріату.

Життєвий труд-подвиг нашої голови у всій величчї стає перед нами. Її ясний ум діяв до самого кінця чітко і всесторонньо; він охоплював усі ділянки праці СФУЖО, а її серце боліло за всю нашу розкидану по світі українську громаду. Думка її до кінця була спрямована на те, як допомогти нашій Батьківщині? А її великим прагненням було — бачити все українське жіноцтво у великім духовім і дружнім об'єднанні, що повне посвяти й любови спрямовує свої кроки до великої Мети. Наша голова була великою соборницею: у її серці не було меж для її любови до всієї України. Перед її свіжою могилою прирікаємо у великій дружній співпраці змагати до визначеної Нею великої Мети.

Н. Пазуняк

9-ий З'їзд ОУЖ НІМЕЧЧИНИ

У дні 22.—23. березня ц. р. в Мюнхені відбувся Дев'ятий Делегатський З'їзд Об'єднання Українських Жінок у Німеччині. В ньому взяли участь представниці з одинадцятьох Відділів у кількості 17 делегаток, та численні гості.

З'їзд, що його розпочали молитвами священники обох віровизнань, проходив під головуванням мгр. Д. Ребет та двох членів Президії — проф. О. Сулими-Бойко і п-ні Блянки Бачинської та секретарів пп. Терешкун та Спех. До Президії запрошено також двох пань — бувших активних членів УПА — пп. І. Козак і Я. Філь.

На денному порядку було: зачитання усних і письмових привітів, доповідь про 20-річчя СФУЖО — проф. О. Сулима-Бойко, відчитання протоколу з попереднього З'їзду, звіт за каденцію 1966-69 рр. Головної Управи та звіти референтур ГУ і делегаток. Звіти засвідчили загальне поживлення праці Об'єднання Українських Жінок у Німеччині.

Обрано нові керівні органи: голова п-ні О. Яримович; заступниці пп. О. Штайнер і О. Степанюк; члени: пп. М. Кашуба, В. Лавріненко, мгр. Д.

Ребет, П. Ткаченко, В. Терешкун. О. Юрченко.

Контр. Комісія: голова — п-ні О. Пеленська, члени — пп. М. Сімків та І. Козак.

З'їзд обрав почесним членом ОУЖ п-ні Блянку Бачинську, довголітню діячку жіночих організацій у Краю і на еміграції.

Пресова Комісія З'їзду

ПОХОРОН ГОЛОВИ СФУЖО

Був погідний день 16. червня 1969 року, коли в похоронному заведенні Монреалу зібралась численна громада, що прибула з різних сторін ЗСА й Канади. Це зійшлась родина і представники організацій, щоб провести в останню дорогу бл. п. Олену Залізник, голову СФУЖО.

Похоронний похід подався до церкви св. Михайла в супроводі прапорів українських організацій. По Заупокійній Службі Божій о. парох Мончак виголосив проповідь, в якій навітлив життя Pokійниці. Похоронну відправу провадили, окрім нього й о. декана Цимбалістого, ще о. Бринявський, о. Колянківський, о. Гаврилук, о. Найманович і о. Сиротинський.

На цвинтарі згуртувались біля могили члени Управи СФУЖО — пп. Олена Лотоцька, Стефанія Савчук, Наталія Пазуняк, Марія Мудрик, Стефанія Пушкар, Євгенія Янківська та редакторка Нашого Життя Лідія Бурчинська. Глибоко відчутим словом попросила свою голову д-р Наталія Пазуняк. Після неї промовила п-ні Чайківська, голова місцевого Комітету Українок Канади.

Із цвинтаря похід подався до домівки УНО на поминальну зустріч, яку влаштували жіночі організації Монреалу разом із членками-прихильницями СФУЖО. Поминальним обідом провела п-ні Бронислава Мельник. Отець Бринявський відкрив Зустріч молитвою, а після обіду промовляли пп. Стефанія Савчук і Олена Лотоцька, містоголови СФУЖО. П-ні Стефанія Пушкар сказала прощальне слово від СУА, проголошуючи створення Управою СФУЖО Фонду ім. Олени Залізник, що має служити як живий пам'ятник покійної голови. Прощальне слово і вислів співчуття виголосили пп. Бринявська, Синишин і Курилів. Промовляли також пп. Генгало і Попадинець від організацій Монреалу. Від родини подяку за співчуття висловив д-р Юліан Залізник, син Pokійної.

ПОДЯКА

Під час мого перебування у шпиталі я зазнала багато уваги від членок 7 Відділу СУА в Акроні. Щиро дякую всім, що відвідали мене чи йнакше проявили свою увагу до мене. Замість окремих подяк складаю 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя, що його читаю від заснування й усе чекаю на його появу.

Анастасія Зебко, Клівленд

ПОДЯКА

У моєму безмежному горю, яке я пережила з приводу ненадійної смерті мого чоловіка бл. п. інж. Богдана Турка, вияви співчуття і зрозуміння зі сторони Союзянок були для мене великою підтримкою. Сердечно дякую 28 Відділові СУА в Ньюарку, 71 Відділові СУА в Джерзі Ситі і 100 Відділові СУА в Картереті за численну участь у похоронних відправах, пожертви на Служби Божі, датки на добродійні цілі, як рівнож за поміч у влаштуванні поминок.

У пам'ять мого покійного чоловіка складаю 15 дол. на пресовий фонд Нашого Життя.

Марія Турко
з дочкою Яриною

ЩЕДРА ПОЖЕРТВА

Дня 22. червня 1969 р., заходами 66 Відділу СУА в Нью Гейвені відбулися ширші сходини з участю запрошених гостей. З Нью Йорку прибули п-ні Оксана Рак, голова Окр. Ради СУА і п-ні Наталія Чапленко, культ.-освітня референтка Гол. Управи. П-ні Оксана Рак у своєму слові згадала і схарактеризувала постать бл. п. Олени Залізняка, недавно померлої голови СФУЖО, а п-ні Наталія Чапленко розгорнула перед присутніми напрямні культ.-освітньої праці СУА. Жива дискусія була відгуком на ці виступи.

У висліді її присутні зацікавились Музеєм Нар. Творчості СУА в Нью Йорку. З ініціативи пань Гриневич і Рудницької проведено збірку, яка принесла 42 дол. Це є доказ, як близько сприймає наше членство призначення цієї нашої культурної станиці. Недавно тому членки 66 Відділу СУА подарували цінні речі, що вже було відмічено в нашому журналі. А тепер підтримали ще й грошовим датком цю гарну ціль. Список жертводавців подаємо на іншому місці.

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ, 1969

Вітаємо!

З-поміж ряду наших Округ врешті можемо привітати новоприєднаних членок в Окрузі Шикаго. Ще не всі Відділи надіслали списки нових членок. Але ми раді, що можемо привітати тих зголошених, а пізніше прийде черга й на інших.

22 ВІДДІЛ СУА, ШИКАГО:

Неоніля Ващинська
Марія Гірняк
Романа Дмитерко
Текля Дмитраш
Ярослава Дубицька
Дора Сасик

101 ВІДДІЛ СУА, ШИКАГО:

Стефа Бойко

Марійка Гриневич
Віра Гадді
Наталка Дачій
Ольга Кутинська
Юлія Сидоренко
Марта Ференс
Рома Яцура

ЕКЗЕКУТИВА СУА

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Миколи Пасіки, чоловіка нашої пресової референтки п-ні Ірини Пеленської-Пасіки, складаємо 15 дол. на Виховний Фонд СУА

Стефанія Пушкар
Лідія Бурачинська
Олена Климишин

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу нашої незабутньої голови СФУЖО бл. п. Олени Залізняка складаємо 10 дол. на Фонд П'ятсот і родині Покійної висловлюємо наше глибоке співчуття

Окружна Рада СУА
Рочестерської Округи

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу нашої невіджалуваної дорогої „бабці“ бл. п. Марії Олексин складають 35 дол. на Фонд Бабусі

Членки 33 Відділу СУА
ім. Лесі Українки
в Клівленді

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу нашої невіджалуваної бл. п. Марії Олексин складаємо 20 дол. на Фонд Мати й Дитина

Д-р Микола і Марія Грушкевичі
Клівленд

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Марії Олексин складаємо 10 дол. на Фонд Мати й Дитина

Петро і Марія Гордійчуки
Клівленд

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Марії з Трісків Олексинової, б. учительки й директорки нар. школи в с. Дев'ятичі, Равського повіту, пересилаємо 10 дол. на Фонд Мати й Дитина, а 10 дол. на Катедру св. Софії в Римі

Михайлина Ставнича
Орися Савчакова
Клівленд

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Юлії Мохнач складаю 5 дол. на передплату Н. Ж. для бабусі

Ніля Стецьків, Тонаванда, Н. Й.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Наді Марії Остап'юк складаю 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Михайло Чухновський
Віндзор

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу нашої незабутньої тети бл. п. Анастасії Кочан пересилаємо 25 нім. марок на пресовий фонд Н. Ж. і 25 нім. марок на передплату журналу для бабусі в Німеччині

М. Т. Сімків, Мюнхен

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ

Клівленд, Огайо

Збірка на нагробник бл. п. Андрія Стецяка, що її зложили приятелі, знайомі й членки СУА, дала 100 дол., які передано вдові Покійного.

Річні Збори Гол. Управи

Субота, 7. червня 1969 р.

Річні Збори відкрила о год. 10:15 перед полуднем п-ні Стефанія Пушкар молитвою СУА і привітала присутніх, що засіли численно (24 особи) у великій залі Дому СУА. У своєму вступному слові пані голова дала погляд на теперішню ситуацію.

Знаком теперішньої доби є — час і простір. Народи стараються опанувати ці два поняття і від їх успіху в цьому намаганні залежить також становище даного народу, даної спільноти. Із цього змагання не можемо виключитись і ми. Тому в нашому підході до всіх наших завдань ми повинні руководитись цими двома гаслами — поборювання часу і простору.

Наше становище у громаді окреслюють такі напрями. Це є — дбання про нашу Церкву й участь у праці й змаганнях Українського Конгресового Комітету Америки. У першому напрямку ми виступили з самостійним почином: зладили меморіал до Святішого Отця в справі нашої Помісної Церкви та її потреб. Цей меморіал прийняло і підтримало все членство СУА, висилаючи його від усіх Окружних Рад і Відділів СУА. У другому напрямку розпочалась підготовка до Конгресу УККА, що відбудеться у жовтні ц. р. Це каже нам збільшити число платиць Національного Фонду та увійти в місцеві Відділи УККА, щоб здобути вплив на висилку делегатів.

У методах нашої внутрішньої праці теж настали зміни. Вся вага була покладена на скріплення референтур і їх завдань. У тій цілі кожна референтка обговорила свій плян праці з Екзекутивною СУА й завданням Річних Зборів буде тепер затвердити ці пляни праці. Далше — референтки мали змогу увійти в контакт, а також відвідати поодинокі Округи. Це дає їм кращу змогу розгорнути свої почини і побачити їх у дії.

Фінансовий звіт охоплював рахунковість за 1968-69 рр. (12 місяців). Його відчитала п-ні Ольга Муссаковська, фін. референтка. Зазначила, що угруповання фондів дещо змінилось у зв'язку з розпорядком влади, щоб і не-прибутковій організації точно вказали всі свої прибутки і витрати. Рахунки поділено на Основні Фонди

для Орг. Цілей, Добровільні Фонди й Фонди з Підприємств. Гроші Централі зложені в Укр. Щадниці, а прибутки із Фундації ім. Лесі і Петра Ковалевих у РНВ (Філадельфія Нешонел Бенк).

Фін. референтка відчитала також прелімінар бюджету на 1969-70 рр., уложений на підставі дотеперішнього фінансового звіту.

Дискусія, яка слідувала, торкнулася головню податкового зізнання Відділів. Цього року вперше довелось нашим Відділам його складати і тому було ще багато неясностей. У майбутньому треба би запровадити одностайне звітування. Але рівночасно виринає потреба устійнення книговодства Окр. Рад і Відділів СУА. Численні внески цієї дискусії були сформовані в ухвали.

По обіді Збори поділились на дві окремі Сесії — референток і голов Окружних Рад.

Сесію Референток відкрила і проводила нею п-ні Стефанія Пушкар, голова Централі.

Першою звітувала п-ні Ірина Левицька, орг. референтка. Її звіт доповнила референтка мол. Відділів п-ні Н. Даниленко (через відсутність її звіт відчитано) і п-ні Анастасія Вокер, містогорова й опікунка двомовних Відділів.

Орг. референтура Гол. Управи могла вказати створення 7 нових Відділів у звітному часі. Вже намічений склад Орг. Комісії і відбуто Конференції в кількох Округах для обговорення пляну приєднання членок. Розпочались заходи для створення нової Окружної Ради.

Референтка мол. Відділів відбула об'їзду, щоб запізнатись із усіми молодечими Відділами (11 Відділів). Головна її увага була спрямована на пізнання потреб і зацікавлень молодого членства. Жалілась, що Окружні Ради не мають досі референток мол. Відділів.

Опікунка двомовних Відділів звернула увагу на те, що деякі Відділи розпочали в себе курси української культури. Вона була в контакт з 8-ма двомовними Відділами, а декілька відвідала особисто.

Дискусія пішла в двох напрямках. Заторкнула поділ на Відділи середнього віку, молодечі й двомовні та завершилася внеском, що плянування

для них треба централізувати в одній Комісії. Далше вказала на konieczність переведення кампанії за приєднанням членства у листопаді-грудні 1969 р. Обговорено також справу членок із мішаних подруж, що повинні знайти місце в нашій організації. Конечний є перепис наших родин, ще не приналежних до СУА.

Культ.-освітні справи. Звітувала референтка п-ні Наталія Чапленко. У звітному часі проголошено Конкурс на обрядову сценічну картину і відбуто три наради Культ.-освітньої Комісії в справі українських обрядів. Створено 2 Гуртки Книголюбів. Проголошено Конкурс на ікону св. Ольги. Опрацьовано куховарське назовництво. Започатковано цикль гутірок про українську культуру для двомовних Відділів СУА.

У дискусії заторкнено справу організаційної приналежності Гуртків Книголюбів. Виринуло домагання подавати Відділам програми веселих вечорів і розпочати акцію висилання книжок до Бразилії і Югославії.

Народне мистецтво. Звітувала референтка п-ні Марія Ржепецька. Акція за підтримкою Музею Нар. Творчости дала у висліді 5 Добродіїв, 8 Опікунів і 8 Ірихильників Музею, а в звітному часі прибуло до Музею 46 експонатів різної вартости. Влаштовано Виставку Етнографічних Матеріалів із Югославії в часі 27. квітня до 11. травня ц. р. Музей збирає бібліотеку. Зладжено бібліографію видань про нар. мистецтво.

У дискусії виринуло багато цінних думок, як уведення й випрацювання правильника індивідуального членства Музею, устійнення його назви і переведення до власного будинку. Врешті заторкнено пересувну виставку, що вже давніш була ухвалена, але ще не здійснена.

Виховна ділянка. У відсутності референтки п-ні О. Климишин відчитала звіт п-ні О. Грабовенська. Референтка відбула об'їзду Світличок у звітному часі, получену з конференцією на виховні теми. Подано огляд Світличок і їх ведення. У звітному часі постала одна Світличка. Виховна Комісія зорганізувала Сесію Дошкілля в часі ювілею СФУЖО у Філадельфії. Дотепер одна тільки Окр. Рада створила Виховний Фонд.

Дискусія виявила, що найбільшою

Пересилаю привіт для журналу Наше Життя з нагоди 25-ліття і бажаю йому дальшого росту!

Теодозія Савицька, Ютіка

З нагоди 25-літнього Ювілею НАШОГО ЖИТТЯ пересилаємо якнайщиріші побажання Видавництву і Редакції дальшого успіху і ще кращого розквіту! Щастя Вам, Боже!

ГОЛОВНА УПРАВА ОУЖ
та РЕДАКЦІЯ ЖІЛ
у Німеччині

перешкодою в розгорненні праці для дошкілля є брак розуміння в нашого загалу. Треба всіми засобами працювати в тому напрямку, щоб це розуміння збудити. Певну увагу приділено Дитячим Зустрічам, як новій галузі нашої виховної роботи.

Суспільна опіка. Звітувала референтка п-ні Марія Химинець. Розпочато реєстрацію потребуючих українців. Акція Допомоги Бабусі дала гарний вислід (5 Відділів зголосило свою охоту). Є можливість стипендії для дівчат-українок у Бразилії і Польщі. Конференція Референток сусп. опіки відбулася 19. квітня в Дітройті. Бюро Сусп. Опіки створено з ініціативи СУА в Шикаго і влаштовано гостину для старших людей. Референтка ввійшла до Краєвої Ради Сусп. Опіки від СУА.

Дискусія розгорнулася, на жаль, у напрямі компетенцій референтури й голов Окр. Рад, а для насвітлення подіючих починів цієї ділянки не стало часу.

Господарські справи. Звітувала референтка п-ні Ірина Кашубинська. Розіслано запитник про Різдвяні страви, на який наспіло 60 відповідей. Референтка відбула покази Різдвяний у Рочестері і Великодній у Клівленді. Співпрацювала при перегляді приписів куховарської книжки З. Терлецької. Підготовляла приписи до Нашого Життя.

Дискусія торкнулась приписів у нашому журналі і в запланованій куховарській книжці. Також обговорено влаштування Базарів, як дуже успішного завдання госп. референтури.

Зв'язки. Звітувала референтка п-ні Марія Душник. Торік із нагоди Тижня Поневолених Націй СУА вперше видав заяву, що її в деяких місцевостях відчитано на маніфестаційних зборах.

Центрاليا Опікунів Ш. У. Рідна Школа і Шкілька Рада УККА проголосила вересень

МІСЯЦЕМ РІДНОЇ ШКОЛИ

У тому місяці будуть проведені акції для включення якнайбільшого числа учнів до шкіл українознавства і для скріплення

РІДНОШКІЛЬНОГО ФОНДУ

Допоможіть у тому! Співпрацюйте в кожній акції

РІДНОЇ ШКОЛИ!

ВИХОВНА РЕФЕРЕНТУРА ГОЛ. УПРАВИ

Заяву підписало окрім нас ще три жіночі національні групи. Заходами референтури група Госп. Комітету Нац. Ради Жінок Америки відвідала наш Музей Нар. Творчости в Нью Йорку.

Дискусії в цій ділянці не було через спізнену пору. Але на другий день вона виринула у зв'язку з Конференцією „Україна в сучасному і майбутньому“, що її влаштувала Окр. Рада СУА в Дітройті в днях 24. і 25. травня ц. р. Відчитано ухвали тієї Конференції, що заторкують також наші взаємини з країною поселення. Звідомлення подаємо на іншому місці.

Сесією Голов Окружних Рад проводила п-ні Лідія Бурачинська, місто-голова Централі.

Розпочалась вона звітами голов, а саме — Округи Шикаго (п-ні Л. Шандра), Дітройт (п-ні С. Дуб), Рочестер (п-ні М. Когуцяк), Ньюарк (п-ні Д. Рак), Філадельфія (п-ні Н. Лопатинська). За неprisутніх голов Округи Нью Йорку (п-ні О. Рак) і Клівленду (п-ні Я. Барнич) звіти відчитала предсідниця. Вона ж зreferувала звіт п-ні С. Крупки, місто-голови Централі, яка опікується Відділами, що не належать до Окр. Рад.

Звіти голов виявляли багато ініціативи, гарні осяги і добрий зв'язок із Відділами. Подаємо нові їх почини:

Окр. Рада СУА в Шикаго має один новий Відділ, влаштувала ювілей СФУЖО, Товариську Зустріч для старших людей, зголосила одного Опікуна Музею й одного Прихильника Музею та опікується двома новими бабусями.

Округа Дітройту удержувала свою радіо-годину, створила Вих. Фонд, провела кампанію за сплалчення позички Будівельного Фонду, влаштувала Конференцію на тему „Україна, її сучасне й майбутнє“.

Округа Рочестеру оснувала один

новий Відділ і одну нову Світличку, зголосила одного Добродія Музею, влаштувала успішні Конкурси обрядового лєчва.

Округа Ньюарку оснувала один новий Відділ, один новий Гурток Книголюбів, зголосила одного Опікуна і трьох Прихильників Музею, влаштувала Вечір Жіночого Пера, опікується новою бабусею.

Округа Клівленду провела Показ Істор. Строїв, зголосила одного Опікуна Музею.

Округа Філадельфії оснувала один новий Відділ, новий Гурток Книголюбів, влаштувала Маніфестацію Солідарности, зголосила одного Добродія і двох Опікунів та одного Прихильника Музею.

Округа Нью Йорку оснувала три нові Відділи, влаштувала Маніфестаційну Прогулку, зголосила трьох Добродіїв, трьох Опікунів і двох Прихильників Музею, оснувала одну нову Світличку, опікується новою бабусею.

Поміж Відділами, що не належать до Окр. Рад, слід відмітити двох Прихильників Музею, а два Відділи зголосили опіку на бабусею.

Дискусія над звітами була дуже оживлена. Вона торкалась у першу чергу організаційної проблематики (можливість заснування молодечих Відділів, звітність референток, картотека членства). Дуже широко обговорено фін. підставу Окр. Рад. Усюди підкреслено потребу підвищення вкладок Відділів, а до того часу введення льотерій, що їх Відділи повинні б влаштувати спільно в користь Окр. Ради. Менш оживлено проходила дискусія над виховними справами. Це свідчить про те, що виховна ділянка ще не має належної уваги в нашій організації.

Із дискусії вилонився ряд ухвал,

що їх злучено з ухвалами Сесії Референток.

Окремо проведено дискусію над правильником для Комісій Окружних Рад. Ініціатор правильника п-ні Іванна Рожанковська пояснила вагу цієї форми праці. Комісія при референтурі Окр. Ради включає референток Відділів і тим дає змогу перегляду та впливу на працю цілої Округи. Правильник пояснює, як приступити до тієї роботи і як її найкраще провадити.

Після дискусії внесено кілька правок до проекту, що мав бути предложений до схвалення на другий день.

На цьому закінчились наради першого дня.

Дня 8. червня 1969 р.

По Службі Божій наради розпочались о годині 10:45 перед полуднем. Першою точкою нарад був **правильник Комісій** при референтурах Гол. Управи.

П-ні Іванна Рожанковська подала в загальному окресленні Комісії. Вона повинна складатися з фахівців або представниць різних категорій нашого членства. Це є допоміжний гурт, що служить референтці своєю порадою і допомогою.

Дискусія внесла також невеликі правки і після того обидва проекти правильників прийнято.

Слідувало відчитання ухвал з обох Сесій, що їх після певного доповнення прийнято більшістю голосів.

Черговою точкою були **пляни праці референток**, намічені на початку календарної Річної Збори їх затвердили.

Слідував **звіт Контр. Комісії**, що його зложила п-ні Катерина Пелешок, голова. Звідомлення було оперте на контролі книг і господарства Централі, проведеної в днях 10. і 11. травня 1969 р. Контр. Комісія ствердила задовільний стан книговедення і росту організації. Намітила кілька акцій для покращання певних ділянок, як урухомлення Стип. Фонду, підвишки передплати Н. Ж. та кращої звітності Окр. Рад і Відділів СУА.

У висліді Комісія висловила признання Екзекутиві за взірцеву господарку і розбудову організації.

Після схвалення прелімінатора бюджету п-ні голова С. Пушкар провела підсумки і накреслила шлях на майбутнє.

Нашими дотеперішніми осягами вважає те, що ми стали лицем до

Складаємо подяку за 25 літ невтомної праці над ЖУРНАЛОМ НАШЕ ЖИТТЯ

Бажаємо витривалости, Божої помочі і ще більших успіхів у майбутньому

ЗА УПРАВУ 56 ВІДДІЛУ СУА ім. Л. Старицької-Черняхівської в Дітроїті

І. Джуль
секретарка

Ярослава Сена
голова

членки і до української людини взагалі. Вона є нашим найбільшим добром і в організації ми повинні з тим найбільше числитися. Друге наше досягнення — це новітні методи праці, що їх впроваджуємо в нашій організації. Вони нелегко сприймаються, а нерозуміння і в тому напрямку ми повинні продовжувати.

Ми вступили в 1969 рік під покровом княгині св. Ольги. Її постать — це символ нашої тисячелітньої історії і приклад, як можна устоятися у найбільш трудних умовах.

Ми є звернені лицем до Рідної Землі. Коли там іде русифікація, ми повинні тут скріпити дбання про рідну мову, коли там іде релігійне переслідування, ми тут хочемо скріпити нашу Церкву, коли там іде нищення пам'яток нашої культури, ми тут стараємось їх зберігати і творити, коли там іде дискримінація нашої молоді, ми стараємось їй дати освіту, підтримуємо молоді таланти.

Але ми діємо в прибораній батьківщині і тому мусимо пізнати її ментальність і проблематику. Це вимагає студій і зв'язків. Ми ж маємо ширити правду про Україну й її поневолення та зискати приятелів поміж американцями і представниками інших національностей. У тому напрямку також ітимуть наші зусилля.

О год. 4:30 по полудні Річні Збори закрито. Частина присутніх поїхала, як було заплановано, оглянути ново-збудовану катедру Непор. Зачаття і Захист „Вознесіння“.

УХВАЛИ РІЧНИХ ЗБОРІВ ГОЛ. УПРАВИ

Організаційні справи

1. На місяць листопад 1969 р. запланувати ударну кампанію приєднання членства на основі інструкцій програмової референтки при співпраці

Нашого Життя у формі відповідних статей.

В приєднуванні членок й організуванні Відділів треба мати на увазі вік членок, бо членки близького до себе віку найкорше зживаються і розгортають роботу.

2. Маючи різні роди членства в нашій організації, треба змагати до зближення їх у праці. Тому організаційні референтури Гол. Управи повинні тісно з собою співпрацювати. Всі три референтки створюють Орг. Комісію СУА й доберуть до неї потрібних членок.

3. Плянуючи працю для різного роду членства треба узгляднювати їх потреби. Напр. двомовні Відділи повинні діставати орг. матеріал у двох мовах, а молодечі Відділи повинні мати дещо відмінну програму, відповідну до своїх плянів праці.

4. Окружні Ради повинні:

а) впорядкувати звітність свою власну й Відділів СУА. Окр. Ради звітують до Централі по Окр. З'їзді й у реченці перед Річними Зборами. Референтки Окр. Рад повинні вислати копію свого звіту, що його зложили на Окр. З'їзді, дотичній референтці Гол. Управи. Відділи звітують на звітних листках до Централі й Окр. Рад і цього повинні Окр. Ради допильнувати.

б) взаємини Окр. Рад із Відділами повинні бути дуже тісні і включати не тільки участь у Річних Зборах та імпрезах, але й ширших сходах Відділів.

5. Побажана є збільшена увага до членки, її бажань і потреб.

а) Управа Відділу повинна мати добрий перегляд свого членства і дбати про те, щоб усі членки були включені в дію Відділу. Членок, що не вплачують своєї вкладки довше, як рік — не викреслювати зі списку, а тримати окремо в обліку. Є випадки, що повертаються.

б) Побажане є заложення картотеки членства, як у Централі, так і в Округах.

6. Узгіднити точку статуту 120 із точкою 6, щоб ясно було, хто має право бути членкою СУА.

Культ.-освітні справи

1. Гуртки Книголюбів діють при Окр. Радах і Відділах СУА, підлягають дотичним культ.-освітнім референткам і повинні їм звітувати. Культурно-Освітня Комісія випрацює інструкцію в цій справі.

2. Для проведення і використання Конкурсу на ікону св. Ольги створити Фонд ім. княгині Ольги, що послужить для нагород Конкурсу і для репродукції ікони.

Виховні справи

1. Головним кличем нашої виховної ділянки є Дитячі Світлички і туди слід спрямувати увагу виховних референток. Окружні Ради повинні:

а) При заснуванні нового Відділу відразу розглянути можливість заснування Світлички в тій околиці.

б) Скликати референток Відділів і розглянути з ними можливість заснування Світличок в Окрузі.

Обговорити труднощі, що стоять на перешкоді творення Світличок, а саме — брак розуміння батьків і брак відповідного приміщення. Спільно шукати способу, як можна би зарадити цьому.

г) Провести Курс Працівників Дошкілля, що допоможе вишколити відповідні сили і поширить зрозуміння для дошкільного виховання.

г) Дбати про підвищення рівня існуючих Світличок під оглядом научним і адміністративним.

2. Практика виказала, що імпровізовані Дитячі Зустрічі є найкращим засобом, щоб охопити українську дітвору, навіть ту, що стоїть поза організованим кругом. Тому треба змагати до влаштування їх заходами Відділу раз у місяць та давати таким способом дітворі розвагу у рідному крузі. Влаштування Дитячих Зустрічей треба розробити при допомозі інструкцій і посібників.

3. Вживання рідної мови подекуди занепадає в українських родинах. У цьому напрямку виховна референтура спільно з культ.-освітньою повинні розробити плян і розпочати акцію, щоб її зберегти.

Суспільна опіка

1. Стверджуємо, що з нашої ініціативи створені Бюро Сусп. Опіки дали добрий приклад. Уже тепер іде намагання створити такі Бюро в кожному більшому осередку. Окружні Ради СУА повинні підтримувати таку акцію і включитися в неї. Що більша участь громади в такому почині, то краще Бюро Сусп. Опіки буде розвиватись.

2. Головна увага референтури сусп. опіки повинна бути спрямована на Добровільну Жіночу Допомогу. Цей Гурток потрібний для доброго діяння

3 НАГОДИ 25-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ

посилаємо найщиріші побажання Редакції

і багато успіхів й майбутньому

ЗА УПРАВУ 46 ВІДДІЛУ СУА

у Рочестері, Н. Й.

Уляна Баб'юк
секретарка

Катерина Кузеляк
голова

Оксана Кулик
містоголова

Бюро Сусп. Опіки, а також для опіки над нашим власним членством.

3. Продовжувати реєстрацію старших самітніх і потребуючих людей у кожній громаді, що була поручена нашим пляном праці.

4. Підтримувати наші давніше започатковані акції:

а) Допомога Бабусі завершила своє 10-ліття дуже гарним вислідом. Та все ще маємо бабусі, що не дістають нашої підтримки.

б) Фонд П'ятсот уже допоміг неодному поворотцеві з заслання. Треба пам'ятати про тих знедолених.

5. Запроектувати відпочинкову оселю над морем або в горах, де старші самітні жінки могли б провести свої літні вакації.

Народне мистецтво

1. Давніша ухвала — створення пересувної виставки нар. мистецтва все ще не здійснена. А потреба справді стилевих зразків нашої нар. творчости для репрезентативного виступу конечна. Окр. Ради повинні дати ініціативу до створення такої виставки, яка служитиме для вжитку Відділів.

2. В тій цілі Окружні Ради повинні:

а) Кооптувати референтку нар. мистецтва.

б) Дістати точний плян виставки та вказівки для її виконання.

Зв'язки

1. Зорганізувати Комісію Зв'язків при референтурі Гол. Управи.

2. Розробити плян, з яким Окружні Ради могли б включитися в працю зв'язків на місцях, узглядаючи до-

теперішній контакт і можливості в майбутньому.

Господарські справи

1. Передсвяточні базари являються дуже доброю площиною для співпраці членства і засобом для придбання гроша. Треба поручити їх влаштування усім Відділам СУА, а госп. референтура повинна допомогти інструкціями і приписами недорогого і некальорійного печива. Якщо в місцевості є кілька Відділів СУА, тоді найкраще влаштувати спільний Базар. Це дасть більший вибір товару і кращий розголот.

2. Раціональне харчування і традиційні страви є поважним завданням кожної української господині. Тому треба присвятити більшу увагу:

а) приписам у журналі Наше Життя, які повинні бути випробувані й мати устійнену міру і вислід,

б) виданню куховарської книжки 3. Терлецької, що повинна відповідати засадам модерного харчування,

в) правилам дієтного харчування, що їх потребує багато наших родин.

Фінансові справи

1. У зв'язку з тим, що податковий уряд вимагає тепер щорічних зізнань неприбуткових організацій, треба змагати до

а) уодностайнення книговодства Окружних Рад і Відділів СУА,

б) впорядкування зізнань за приписаним зразком і зібрання їх у Централі, щоб їх потім разом предложити под. урядові.

2. При фін. референтурі. повинна постати Фін. Комісія, щоб:

а) зладити перегляд фін. можливо-стей нашої організації,

б) простудіювати господарку Відділів і провести їх градацію щодо оплат до Централі.

3. Журнал Наше Життя вимагає скріпленої уваги у своїй господарці:

а) підвишки передплати у 1970 р. до 6 дол.,

б) кампанії за оголошеннями, в) припильнування передплат серед членства і збирання передплат поза членством,

г) проголошення змагу в Округах між Відділами для приєднування передплат.

4. Стипендійний Фонд треба скріпити, даючи йому нове призначення, а саме: стипендій для дівчат в Інституті св. Ольги в Бразилії.

5. Фін. звіт Гол. Управи повинен бути розісланий два тижні перед Річними Зборами.

Фінанси Окр. Рад

1. Підставою бюджету Окр. Ради є в більшості вкладка 10 дол. від Відділу, а тільки дві Окр. Ради зуміли узалежнити вкладку від числа членів (приблизно 50 ц. від членки). Треба змагати до того, щоб і в інших Округах ця думка прийнялася.

2. Заки ця можливість настане, мусять ті Окр. Ради сягати за іншим способом роздобуття фондів, а саме за лотерією, користаючи з пожертв цінних предметів. Найкраще, коли проведення лотерії проходить силами всіх Відділів.

3. Одним із засобів для роздобуття фондів є створення Організаційного чи Репрезентаційного Фонду при Окр. Раді. Він служить для покриття коштів об'їздок чи репрезентації і при певних заходах повинен знайти зрозуміння у Відділів.

4. Останнім засобом роздобуття фондів для Окр. Ради — це влаштування імпрези. Це є вказане тільки в крайньому випадку, коли іншого способу для тієї цілі немає.

5. Слід пам'ятати, що гроші Окр. Ради повинні бути зужиті в першу чергу на адміністрацію Округу у формі З'їздів, об'їздок, Конференцій. Їх не можна використовувати на пожертви чи датки.

Чи знаєте плян праці Вашого Відділу? Яка Ваша участь у ньому?

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Окружний З'їзд

Дата: 23. лютого 1969 р.

З'їзд відкрила молитвою п-ні Лідія Дяченко, голова.

Президія: п-ні Стефанія Пушкар, голова, пп. Л. Бурачинська і О. Грабовенська, члени, пп. О. Ковальчук і Б. Михайлів, секретарки.

Звіти Відділів зложили — за Відділи: ч. 2 — п-ні Івахів, ч. 10 — п-ні Лопатинська, ч. 11 — п-ні Тритяк, ч. 20 — п-ні Гарасимович, ч. 41 — п-ні Банах, ч. 42 — п-ні Пашук, ч. 43 — п-ні Ковальчук, ч. 44 — п-ні Царинник, ч. 48 — п-ні Баб'як, ч. 52 — п-ні Нюман, ч. 54 — п-ні Гарванко, ч. 88 — п-ні Колодій, ч. 90 — п-ні Мельничук, ч. 91 — п-ні Михайлів, ч. 98 — п-ні Юрчак.

Звіт голови охопив повний рік праці. Повного висліду не було, бо не всі референтури були заступлені. Поділено за ділянками, маємо такі осяги:

а) Організаційна: У звітному часі відвідано майже всі Відділи Округи, декілька по кілька разів. Разом було 39 відвідин. Окр. Рада відбула 8 пленарних сходів, що проходили дуже ділово. Окрім того влаштовано: 1. З'їзд Голов Відділів 31. березня 1968 р.; 2. Конференцію Орг. Референток 17. листопада 1968 р. і 3. Наряду трьох Відділів у Честері 15. серпня 1968 р. Весною 1968 р. постав у Філядельфії новий молодечий Відділ ч. 98. Дуже відчувався брак орг. референтки в звітному часі. Друга орг. референтка п-ні Ярослава Кобрин була зв'язковою для Відділів поза Філядельфією і це завдання гарно виконала.

Сюди належить теж праця референтури молодечих Відділів. Вона підготувала Зустріч із Професіоналістками і відбула поїздки до Балтимору на зустріч із молодими. Підготувала доповідь на XV. Конвенцію США „Характеристика молоді членки“.

Референткою була п-ні Наталія Даниленко.

Великим вкладом праці були взаємини з укр. громадою. Вже від довшого часу представниця Окр. Ради входить до Управи місцевого Відділу УККА. Нею стала п-ні Олена Шиприкевич, містоголова. Там вона зайняла пост референтки сусп. опіки.

Окремим завданням Окр. Ради є репрезентація Округу в усіх починах та імпрезах нашої громади. Це вимагало численних поїздок і виступів.

б) Культурно-освітня й імпрезова:

Найповажнішою подією звітного часу був приїзд Верховного Архиепископа Кардинала Йосифа Сліпого. До Митрополичого Комітету, що мав подбати про привітання Достойного Гостя, увійшла п-ні Лідія Дяченко, яка й очолила акцію збірок та розпродажі жетонів. Це був великий вклад праці, до якого окрім США причинились також інші жіночі організації.

Другою замітною імпрезою звітного часу була Маніфестація в честь „Нескорених“, що відбулась заходами Окр. Ради при співпраці місцевих Відділів у Честері 20. жовтня 1968 р. Про її перебіг була обширна згадка в нашому журналі.

Третім почином можна вважати Зустріч із Професіоналістками, яка відбулася 16. лютого 1969 р. і була вже обговорена.

Дня 2. червня 1968 р. Окр. Рада влаштувала скромну Зустріч із нагоди іменини п-ні Олени Лотоцької, почесної голови США. Окрім Управи Окр. Ради, були присутні голови Відділів. Гостем була також нововибрана королева Дзвону Свободи п-на Лідія Величко.

Дня 6. жовтня відбулась нарада Культ.-Освітньої Комісії США, присвячена студіям обрядовости.

При Окр. Раді діє Гурток Книголюбів ім. Наталени Королеви. Головою є п-ні Марія Харина, а секретаркою п-ні Марія Романенчук. Сходини відбувалися щомісяця, прочитано 9 повістей, 2 збірки віршів, 1 біографію. Закуплено 120 прим. книжок.

Референткою була п-ні Анна Забродська.

в) Виховна: В днях 15.—22. червня 1968 р. відбувся Вих. Семінар із доповідями д-ра Новосада („Психічний розвиток дитини“), д-р Коропецької („Фізичний розвиток дитини“) і мгр. Ісаєва („Релігійне виховання дитини“). Доповіді й дискусія були на високому рівні, на жаль, не було стільки молодих матерів, як можна було сподіватись.

Виховною референткою була п-ні Анна Олійник.

г) Сусп. Опіка: Заходами референтури вислано 9 одягових пачок, з того 2 до Бразилії, і 7 до Польщі. В листопаді 1968 р. влаштовано Семінар Сусп. Опіки з двома доповідями пп. Софії Ковальчук і Миросі Новаківської. Референтка допомагала Бюрові Сусп. Опіки нашої громади, що його провадить п-ні Олена Лотоцька, та й

опікувалась ст. ршими жінками в нашій громаді.

Референткою була п-ні Івагна Федорів.

г) Зв'язки: Референтура була у зв'язку з Федерацією Жін. Клюбів, де Окр. Рада є членом. Рівнож удержувала зв'язок з Інтернаціональним Інститутом, що запланував Фестиваль на травень 1969 р. У тій справі відбулося кілька засідань.

Референтками були пп. Марія Одежинська і Христина Чорпіта.

д) Пресова: У звітному часі вийшли 3 числа Бюлетеня Окр. Ради. Це був великий вклад праці, бо матеріал треба було нераз і телефоном видобувати. А винагородою є повне наświetлення праці Округу.

Референткою була п-ні Марія Ганіна.

Дискусія над звітами зосередилась головню над фінансами Окр. Ради. Дотеперішня вкладка 5 дол. від Відділу є незадовільна. Були висловлені різні думки. Вкінці переміг проект, щоб узалежнити оплату від числа членок, але оплату платить Каса Відділу. Його прийнято одноголосно.

е) Фінанси: Окр. Рада мала 685 дол. приходу, а 697 дол. розходу.

Іменем **Контр. Комісії** промовила п-ні Марія Євсєвська і поставила внесок на уділення абсолюторії, що З'їзд одноголосно ухвалив.

Нова Управа: п-ні Наталія Лопатинська, голова, п-ні Марія Євсєвська, заступниця й орг. референтка, пп. Теофілія Мельничук і Стефанія Вовчак, заступниці, п-ні А. Зуб, секретарка, п-ні Євгенія Новаківська, касієрка. Референтки: п-ні Анна Забродська культ.-освітня, п-ні Марія Ганіна імпрезова, п-ні Марія Одежинська виховна, п-ні Анна Богачевська заступниця, п-ні Ніна Карпинич сусп. опіки, п-ні Леонія Федак заступниця, п-ні Марія Чижович зв'язків, п-ні Савчак заступниця, п-ні Лідія Дяченко пресова, пп. Процик, Слюзар і Дава господарські, п-ні Наталія Даниленко мол. Відділів, п-ні О'Ніл заступниця.

Контр. Комісія: пп. О. Грабовенська, Марія Пашук і Марія Баб'як.

Ухвали Окр. З'їзду:

1. З'їзд стверджує замалий приплив членства, зокрема молодого, і поручає провести кампанію для приєднання його.

2. З'їзд вітає Наше Життя з 25-літтям і поручає всім членкам придбання передплат.

З нагоди 25-ліття

НАШОГО ЖИТТЯ

широ-сердечно вітаємо і бажаємо успіху у дальшій праці

**ЗА УПРАВУ 76 ВІДДІЛУ СУА
ім. Наталії Кобринської
у Воррен, Миш.**

**Люба Гречна, голова
Марія Костюк, секретарка**

3. З'їзд висловлює побажання, щоб кожна референтура виявила більше ініціативи в плануванні праці, її виконанні й звітності.

4. Звідолення голови й референток Окр. Ради слід наперед відбити і роздати присутнім, щоб заощадити час.

5. З'їзд пропонує відзначити 30-ліття Окр. Ради та її почесну голову п-ні Анну Сивуляк.

Присутня

НЮАРК, Н. ДЖ.

Окружний З'їзд

Дата: 2. березня 1969 р.

З'їзд відкрила голова п-ні Ірина Левицька і привітала п-ні Лідію Бурачинську, представницю Централі.

Президія: п-ні Л. Бурачинська, голова, пп. Ганна Ратич, Ольга Муссаковська, Марія Химинець, члени, п-ні О. Бобиляк, секретарка.

Протокол перевірила Комісія в складі — пп. І. Ратич, І. Ковалюк і С. Андрушків — а З'їзд його прийняв.

Звіти Відділів зложили представниці Відділів: 24 „Дочки України“, 28, 32, 45 ім. Софії Русової, 61 ім. кн. Ольги, 65 „Дочки України“, 67 ім. кн. Ольги, 70 ім. Віри Бабенко, 86, 92, 95 і 100.

Звіти Окр. Ради зложили — п-ні Ірина Левицька, голова, п-ні Омеляна Цяпка, заступниця, п-ні О. Гнатик, секретарка, п-ні Катерина Кузьма, скарбник і референтки — п-ні Франя Стек організаційна, п-ні Марія Герус культ.-освітня, п-ні Ірина Кіндрачук імпрезова, п-ні Катерина Бук виховна, п-ні Бігун сусп. опіки, п-ні Оксана Тарнавська пресова, пп. О. Куса і В. Бакун господарські.

Діяльність Окр. Ради:

а) Організаційна: Окр. Рада провела Конференцію голов Відділів. Відбула численні поїздки, бо Відділи в

Окрузі розкинені й усіх їх треба відвідати з нагоди Річних Зборів чи імпрез. Дала ініціативу до спільної з кількома Відділами прогульки, де відзначила 25-ліття Нашого Життя.

У звітному часі Окружна Рада відмічує великий осяг, бо засновання одного Відділу ч. 100 в Картереті. Перед тим удалось заснувати 4 Відділи. Отже разом за головування п-ні Ірини Левицької постало 5 нових Відділів. Їм треба було приділити велику увагу. Вже пороблено заходи коло засновання нового Відділу СУА в Грейт Медовс, Н. Дж. Але завершення того залишається новій Управі.

б) Культурно-освітня й імпрезова: Дня 23. лютого 1969 Культ.-Освітня Комісія СУА при співпраці Окр. Ради влаштувала Обрядовий Семінар на тему наших народних звичаїв. Про це була точніша згадка в нашому журналі. Дня 3. лютого влаштовано Вечір Жіночого Пера для обговорення творів письменниць у рр. 1965-68. У ньому взяла участь поетки Алла Косовська, Уляна Любович і Міра Гармаш. Драм. Гурток Студ. Громади виставив сценічну картину Діми п. н. „Книжко, моя книжко“. Влаштовано прогульку до ботанічного городу і Бавнд Бруку. Референтура допомагала Відділам при влаштуванні імпрез. Має свою бібліотеку, що складається з 66 книжок.

в) Виховна: В Окрузі діють 3 Дитячі Світлички. У Ньюарку провадить її 28 Відділ, в Елізабеті 45 Відділ, в Пассейку 70 Відділ СУА. Разом навчається там 45 дітей. Навчання відбувається що суботи, є добре поставлене і діти люблять свою Світличку.

г) Сусп. опіки: Окр. Рада має Стип. Фонд ім. Олени Гординської, з якого уділила допомоги двом студенткам в Європі. Тепер допомагає учениці в Польщі. Референтура провела збірку на похороні бл. п. Ярослава Геруса, що дала 156 дол. і вислала це на ФКУ. Дала ініціативу до висилки одягових пакунків до Бразилії і Польщі. Вислала нитки до вишивання, щоб учениці могли собі вишити нар. стрій. Збирає відомості про потребуючих людей на місці. Референтура влаштувала доповідь п-ні Н. Беднарської п. н. „Американська сусп. опіка“.

г) Пресова: Про працю Окр. Ради були звідолення у пресі. Ювілей Н. Ж. відзначено окремою доповіддю.

д) Господарська: Референтки дбали про буфет на імпрезах і сходинах Окр. Ради.

е) Фінансова: Приходи Окр. Ради виносили 736 дол., розходи 721 дол.

У дискусії порушено справу фінансової підстави Окр. Ради. Обговорено вплати Відділів до Окр. Ради і Централі США, що є кінцевими для їх справного діяння. Врешті ухвалено даток 28 Відділові США за вживання їх домівки.

У своєму слові представниця Централі п-ні Л. Бурачинська розказала про найбільший осяг 1968 р. — створення Об'єднаних Жіночих Організацій Сх. Європи, які провели спільну акцію в обороні прав людини. Ініціативу до того дала Гол. Управа США. Кожна спільно проведена акція на міжнародньому ґрунті приносить нам розголос. Але кожна така акція потягає за собою кошти. І тому наш Фонд Зв'язків і Репрезентації вимагає постійної уваги і пожертв Відділів.

Контр. Комісія: Іменем її промови-па п-ні С. Андрушків, голова. Ствердила, що книги ведені в порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одноголосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Дора Рак, голова, пп. Ольга Муссаковська і Марія Химинець, заступниці, пп. Олена Бобиляк і Катерина Бук, секретарки, п-ні Катерина Кузьма, касієрка. Референтками стали — пп. Франя Стек і Євфрозина Мартинець організаційними, пп. Марія Герус і Марія Бокало культурно-освітніми, пп. Ірина Кіндрачук і Ольга Гнатик імпрезовими, п-ні Марія Турко нар. мистецтва, пп. Надія Бігун і Ірина Білинська виховними, п-ні Неоніля Беднарська сусп. опіки, пп. Пелагія Кучкуда і Дарка Лозова зв'язків, п-ні Галина Гураль пресо-вою, пп. Володимира Бакун і Олена Кусий господарськими.

Контр. Комісія: п-ні Ірина Левицька, голова, пп. Ольга Салук, Омеляна Цяпка, Іванна Ратич, Софія Андрушків, члени.

У своєму слові нововибрана голова п-ні Д. Рак подякувала за вибір і по-прохала підтримки у майбутньому. Округа складається з 12 далеко розкинутих від себе Відділів, отже треба діловости і доброї волі, щоб працю провадити й удосконалювати.

З'їзд закінчено молитвою і багатоліттям для обох голів.

Дора Рак, голова
Олена Бобиляк, секретарка

**ЧИ ВИ ПРИЄДНАЛИ В ЦЬОМУ РОЦІ
ХОЧ О Д Н У ПЕРЕДПЛАТНИЦЮ?**

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Окружний З'їзд

Дата: 16. березня 1969.

З'їзд відкрила молитвою п-ні Оксана Рак, голова.

Президія: п. Марія Демидчук, президентка, пп. Марія Головей, заступниця, Надія Кук, секретарка, Мирослава Савчак, заступниця.

Звітували за Відділи: 1-ий п-ні Наталя Хоманчук, 3-тій п-ні Марта Гарасимчук, 4-ий п-ні Юлія Федорович, 8-ий п-ні Розалія Федьків, 21-ий п-ні Віра Кука, 35-ий п-ні Анна Опарик, 53-ій п-ні Олександра Різник, 64-ий п-ні Марія Савчак, 66-ий п-ні Анна Кузьо, 71-ий п-ні Надія Кух, 72-ий п-ні Розалія Полчі, 73-ій п-ні Мирослава Чубата, 82-ий п-ні Олена Гентиш, 83-ій п-ні Марта Ярош, 89-ий п-ні Софія Барусевич, 93-ій п-ні Євгенія Ковальська.

Звітували за Окружну Раду: п-ні Оксана Рак — голова, п-ні Марія Савчак — за секретарку, п-ні Галина Гошовська — скарбничка, референтки: п-ні Ірина Мокривська — організаційна, п-ні Роза Полчій — організаційна англомова, п-ні Наталя Хоманчук — культ.-освітня, п-ні Олександра Різник — нар. мистецтва, п-ні Лідія Котлярчук — виховна, п-ні Віра Сушків — імпрезова.

Діяльність Округи:

а) Організаційна: В склад Округи входить 16 Відділів, що обіймають 656 членок. Зорганізовано новий Відділ ч. 103 в Гемстені, а планується Відділи в Статен Айленді й Йонкерсі. Відбуто Конференцію Голов під про-водом п-ні С. Пушкар, як також Конференцію Орг. Референток із доповіддю п-ні Івонні Рожанковської „Кампанія приєднання членок“. У Конвенції взяло участь 10 членок із 8-ми Відділів. Окружна Рада є членом Об'єданого Комітету Укр.-Ам. Організацій.

б) Культ.-освітня й Імпрезова: Зорганізовано маніфестаційну прогульку до Бавнд Бруку. Підготовано нараду Культ.-Освітньої Комісії США в Нью Йорку. На Конвенції США відзначено Відділи 64, 72, 82 і 83 за працю в ділянці культ.-освітній і народнього мистецтва. При Окр. Раді існує і діє Гурток Книголюбів, що має свою бібліотеку, влаштував виставку книжок на Окр. З'їзді в 1968 р. та брав участь у влаштуванні виставки книжок з нагоди 100-річчя „Просвіти“. Влаштувано спільно з Відділами Вишивані Вечерниці.

в) Народнього мистецтва: На Конвенції США Окружна Рада дістала відзначення за переведення льотерії на Фонд Музею США. Виготовлено серію прозірок з ілюстраціями українських народніх строїв та з коментарями, приготовленими Л. Бурачинською й переложеними О. Різник. Тому, що прозірки викликали сильне зацікавлення, будуть дупліковані.

г) Виховна: Від довшого часу Окр. Рада співпрацює із Студентською Громадою та поодинокими Клубами при університетах. Плянована Зустріч Градуантів не відбулася з причини смерті сен. Кеннеді. Вислано листу градуанток до „Нашого Життя“. На прохання голови Відділу УККА влаштовано концерт в честь Т. Шевченка у Статен Айленд.

г) Сусп. Опіки: Референтки стараються створити Гурток Добровільної Жіночої Допомоги, випрацювали в цій справі фахово плян, який передискутовано на нарадах із референтками Відділів.

д) Господарська і фінансова: Госп. референтки дбали про підготову буетів на всі імпрези й наради Окр. Ради. З нагоди відвідин у Нью Йорку Кардинала Кир Йосифа Сліпого продавано жетони і в продажі взяли участь Відділи США. Управа Окр. Ради зорганізувала збірку на „Дар Любови“, яка дала 405 дол. Переглядається справа можливості купна дому США в Нью Йорку і справу цю доручено до розгляду окремій комісії. Приходи за рік: 3,904.45 дол., розходи — 3,160.88 дол.

П-ні Олена Процюк в імені Контр. Комісії поставила внесок на уділення абсолюторії уступаючій Управі. Внесок прийнято.

Нова Управа: п-ні Оксана Рак, голова, пп. Марія Головей і Розалія Полчій, заступниці, п-ні Олена Гентиш, прот. секр., п-ні Леся Гой, кор. секр., п-ні Галя Гошовська, касієрка, референтки: пп. Ірина Мокривська й Ольга Літепло організаційні, пп. Ярослава Трембіцька, Ніна Січинська й Олена Кіршак виховні, пп. Лідія Котлярчук і Марія Лисогір культ.-освітні, пп. Марія Стефанишин і Софія Раковська імпрезові, пп. Розалія Полчій, Іванна Бенцаль і Олександра Різник зв'язків, п-ні Олена Процюк сусп. опіки, пп. Катруся Палуга, Люба Раковська й Анна Свенсон господарські, пп. Олександра Різник і Юлія Федорович нар. мистецтва, пп. Марія Демидчук і Марта Бачинська преси.

Контр. Комісія: п-ні Марія Карпелюк, голова, пп. Надія Кух і Анна Опарик, заступниці, пп. Софія Котик і Анна Малац, члени.

На З'їзді була присутня, як член Почесної Президії, голова Головної Управи СУА п-ні Стефанія Пушкар. Закликом до дальшої посиленої праці вона закінчила З'їзд.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Свято Княгині Ольги — Матері 1 Відділу СУА

Дня 18 травня ц. р. відбулося Свято Кн. Ольги, з нагоди 1000-ліття її смерті. Вно відбулося в залі Укр. Нар. Дому в Нью Йорку і було получене з традиційним Святом Матері.

Несподіванкою свята було прибуття гостей: містоголови СУА п-ні Лідії Бурачинської, культ.-освітньої референтки Гол. Управи п-ні Наталії Чапленко та представниці Окр. Ради п-ні Галі Гошовської. Були також привітні представниці інших Відділів, діти наших членок та гості. Свято провадила імпрезова референтка п-ні Ірина Біскуп. Мистецьку частину підготувала виховна реф. п-ні Марія Андрушків і культ.-освітня реф. п-ні Михайлина Баран.

Свято відкрила голова п-ні Наталія Хоманчук, підкресливши, що сьогоднішнє Свято має подвійну ціль. Відтак привітала почесну голову п-ні Катерину Пелешок, гостей, представниць інших Відділів та членок нашого Відділу.

Потім слідувала програма Свята Княгині Ольги-Матері. Першою точкою програми було відспівання гімну СУА, який виконав співочий гурток членок під проводом п-ні Ірини Біскуп. З черги п-ні Михайлина Баран прочитала реферат „Княгиня Ольга у світлі віків“. Вона підкреслила високі прикмети св. Ольги в ролі матері й володарки. Дальшою точкою програми була деклямація „Наш скарб“, яку виконали діти Марта і Андрій Дармограй. Гарно відспівали й відіграли на гітарах дівчата під проводом Квітки Цісик в'язанку укр. пісень п. н. Княгиня Ольга-Мати О. Олесь, музика Квітки Цісик. Виступали Оксана Шуль, Маруся Гой, Уляна Ільницька, Віра Самошак, Квітка Цісик, Лідія Прокоп, Рена Сафран, Лідія Голюка, Христя Зимна, Уляна Близнак і Н. Костів. Відтак Ярослав Шуль віддеклямував „На свято Матері“ Лесі Храпливої, Юрій Гой „Моя Рідна Мати“ Юри

Шкрумеляка, Варка Біскуп „Наша Мама“ Калужницької. Марта Борачок, Маруся Дармограй і Тереса Когут виконали на гітарах слідувачі пісні: „Ми і гітара“, „Соловейко“, „Сон“. Добре продекламували вірш „Святій княгині Ользі“ Завадовича Анна Кріль і Сафарик.

Закінчено мистецьку програму піснею „Чорнобривці“, що її виконала на гітарі Маруся Дармограй, свою улюблену пісню, яку дістала від бабуни з України. Діти, що виступали, це діти наших членок.

Редакторка „Нашого Життя“ забрала слово, в якому підкреслила велику вагу цього свята, що відзначає великі заслуги кн. Ольги, її розум, повагу та глибоку релігійність, яка вміла пов'язати це все з володінням державою.

Свято закінчено багатою гостинною у дружній атмосфері. Гостинною частиною зайнялись госп. референтки пп. Р. і Є. Кріль, а допомагала їм п-ні Палюх. Голова подякувала виконавцям програми і дотичним референткам.

Марія Михайлів
пресова референтка

ЧЕСТЕР, ПА.

Річні Збори 2 Відділу СУА

Дата: 16. лютого 1969 р.

Збори відкрила п-ні М. Івахів молитвою і попросила вшанувати всіх тих, що відійшли однохвилинною мовчанкою.

Звітували членки Екзекутиви і референтки.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Ширші сходини відбуваються щомісяця. Відділ вислав дві делегатки на XV. Конвенцію СУА в Шикаго.

б) Культ.-освітня: На сходинах відчитувано доповіді й обіжники з Централі. Влаштовано Свято Героїнь, Свято Матері, Привітальний обід для вояків, що повернулися з Вієтнаму. Спільно з двома місцевими Відділами допомогли Окр. Раді СУА влаштувати Жіночу Маніфестацію в Честері.

в) Сусп. опіка: Референтки відвідували хворих із подарунками удома і в шпиталі. Членки взяли участь у жалобних відзнаках у похоронах 5 померлих членок. Вислано одягову пачку до Польщі і подаровано кольорову телевізю раненим воякам у шпиталі Веллі Фордж.

г) Пресова: Дописи про діяльність

Відділу були вміщені в журналі Наше Життя.

г) Господарська: Референтки підготували буфети й обіди.

Контр. Комісія пров'їрила книги Відділу. На її внесок Збори уділили абсолюторію уступаючій Управі.

Нова Управа: п-ні М. Івахів, голова, п-ні К. Благітка, заступниця, п-ні А. Татарів, секретарка, п-ні А. Глив'як, заступниця, п-ні С. Єдинак, касієрка, п-ні А. Масішин, заступниця. Референтки: п-ні М. Лаврик організаційна, п-ні Т. Захарків, культ.-освітня, п-ні А. Урбан, сусп. опіки, пп. М. Вейлін і В. Мюліней господарські.

Контр. Комісія: пп. М. Криворука, М. Марусин і А. Кеделич.

Збори закрила перевибрана голова, запрошуючи всіх на дальше до успішної співпраці.

Різночасно на цих зборах вшановано **жінок-героїнь**. Уранці того ж дня, по Службі Божій, о. Угорчак відправив панахиду в приваності членок, що численно явились у жалобних відзнаках.

Присутня

ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

Свято княгині Ольги

В окрузі Філядельфії тільки 11 Відділ СУА виваб собі святу княгиню Ольгу за свою патронку. Отже й тому хотів першим відзначити цю важливу дату: 1000-ліття її смерті. Це відбулося 17. травня 1969 р. у залі православної церкви св. Трійці. Заплановане воно було у формі врочистої зустрічі публіки, що численно прибула. Всі засіли за гарно застеленими столами.

Програму відкрила п-ні Оксана Микита, голова і передала провід Вечора в руки п-ні Ніни Самокіш, б. голови і співосновниці Відділу. Розпочалась мистецька програма. Першою точкою, що немов впроваджувала всіх присутніх у це святкування, була сценічна картина „Помста княгині Ольги“. Її зладила Маргарита Пилипчук на основі повісти Склярєнка „Свято-слав“. Виконання її дісталось у вмілі руки п-ні Людмилі Сердюк, артистки українського театру, яка є теж членкою Управи і співосновницею Відділу. Із сценічної картини була виведена тільки друга дія і завдяки тому згущена акція й діалог. Ролю княгині Ольги грала п-ні Віра Струк, членка Відділу, а священика Григорія п. Іван Головка. З великим талантом віддали ці любителі театрального діла обидві

постаті. Сумнів княгині, її покору й жаль перемогла рішучість священника, що відкрив їй нові обрії її завдань.

Слідував виступ хорового ансамблю „Червоні Маки“ під орудою співачки Антоніни Лисенко. Заля прийняла їх бурхливими оплесками, бо їх виконання пісень чарує публику. Вони відспівали у двох виступах „Діброву“ Стеценка, „Ми підемо, де трави похилі“ Майбороди, „Пісню про рідну землю“ Майбороди, „Черемшину“ Михайлюка, „Чорнобривці“ та „Київський вальс“ Майбороди. Публика не хотіла співачок відпустити зі сцени.

Черговою точкою був струнний квартет під орудою В. Тритяка, що відіграв В. Шумана „Сонатину“. Поважна музична річ підходила під настрій цього свята.

Потім ведуча запросила присутніх до смачної вечері, яку приготували членки Відділу. По вечері представила присутніх духовних отців, а саме о. Теодозія Атаманчука, пароха церкви св. Йосафата, о. протопресвітера Филимона Кульчинського, пароха церкви св. Юрія Переможця й о. протоєрея Богдана Желехівського, пароха церкви Св. Тройці. Потім поклікала до слова п-ні Лідію Бурачинську, містоголову СУА. Вона в коротких словах з'ясувала вагу постаті св. Ольги, що була в тому часі єдиною жінкою-володаркою в Європі і поклала підвалини під Київську державу. Промовила також п-ні Ніна Карпинич, представниця Окр. Ради СУА з Філадельфії.

Тоді ведуча закрила свято, а голова Відділу подякувала виконавцям і гостям за участь.

Присутня

МАЯМІ, ФЛОРИДА

Академія в честь жінок-героїнь

Дня 16. березня ц. р., в залі Укр. Амер. Клубу відбулась Академія, присвячена жінкам-героїням, заходами 17 Відділу СУА ім. Олени Теліги.

Зранку в обох укр. церквах відправлено панахиди по жінках, що віддали життя своє за Україну. В укр. православній церкві відправив о. архимандрит С. Магальяс, а в укр. католицькій церкві о. І. Ричкун.

Академію розпочато американським гімном, який виконав хор 17 Відділу СУА під диригентурою відомої співачки Ольги Павлів, при акомпаніменті п-ні Кук.

Голова п-ні Л. Візняк привітала присутніх і передала дальший провід програми культ.-освітній реф. п-ні О. Подубинській. У своєму вступному слові вона підкреслила, що героїзм жінки полягає не лише у виїняткових чинах, викликаних певними подіями, а в щоденній боротьбі, коли українка мусить на кожному кроці змагатись за виховання свідомого українського покоління. Обставини змушують нас боротись за це не лиш на еміграції, але і в Україні.

Реферат присвячений жінці-героїні прочитала відома українська письменниця Ірина Книш. Вона вміло, на загально-історичному тлі вивела постаті українських жінок-героїнь від княжої доби, аж до сьогодні. Найбільшу увагу присвятила добі середньовіччя, головню Новгородській Республіці, яку москалі відірвали від України-Русі. Докладно зупинилась на постаті Марти Борецької і її заслугах для нашого народу. Звернула увагу на те, що нам треба боротись за повернення назад до України земель, відірваних від нас ворогами.

Живий образ „Молитва за Україну“ склався з творів: „Де не лилися слези жіночі“ І. Франка (п-ні Е. Бойчук), „Молися Богу за Україну“ Бердаїва (п-ні Марія Ромашко), „Помолимося за тих, що у розпуці“ Юрія Клена (Василь Подубинський), „Молитва за Україну“ (Діонісія Подубинська).

П-ні Стефанія Савчук, організаторка укр. жіноцтва в Канаді й містоголова СФУЖО, виступила з привітом, у якому головний наголос поклала на пожвавлення національного спротиву в Україні. Хоч це приводить до арештів і переслідувань, головню молодь щораз рішучіше старається позбутись окупантських пут.

Хор Відділу дуже гарно виконав пісні: „Боже Великий“, „О, Україно“, „Іхав стрілець“, „Коліскову“, „Стоїть гора високая“ і гімном СУА закінчено першу частину програми.

Друга частина була присвячена 30-літтю самостійности Карпатської України. Українські комбатанти під проводом старшини УСС-ів В. Подубинського внесли на сцену американський і український прапори. В цей час у Маямі перебував д-р Степан Росоха, який був заступником президента Карпатського Сіму і командантом Карпатської Січі. Він розказав про ці історичні події і звернув

увагу на ролю жіноцтва в них. Згадав усіх ще живих учасників у творенні Карпатської України. На залі, крім місцевих священників: о. архимандрита С. Магальяса й о. І. Ричкуна та о. П. Олексіва, був присутній із дружиною о. Феделеш, якого брат борюся і загинув за Карпатську Україну. П-ні Марія Венгльовська прочитала вірш Т. Чупринки „Україна“. На закінчення хор із присутніми відспівав „Ще не мерла Україна“.

ДІТРОЙТ, МИШ.

Річні Збори 23 Відділу СУА ім. Ольги Басараб

Дата: 19. січня 19609.

Збори відкрила у відсутності голови п-ні Катерина Хом'як, заступниця.

Протокол попередніх Зборів відчитала п-ні Ксеня Палер, секретарка.

Президія: п-ні Катерина Хом'як, голова, і п-ні Ева Кахній, секретарка.

Звіт важко хворої голови відчитала п-ні Ксеня Палер.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ відбув 9 сходин, на Конвенцію вислав 4 делегатки.

б) Культурно-освітня й імпрезова: Відбуто Зустріч із нагоди Свят-Вечора і Свято в честь Ольги Басараб. Відділ взяв участь в імпрезах інших Відділів і організацій. Влаштовано Поминальне Свято за померлих членок, День Батька і Обжинки. Відбуто з успіхом два бінга. В базарі парохії св. Івана Хрестителя Відділ уладив станок.

в) Сусп. опіка: У Відділі багато хворих членок і всіх їх відвідувано.

г) Фінансова: Приходи — 2,998.14 дол., розходи — 2,889.06 дол.

Контр. Комісія ствердила, що книги є в порядку і поставила внесок уділити абсолюторію. Внесок прийнято.

Нова Управа: п-ні Ева Кахній, голова, пп. Катерина Хом'як і Анна Дембіцька, заступниці, п-ні Розалія Байба, рекорд. секретарка, п-ні Марія Сівак, фін. секретарка, п-ні Марія Слупецька, касієрка, пп. Квасніцька і Дембіцька, кор. секретарки, п-ні Катерина Хом'як, делегатка до Окр. Ради. Референтки: пп. Ксеня Кіщук і Михайлина Батрин сусп. опіки, п-ні Анастасія Королишин пресова, пп. Павлина Боднар і Ксеня Ратушняк господарські.

Контр. Комісія: пп. А. Дембіцька, Т. Новак і А. Недвідь.

Із Вечерниць Червоної Калини 1969 р. в Рочестері:

Зліва на право: Галя Гулькевич — Любомир Олексин, Наталія Камінська — Даньо Міллер, Ліля Мартинець — Юрко Зелез, Анна Кисіль — Ярослав Гулькевич, Лариса Саламаха — Мирон Мартинець, Надія Бряч — Віктор Мельничук, Галя Матковська — Богдан Снігур, Леся Балко — Володимир Капінський, Дарія Буцерка — Михайло Фалат, Орися Тимочко — Юрко Шутер, Марта Мотика — Євген Баліч, Ліда Тицька — Олександр Білик, Еля Гуран — Роман Бронсон, Моніка Баран — Ярослав Боберський, Адріана Делькевич — Михайло Грицеляк, Оксана Серна — Тарас Муичук, Анна Мигович — Іван Суліма, Анна Гриців — Василь Евансон, Уляна Бадінська — Володимир Пристай.

ЕН АРБОР, МИШ.

З діяльності 37 Підвідділу СУА за вересень 1968 — червень 1969

Членство у Відділі начисляє тепер 11 осіб і за звітний час відбуло 6 сходів.

Відділ надалі працює головню на **виховному** полі, ведучи школу українознавства, що начисляла цього року 13 дітей у 4 класах. У зв'язку цією працею переведено ряд шкільних імпрез, а саме відвідини св. Миколая в школі українознавства, шкільну різдвяну імпрезу, коляду шкільних дітей по українських домах Ен Арбору й околиці, шкільне Шевченківське свято, участь шкільних дітей у програмі під час Свяченого при церкві св. Михайла в Дірборні, Миш., та святочне закінчення шкільного року.

В культурно-освітній діяльності влаштовано три доповіді для членок та української спільноти в Ен Арборі, а саме ілюстровану доповідь п-ні Вокер про Український Музей СУА в Нью Йорку та про її відзначення від Національної Ради Жінок Америки, доповідь д-ра Бровинського про психологічні проблеми переходового віку жінки та доповідь-дискусію о. Прокоповича про українську молодь в Америці.

Відділ удержував також **зв'язок** із тутешнім американським жіночим міським клубом, в якому наша членка п-ні Огар вела 6-тижневий осінній курс вишивки, що був продовженням літнього курсу. П-ні Бровинська, наша культ.-освітня референтка, подала

до журналу цього клубу статтю про українські Різдвяні звичаї, а до місьцевого американського щоденника коротку статтю про нашу школу українознавства. П-ні Бровинська брала теж активну участь, як провідник однієї із дискусійних груп, у Конференції про „Українство в сучасному й майбутньому“, що відбулася в Дітроїті 24.—25. травня ц. р.

Для зарібково-пропагандивних цілей переведено у Великодньому часі продаж печива і писанок серед американців.

На останніх перед-вакаційних сходах Відділу перевибрано Управу в її старому складі.

Л. Ч.

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Вечерниці Червоної Калини

Наш баль Червоної Калини випроваджує дебютанток у товариський світ. Це є момент, що глибоко вкарбовується в пам'ять кожної молодої дівчини і тому наша громада присвячує йому досить уваги. Організаторами Вечерниць 1969 р. були — Об'єднання б. Вояків Українців Америки, Станція Братства 1 ДУ УНА, Союз Українок Америки — Відділи чч. 46 і 47, Український Золотий Хрест, Відділ ч. 18, Об'єднання Жінок ОЧСУ та Українська Студ. Громада.

Може нескромно буде підкреслити, що коли технічну підготовку виконали інші члени ділового комітету, то весь організаційний труд збирання дебютанток та змістове оформлення виконав 47 Відділ СУА, а саме п-ні М.

Крамарчук, голова й п-ні І. Руснак, культ.-освітня референтка.

Вечерниці відкрило голова Комітету д-р Лев Рубінгер, як ветеран-спадкоємець Червоної Калини. Пісня „Гей, у лузі“ надала настрою і атмосфери Вечерницям. Роллю аранжера перебрав п. Микола Єйна, що представив діловий Комітет і виконавців програми.

По вечері наступило привітання дебютанток. Під звуки маршу вони увійшли зі своїми партнерами на залю, а тут п-ні Марія Крамарчук перевела їх презентацію. У своєму вступному слові вона вияснила символіку Вечерниць Червоної Калини та привітала всіх 19 дівчат, що вже народжені поза межами Батьківщини. Та вони активні в різних молодечих організаціях, їх єднає ідея приналежності до української громади.

Декорацію дебютанток перевели п-ні Ірина Руснак і д-р Лев Рубінгер і ті прекрасні ленти напевне залишаться милою пам'яткою для них на все життя. Щасливі батьки, що проводять перший вальс із своїми доньми це живий образ пульсуючого життя. А тоді партнери мають нагоду відібрати молодих панянок від їхніх батьків... Переплігуючи національні танки з модерними, на наших очах затирається прогалина між дітьми й батьками, між старим і новим світом.

Іванна Мартинець
пресова референтка

Імпреза, проведена силами двох Відділів — це тісний лучник між ними.

Із виставки нар. мистецтва в Ютіці:

Зліва на право: п-ні О. Кокодинська, містоголова 57 Відділу, п-ні Марія Когутяк, голова, п-на Анета Ярмак, студентка.

UNWLA Branch 57 in Utica, N. Y. arranged an Easter table at the invitation of the YWCA

ЮТІКА, Н. Й.

Український Великодній стіл

Наші рокові празники — Різдво та Великдень — дають нам найкращу нагоду запізнати американську публіку з нашою культурою та українським нар. мистецтвом, що збуджують подив і захоплення в чужинців.

Про це мали ми нагоду переконались 21. квітня ц. р. Оце, вперше, на запрошення місцевої ІВКА, наш 57 Відділ СУА представив численно зібраній публіці український Великодній стіл.

На прекрасно вишитій гуцульській скатерті, власність п-ні В. Величко, розкладено традиційні Великодні „сніди“. Посередині, у барвінковому віночку, пишалась чудова паска, мистецький твір нашої членки п-ні М. Косар. По обох боках паски „засіли“ дві бабки, а дальше торт із Великоднім привітом: „Христос Воскрес!“ та великий, вдалий сирник, спеціальність п-ні О. Мельник. Були там також: вуджена шинка й ковбаси, яйця, сир і масло.

Керамічні свічники, роботи п-ні Т. Савицької, прекрасно різьблений комплект на вино, власність п-ні І. Запаранюк, чудові писанки та свіжі весняні квіти й вербові базьки прикрашували наш Великодній стіл.

Опис Великоднього стола подала голова Відділу, п-ні Марія Когутяк,

пояснюючи при тому символіку паски та писанки. Вона розповіла також про Великодні звичаї і традицію нашого народу.

Американське жіноцтво виявило велике зацікавлення нашими культурними скарбами, яке перейшло згодом у подив і захоплення. Запитанням не було кінця... Відповіді давали наші присутні пані, містоголова Відділу п-ні Олена Кокодинська та п-на Анетка Ярмак, студентка гайскулу. Їхні народні строї полонили публіку.

Усі признали, що наш стіл був найкращий, багатий традицією і красою витриманих кольорів і цим він відрізнявся від столів інших національностей.

Марія Когутяк, голова

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Річні Збори 66 Відділу СУА ім. Олени Кислевської

Дата: 2. березня 1969 р.

Збори відкрила молитвою голова п-ні Я. Яхницька.

Президія: п-ні О. Шур, представниця Окр. Ради СУА, п-ні В. Гусак, секретарка.

Протокол із попередніх Річних Зборів відчитала секретарка.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ відбув 6 ширших сходин і 1 засідання Управи.

Брав участь у починах та імпрезах нашої громади та співпрацював з іншими організаціями.

б) Культурно-освітня й імпрезова: На ширших сходинах були відчитані цікаві доповіді. Відділ улаштував Просфору для нашої громади і забаву градуантів.

в) Виховна: На ширших сходинах виголошено доповідь на тему виховання молоді. Відділ удержує школу в Німеччині й Бельгії. Створено Фонд 200 дол. на стипендію для потребуючих студентів.

г) Сусп. опіка: Референтка відвідує хворих. Відділ вислав збірку з Просфори в сумі 155 дол. для хворих у Німеччині, а дохід із забави в сумі 1,000 дол. на Український Католицький Університет у Римі.

г) Господарська: Відділ улаштував три продажі печива і чотири базари. Проведено показ прибирання тортів.

д) Фінансова: Прихід Відділу виносив 2,936 дол., а розхід 2,789 дол.

Нова Управа: п-ні Я. Яхницька, голова, п-ні Н. Троян, заступниця, п-ні І. Гриневич, кор. секретарка, п-ні Л. Козюпа, фін. секретарка, д-р О. Томоруг, касієрка. Референтки: п-ні Н. Лодинська організаційна, п-ні О. Мандич культ.-освітня, пп. М. Рудницька, С. Сидорик, М. Панкевич сусп. опіки, п-ні О. Хромовська пресова, пп. М.

Із виставки нар. мистецтва на Бронксі:

Виставка нар. мистецтва на Бронксі була доповнена виданнями й альбомами. По середині макета статуї Лесі Українки М. Черешньовського.

UNWLA Branch 82 arranged an exhibit of Ukrainian folk art in the Public Library, Bronx, N. Y.

Кульчицька, С. Березицька і М. Самсонок господарські, пп. А. Кузьо, А. Гіна й А. Кошак вільні члени.

Контр. Комісія: пп. Е. Матвієнко, О. Шумило й І. Телюк.

Збори закінчено молитвою.

Віра Гусак, секретарка

БРОНКС, Н. Й.

Виставка 82 Відділу США в американській бібліотеці

82 Відділ США шукає все нових до-ріг, щоб проявити свою активність. По заснуванні дитячих Гуртків Книголюбів, що так гарно розвиваються, по чудовім вечорі-зустрічі з мистцями (З. Лисько, Я. Гніздовський і В. Лесич), що їх дружини є членками цього Відділу, й інших імпрез, 17 березня ц. р. відбулася в публічній бібліотеці в дільниці Паркчестер, на Бронксі, виставка народного мистецтва і книжки, поєднана з мистецькою програмою. Виставка-програма тривала всього 3 години (6—9 веч.) і відбулася в будній день. Організатори її подбали про те, щоб у короткому часі якнайбільше поінформувати американську публіку про Україну.

Душею цієї виставки була культ.-освітня реф. Відділу п-ні З. Раковська, що разом із головою п-ні М. Савчак і пп. М. Васьків і О. Гірною понесли весь тягар її влаштування. Складалася вона з усіх зразків українського нар. мистецтва, що були естетично розкладені на кількох столах двох бібліотечних заль. Доповнювали її альбоми і мистецькі видання нар. мистецтва.

З огляду на Великодній час у центрі був показ писання писанок, що в цій дільниці відбувся перший раз. Писала їх п-ні М. Рикет, а пояснювали їх значення і техніку писання англійською мовою пп. Н. Савицька і К. Луцишин, усі три з 72 Відділу США. Цю співпрацю Відділів для використання фахових сил у нашій мистецькій діяльності треба спеціально підкреслити, а участь молоді в програмі вечора треба щиро привітати. Реферат про народне мистецтво прочитала п-ні Галина Качмарська-Гірняк, а про бандуру, як український народний інструмент, розказала п-ні Роксоляна Миськів. Центром програми була музична точка — пісня „Тихо над річкою“, що її виконали в супроводі бандур Бригіда Заяць і Іванка Кузів, члени капелі бандуристок при Осередку СУМА в Нью Йорку.

Великодній стіл 93 Відділу США в Гартфорді:

П-ні О. Крупа підготувала Великодній стіл в асекурац. компанії „Етна Лайф“ UNWLA Branch 93 in Hartford, Conn, arranged an Easter table in the building of the Etna Life Insurance Co.

Окреме місце займала виставка книжок англійською мовою про Україну та з українською тематикою. Вона складалася з книжок пересувної бібліотеки США і приватної книгозбірні д-ра В. Савчака, що помагав у її влаштуванні разом із культурно-освітньою реф. США, п-ні Н. Чапленко. Оригінальним її доповненням був модель статуї Лесі Українки, мистця М. Черешньовського, якої оригінал стоїть у Городі Культури в Клівленді, Огайо. Модель ласкаво визичили п-во Хамули. Як пам'ятник, що постав заходами США, так і два видання творів Лесі Українки в англійській мові, одне видане заходами США, друге заходами жіночих організацій Канади, гідно репрезентували українську літературу жіночого пера.

Наталія Чапленко
Культ.-освітня реф. США

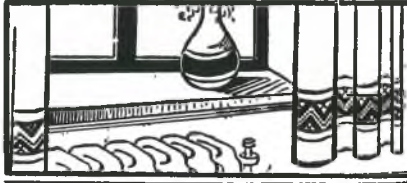
ГАРТФОРД, КОНН.

З діяльності 93 Відділу США ім. Олени Степанів

У зв'язку з святкуванням Христового Воскресення 93 Відділ США на-в'язав контакт із місцевою американською пресою, яка помістила обширні інформації про українські Великодні звичаї, а головно про українські писанки.

В недільному виданні „Гартфорд Таймс“ з дня 30 березня на цілій першій сторінці одного з „додатків“ була поміщена велика кольорова знімка українських писанок, а на дальших двох сторінках досить точні пояснення про „красу і чар українського Великодня“ з відповідними світлинами.

На одній знімці показано п-ні Олександр Крупу, орг. референтку на- (Докінчення на обг.)

У НАШІЙ ХАТІ

Ірина Кашубинська

Літні страви

Виконання наших давніх краєвих страв вимагає певного пристосування. Бо ж маємо надто мало часу, щоб виконати все за давніми правилами. То чому не використати модерного приладдя, яким є збивач чи готового продукту, яким є купна грибова юшка? Погляньмо, як можна покористуватись ними.

Юшка з савовини

Потрібно:

- 1 слоїк (1 ф і 4 унц.) яблучної підливи, перемішаної з малинами або іншою савовиною до вподоби
- 2 горнятка води (холодної або теплої)
- 4 ложки сметани

Всі складники дати до електричного збивача (блендера), накрити і залучити на кілька секунд. Покласти до холодильника, коли подаємо холодну юшку. Вийде 4 горнятка.

Квасне молоко

Тому що купне молоко є все пастеризоване, мусимо його заквашувати, якщо хочемо мати квасне молоко. Найкраще заквашувати масляною (краще і практичніше, ніж сметаною). До склянки вляти четвертину маслянки й обертаючи склянкою вимастити її цілу. Молоко (може бути також пісне) підогріти тільки, щоб було літепле і налити до склянок. Накрити і поставити в теплову місці. Коли зітнеться, дати до холодильника. Якщо почати ввечері то за ніч повинно стятися.

Дуже добре подавати до вареників, гречаної каші ітд. або пити замість води.

Печеня з яловичини (волова) у підливі

Потрібно:

- 4 фунти м'яса (Ай Ровст)
- 1 бляшанка юшки з печериць (крім оф машрум)

- 1 велика цибулина, грубо покроєна або ½ пачки цибулевої юшки
- 3 ложки води
- ½ ложечки цукру
- 2 ложечки солі
- 1 ложечка кукурудзяного крохмалю
- 3 ложки води

М'ясо сполокати, обсушити паперовим рушником, натерти цукром, а відтак сіллю, коли не вживаємо цибулевої юшки. (Якщо вживаємо її, тоді не треба солі). Залишити на пів години або більше.

На алюмінієвий папір виляти пів бляшанки юшки з печериць, на це покласти м'ясо і помастити рештою юшки і посипати цибулею. Виполокати бляшанку водою і поляяти тим м'ясо. Завинути щільно і пекти при 350 ст. впродовж 3½ до 4 год.

Підлива. Спечене м'ясо виныти, а навар злити до риночки. Варити около 10 хвилин на сильному вогні, щоб дістати краску. (Можна додати лавровий листок і кілька зерен запашного перцю). Прощіди через ситко. Ложечку кукурудзяного крохмалю розвести з трьома ложками холодної води і вмшати до кип'ячого смаку. Можна ще додати сметани. Хвилину помішати і підлива готова.

М'ясо покроїти у скибки, поляти кількома ложками підливи, а решту подати окремо. Кількість на 12-15 осіб. Подавати з макаронами і бурячками або з картопляним пюре, зеленою фасолькою, морквою і квітною капустою. Можна зробити день-два наперед і підогріти.

Пухкий бісквіт із яблуками

Потрібно:

- 1½ горнятка цукру
- 3 яйця
- ¾ горнятка олії (оливи)

- 2 горнятка борошна (муки)
- 1 ложечка соди
- 1 ложечка цинамону
- 3 великі винні яблука, дрібно пошатовані
- ½ до горнятка січених горіхів
- 1 ложечка ванілі
- 1 ложечка румового смаку

Цукор, яйця і олію втерти в мішалі, а даліше додати просіяні разом борошно, соду і цинамон. Додати ванілю і румовий смак, яблука і горіхи. Все злучити і наложити на помашений і висипаний борошном лист (бляху) 9 x 13 інчів або тортівницю 10-інчову. Пекти при 350 ст. впродовж 55 хвилин. Кроїти 6 кусників по довжині і 6 по ширині, або так, як торт. Коли спечене, посипати цукром-пудром.

Порадник із городництва

Чи можлива годівля підпеньків?

Чи можливо в малому городі чи садку розвести підпеньки і як? Це дуже смачна страва на осінь і я вірю, що неодна читачка це в себе розвела б. Печериці вимагають великого вкладу гроша, а головню приміщення. Підпеньки напевне можна вивести дешевшим коштом, бо це не такий вибагливий гриб.

Читачка з Балтимору

Вирощування європейських грибів, крім печериць, не дало в ЗСА позитивного вислідку. Тому немає виглядів на розведення підпеньків у Вашому садку. Натомість печериці можна плекати для домашнього вжитку дуже дешево в пивниці або порожній кімнаті. У городових крамницях тут продають уже готову, препаровану землю разом із грибною. Впродовж двох місяців можна мати готові до варення печериці.

Роман Коцик

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Українська ВИШИВКА

Вишивка на весіллі

Богданна Клецор-Гаврилюк у шлюбній сукні з „подесуа“, вишиваний голубим узором із Полтавщини
Bridal gown with Ukrainian embroidery

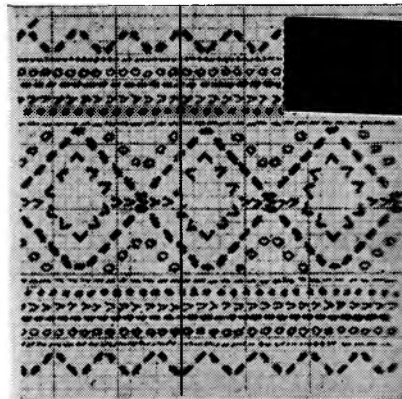
ВИШИВАНА ШЛЮБНА СУКНЯ

Про таку мріє багато дівчат-українок. Маємо вже кілька спроб прикрасити шлюбні сукні дружок і в 1966 р. ми подали світліну з весілля п-ни Галини Сагаатої-Поритко з Філадельфії.

Досі ще ніхто не пробував стилізувати чи вишивати шлюбної сукні молодії. Це трудне завдання вимагало особливого вміння. Згідно з багатовічною традицією шлюбне вбрання молодії є біле в різних відтінках, від сніжного до кремового. А примінити

білу чи кремову вишивку на білому шовку чи полотні не так легко.

Богданна Клецор із Нью Йорку стягнула за іншою розв'язкою. До шлюбної сукні кремового шовку „подесуа“ вона примінила полтавський взір голубої краски. Голубою була краска її дружок, отже таким способом вся

Легкий взір, виконаний різними швами, що його рисунок легко можна перенести на шовк, надається для такої прикраси

весільна група була пов'язана в одну кольорову цілість. На голові в молодії була широка стрічка, прикрашена тим самим мотивом вишивки. До стрічки був пришитий весільний серпанок тієї самої краски, що шлюбна сукня, прикрашений міртом. Шлюбну сукню виготовила п-ні Дана Зятюк, власниця робітні „Дана Фешен Студіо“ у Спрінгфілді, Н. Дж., а вишивала її п-ні Емілія Кушнір у Торонті, тітка Богданни.

Богданна — це дочка Наталії і Ми-

хайла Клецорів із Бронксу, градуантка Гантер Каледжу, заміжня за інж. Петром Гаврилюком із Монреалу. Вінчання молодят відбулося 1. червня 1968 р. на Союзівці. Мати молодії, п-ні Наталія Клецор, є членкою Управи 82 Відділу США на Бронксі.

Замовляйте

НОВИЙ АЛЬБОМ УЗОРІВ

Українські Народні Вишивки

Видання США

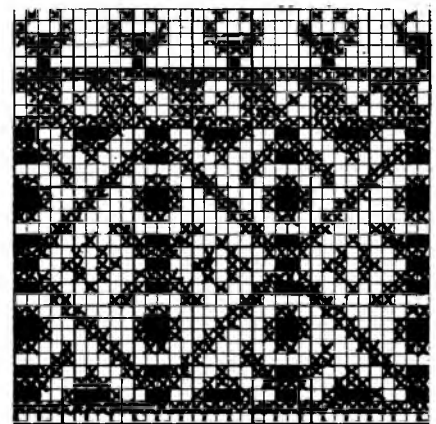
Серія 3

Десять таблиць узорів

Взори з Полтавщини, Київщини, Буковини, Яворівщини, Гуцульщини

Ціна 2 дол.

Замовляти в Централі США

Хрестиковий взір, виконаний срібною або золотою ниткою, теж підходить для такої цілі

На сторожі здоров'я

ПІГМЕНТНІ ПЛЯМИ ПІД ЧАС ВАГІТНОСТІ

У деяких жінок під час вагітності на обличчі з'являються темні плями. Це т. зв. хлоазма вагітної. Це явище пов'язане із зміною роботи залоз внутрішньої секреції у зв'язку з підвищеною функцією надниркової залози. Ніякого відчуття болю вони не викликають, неприємні вони лиш у косметичному відношенні. Найчастіше ці пігментні плями зникають після пологів із появою менструацій, але в деяких жінок вони залишаються на тривалий час. Під час вагітності та перших місяців годування дитини будь-яких косметичних засобів вживати не слід, тому, що поява пігментації пов'язана з перебудовою організму в цей період.

У домашніх умовах для видалення цих плям добре користуватись давнім народнім засобом — кисляком. Увечері вимастити кисляком сбличчя на 20—30 хвилин, потім змити його водою кімнатної температури. На протязі дня протирати обличчя оцтом. Плями можна протирати сумішшю цитринового соку, оцту й води, взятими порівну.

Також допомагає така суміш: збитий білок з одного яйця, сік з однієї цитрини, ложечка глицерину і пів горнятка горілки.

Добрі наслідки дає також тривідсотковий розчин перекису водня.

У деяких жінок плями темнішають під впливом соняшних променів. Тоді належить заживати вітамін С у таблетках або пити сік чорної смородини, помаранчі і цитрини. Настій шипшини (1—2 склянки на день) також допомагає.

На косметичному ринку є багато готових вибілювальних кремів. Можна з них відповідний добрати і вживати за поданими приписами.

Косметичка

СІЛЬ

Усім нам відоме значення солі в їжі, але вона може бути використана і в багатьох інших потребах. Подаємо деякі з цих можливостей.

Дрібок солі, доданий до води пе-

ред заваркою кави, посилює її аромат.

Якщо до компоту з кислої садовини, що забирає багато цукру, додати трохи солі, то він буде смачніший.

Щоб очищені яблука не потемніли, їх треба покласти в підсолену воду (одна ложечка на 2 літри води). Це саме відноситься й до груш.

Щоб хліб довше був свіжий, треба покласти в посуд або торбу, в яких він зберігається, трошки солі.

Щоб перевірити свіжість курячого яйця, треба покласти його в солону воду (1 ложка на склянку води). Свіже яйце опуститься на дно склянки, яйце тижневої давності затримається посередині, а ще давніше вилітє на поверхню.

Щоб розморозити яйця, треба покласти їх на кілька годин у солону воду.

Щоб нову сковороду приготувати до вжитку, треба загріти її на вогні, насипавши на дно солі. Потім папером стерти сіль, промастити і ще раз нагріти.

Підгоріле начиння і сковороду легше вичистити, коли насипати верству солі і залишити на кілька годин. Це корисно знати на той випадок, коли немає під рукою чистильних порошків.

Свіжу масну пляму на сукні можна вибавити, якщо посипати сіллю й обережно потерти. Сіль змінювати кілька разів, доки пляма не зникне.

Волохаті рушники часом роблять ся шортками і погано вбирають вологу. Якщо після прання переварити їх у солоній воді і добре виполоскати, то вони стануть знову м'які. Їх ніколи не треба прасувати. **Сова**

Куховарські назви

На букву П

Пилá-риба, риба — saw fish.

Пилáв, плов -- східня страва з овечини і рижу.

Пилосмóк (не „пилосос“) — електричний прилад до чищення.

Пі́пка (рос. „соска“, пол. „смочек“) — гумова шапочка, надівана на пляшку з молоком для годування немовлят.

Пирі́г — традиційне українське печиво. Всяке тісто довільної форми, спечене разом із начинкою. Пирогóвий, пиріжóк, пиріжóчок.

Пирі́жниця — 1. та, що пече пиріжки, 2. форма до печення пирогів.

Пі́санка — українське, традиційне, Великодне яйце, розписане різноманітними традиційними зображеннями. Писанка́рка.

Питвó — різні напої (збірний іменник).

Питець, питу́щий чоловік. Пити, питний (мед). Пиття́. „Якби знаття, що у кума пиття“.

Пі́як, пия́чити, пия́тика.

Пі́вень, півник, півняче м'ясо.

Півлі́тра, півлі́трівка, пінта — англ. (pint).

Півфу́нта, півпроду́кт, півхлі́бни.

Підберезник — гор. їстівний гриб.

Підвечі́рок — перекуска між обідом і вечерою. Підвечі́ркувати.

Підго́рля, підго́рлина — частина свинячої туші.

Підд́ймка, д́ймка, цибу́ля са́джанка — 1. дрібна засушена цибулька, 2. зелень з тієї цибулі.

Підлі́ва, підливка, сос.

Підобі́д — закуска перед обідом. Підобі́дний.

Підпа́лок — рід плескатої печива з цибулею, олією і маком, що його їли на Різдвяну вечерю з оселедцем. **Н. Ч.**

ВИРШАЛЬНЕ СЛОВО

Цибулина подала прохання прийняти її у відділ кухонних приправ. Рекомендувала Цибулину Юшка:

— Вона завжди допомагає, придає смаку й запаху.

— Ви її погано знаєте — заперечили Очі. — З нею ще наплачетесь. Зовні скромна, тихесенька, смиренна. Та лише зачепи її, відразу до сліз доведе.

— Ні риба, ні м'ясо — запевнив Ніж. — Всі вони однакові: і Цибуля, і Картопля, і Редиска.

Останнім висловився Торт.

— Взагалі навіщо потрібна Цибулина? Вона ж завжди лиш шкодить.

Його слово було останнім і виршальним: Торт у пересвяткові дні головував у Кухні. **В. Б.**

- Ukrainian Woman -

Six Months of Work

A half year rich in meetings and discussions has passed. Now, with vacations just around the corner, let us take stock, let us evaluate our own work, our own accomplishments of the past six months. In the relative quiet of the summer we should look over the field of our work, to see where we stand, and to determine the direction of our further activities. Now is the time to distinguish the trivial from the essential. Although the trivial tends to be more noticeable, we have done much of which we can justly be proud.

Taking advantage of the post-convention era of extremely good-feeling among women towards our organization, six new chapters were organized. Three of them include women of middle age, while other three consist of very young matrons. This fact points in the direction in which emphasis should be laid in the future to insure a future of UNWLA.

In the field of cultural activities we have completed three literary contests. One of them, sponsored by Peter and Lesya Kowaliv, provided a premium for a literary work with a theme from Ukrainian history; the other two were sponsored by the Executive Committee of UNWLA. They stress scenes from Ukrainian folklore and the figure of Princess Olha. These premiums provide an incentive for our writers and artists to explore the treasures of Ukrainian history and ethnology to create works of lasting beauty. The culmination of these premiums should be a creation of a Princess Olha Fund, which would be used to encourage all facets of Ukrainian cultural activity.

A tour by our educational chairman has brought forth a

renewed interest in educational matters. Traditionally we have been placed in charge of preschoolers. To date we have organized 14 Day Centers. The Centers, where our children have an opportunity to meet each other, to sing and play, to hear Ukrainian stories and to form friendships with Ukrainian children, are to us a source of pride,

but also of concern. The most immediate of concerns is to train teachers, to provide teaching guides and play equipment. Much has been done along these lines, yet much remains to be accomplished. Our past work has gained us a trust of the community — and that in itself is a great accomplishment.

In our social work we are be-

Pavlo Tychyna

GROVES ARE RUSTLING . . .

Groves are rustling —
And I listen,
Clouds are drifting —
I admire them.
I admire them — and I wonder
Why I feel a gladness
Welling in me.

Bels are humming —
In the distance
Thoughts go weaving —
O'er the landscape.
O'er the fields and o'er the river,
Soaring up, dipping down
Like a swallow.

I am walking —
All emotion
Seeking someone —
And I'm singing.
I go singing — I go loving
By the whispering grasses
Fascinated.

Groves lie dreaming —
By the river.
Heaven's margin —
Is all golden,
Like pure gold in furnace burning.
And the river quivers
Like faint music.

Translated by Percival Cundy

Strength Through Understanding

Even though I'm a brand new member of UNWLA I had the honor to be selected as a delegate from Branch 71 to the N.Y. Regional Council meeting on March 16 at the Ukrainian Home. I went not only willingly, but enthusiastically because I have much to learn about the Soyuz Ukrainok. Even though my late mother Eugenie Orlan was a founding member of Branch 35, Ozone Park, N. Y. in those days I did not pay

coming more professional. There are now three offices of social work (in Philadelphia, Newark, and Chicago) staffed by professional and volunteer workers. As more and more people turn to us when they find themselves in bewildering and, often confusing, situations, we come to rely on a core of professional social workers who have been trained to help others. Simultaneously we are striving to form groups of service volunteers on whom we could call, whenever the need would arise.

We have made some new friends for our Ukrainian cause. Early in June there was held in Cleveland, a Convention of General Federation of Women's Clubs. The leaders of this, the largest of American Women's Organizations, visited the Nationalities Garden and paid tribute to the great poetess Lesya Ukrainka, whose statue stands there.

But the greatest of our achievements in the last months of work was, no doubt, the Invitational Conference of the Regional Council in Detroit. Organized by some of our leading members, the Conference illuminated a cross-section of our problems and attempted, quite successfully, to point the way for the future. The problems raised and discussed there and its motto — Ukrainian now and tomorrow—will serve as a guide not only in the work of women groups, but in the entire Ukrainian community as well.

much attention to what they were. During the course of the day I heard clubs referred to as "English speaking Branches," there is a Vice-President for the Ukrainian and Vice-President for the English speaking Branches. Why this division? Does our name not imply that we are an organization of Ukrainian women in America? Whether we are native born Ukrainians living in America or native born Americans of Ukrainian descent — our binding factor is that we are all American Ukrainians or Ukrainian Americans whichever way you want to say it.

Are we not ourselves creating a division between us by acknowledging a difference? We all share in a common goal, we believe in the same thing — in making the rest of America and the world aware of Ukrainians, Ukraine, her culture, her background, her problems and her unbending struggle to be free. In preserving our Ukrainian heritage from generation to generation could we not prove this better and function better by all mixing together? Whether our immigrant sisters are born in Ukraine — the fact that they are now citizens of and live in the U.S.A. makes them the same as we who are born here. Why then must there be two different speaking Branches? Much could be gained for each by unification. The English speaking could learn the Ukrainian better (and which of us does not need that) and the Ukrainian born women could learn the English language better. In this way not only could each become closer to the other, but I feel could one and for always — pull down the imaginary barrier that somehow now is unconsciously put up.

Perhaps I feel more strongly about it because of something that was a graphic illustration to me about this very same thing. Something that happened this summer in Kiev, Ukraine,

that I feel should be shared. While escorting a tour to Ukraine and enroute to the hotel from the Kiev airport, I noticed a restaurant named "Poltava" that I had not seen on the previous trip. It looked like an old thatched roof Ukrainian cottage but much bigger. When I asked an Intourist guide about it, he informed me it was new and furnished exclusively with everything from the Poltava region of Ukraine and a dinner for our group could be arranged. It proved to be a highlight of the trip. Everything from the clay from which the dishes were made, to band playing "kolomyjka's" were excellent — but the restaurant seemed to be invisibly divided by an imaginary wall — directly down the middle of the inside area. All the local people on one side — the American tourists on the other.

However we were most fortunate to have my uncle traveling with us — the warmest, friendliest most marvelous Ukrainian you ever met. He happens also to be the most outspoken Ukrainian you ever met too. He went over to a group of Soviet soldiers (Ukrainians all) and said: "If you want to dance with our ladies you must ask them — they will not ask you — because they are ladies."

Well, they soon came over and all the ladies in our group graciously got up to dance. Soon we were singing all the songs we knew and dancing all the dances we knew. It turned out to be a wonderful party and perfect beginning for a tour of Ukraine. Even teenagers in the group who could not speak Ukrainian at all came away that evening knowing and loving more Ukrainians that they ever did and understanding the people better. As we left, each one, from the youngest to the oldest, kissed us goodbye and the last man I spoke to, said:

— Ми не знали, що американські українці мають таке тепле серце для нас!

OBITUARY

OUR VERY BEST WISHES

FOR YOUR

25th Anniversary

CHAPTER 37

Detroit, Mich.

MUSEUM EXHIBITS

The UNWLA Folk Art Museum in New York City presented its first exhibit on April 27-May 11, 1969. Close to 200 persons viewed the exhibit of ethnographic materials of the Ukrainian community in Yugoslavia. The articles on display included ornamental drawings by Julian Kolesar and hand-crafted textiles from the Museum's extensive collection.

A catalogue was published in connection with the exhibition.

And with unashamed tears streaming down their cheeks said: "Don't forget us."

I know I speak for all the Americans there when I say: every last one of us came away much richer and I'm willing to bet the Ukrainians we left behind in Kiev feel exactly the same way about us. There wasn't a dry eye in either group.

Only through understanding each other can we become closer. We already have the same goals, the same beliefs, the same wants and the same needs. This is the only way we may someday help to free our Ukraine — through working together in every sense of the word. Only in unity there is strength.

Alice Berwecky
Branch 71
Jersey City, N. J.

With heavy hearts we are forced to report the death of a charter member, **Irene Lobur** (nee Trembly), born Jan. 18, 1927, passed away April 21, 1969.

A graduate of Kent State U., Irene taught at Broadview Elementary School, near her home in Parma, Ohio. She was a member of St. Vladimir's Ukrainian Orthodox Church, and sang in the choir. She was active in UYL-NA, and once served as their secretary.

She devoted much time to our Branch 60, and was past secretary. Through the years, she participated in the annual Cabaret Nites, performing comedy which endeared her to the audiences. We will remember her clown act, her black-faced Al Jolson, or as a roaring 20's flapper. She was filled with rigor and humor.

Her untimely death shortly after the birth of her third child, a daughter Katherine Irene, stunned all.

Sympathy is extended to her husband Andrew, daughter Andrea (a member of our newly organized Ukr. Jr. Miss Group), son John, and infant Katherine Irene.

She leaves also her mother Mrs. Helen Trembly (member of Souz Ukrainok Br. 30, Cleveland, Ohio), and a brother Myron Trembly.

Rose Alice Kolodiy,
Publicity Chairman
Branch 60.

QUEEN OF THE KITCHEN

When it comes to cooking, "Talent" should be Marianna Fortuna's middle name. Three times during the past eight years she has been a finalist in the Detroit Edison Company's search for the "Queen of the Kitchen."

On March 25th, she became the 1969 Queen in Detroit Edison's Electric Living Kitchens as part of the gala salute to "Women Who Work Week." Her prize-winning recipe, "Hawaii Chicken Exotic," not only put the crown

Mrs. Marianna Fortuna

on her head, but also earned for her a deluxe electric range.

Miss Fortuna, who is employed on the Computer Board at Burroughs Corporation, is not a stranger in the winner's circle. She has won more than 200 ribbons for baking at the Michigan State Fair. In 1946, Marianna was elected "Best Cook of the Week" in a Stokley-Van Camps contest. Among her laurels is the "Cake Queen Award" for excellence in cake-making from the Swansdown Milling Company and the endorsement and publication of one of her original recipes by the "Better Homes and Gardens Magazine."

Marianna Fortuna, daughter of Ukrainian parents, was born in Fall River, Mass. but has lived in Detroit, Mich. since she was six years old. She is a member of Chapter 37 of the UNWLA and has shared her culinary artistry with the members by conducting a vegetable-carving workshop and by helping to plan desserts for the club's functions.

Here is Marianna's prize-winning recipe::

Hawaii Chicken Exotic

4 cups cooked, diced chicken
1 can cream of chicken soup

REPORT OF PUBLIC RELATIONS CHAIRMAN

For July 1968—June 1969

We will begin this report with the two most recent events arranged by this Chairman.

The initial one we wish to report is the one on June 5, 1969 in Cleveland, Ohio during the General Fed. of Women's Clubs Convention, at a ceremony held in the Ukrainian Cultural Park in Cleveland's Cultural Gardens when Mrs. Walter Magee, president of the General Federation of Women's Clubs, which has a membership of 11 million, was presented with a copy of Lesya Ukrainka's book "Spirit of Flame," in front of the statue of Lesya Ukrainka. She was also given a gift of a Ukrainian wooden carved box with a metal plaque inside, from the UNWLA Cleveland Regional Council. Mrs. Jennie Bochar, vice president of the Cleveland Regional Council, was in charge of the program, a short one which was as follows: This chairman presented Mrs. Bochar, who welcomed Mrs. Magee, said a few words about Lesya Ukrainka and recited her poem, "Hope." Whereupon Mrs. Barnych, pres. of the UNWLA Cleveland Regional Council, presented Mrs. Magee with the gift of the wooden box. Thereafter the chairman said a few words about the importance of Lesya Ukrainka to Ukrainian womanhood and Ukrainian literature

-
- 1 can cream of mushroom soup
  - 1 cup finely chopped celery
  - 1 cup diced water chestnuts
  - 3 hard-cooked eggs, diced
  - 1 tablespoon sliced, crystalized ginger
  - 2 tablespoons rice
  - 2 tablespoons butter
  - ½ teaspoon salt
  - ¼ cup slivered almonds

Mix chicken, soups, celery, water chestnuts, eggs, and ginger together. Sprinkle rice and salt over bottom of shallow baking dish. Cover with chicken and sauce. Top with slivered almonds that have been sauted in butter. Bake at 350 degrees about 25 minutes. Serves six or eight.

and presented her with an inscribed copy of "Spirit of Flame."

Mrs. Magee was very touched and in her remarks said she was looking forward to reading the book and said she would use it as a reference source for writing her speeches and whenever else necessary. I also promised to send her the new Vera Rich translation. Mrs. Magee had an opportunity to visit the Ukrainian park and view the other statues.

Significantly, an article, taken from a press release issued by this chairman, appeared the next day, June 6, in the leading Cleveland newspaper "The Plain Dealer," which read as follows:

"A fitting addition to the Convention's International Luncheon day came in the form of a ceremony at the Ukrainian Cultural Park of Cleveland's Cultural Gardens yesterday afternoon, when Mrs. Walter V. Magee, GFWC president, was given a copy of "Spirit of Flame," a volume of poems by the late Lesya Ukrainka of Ukraine.

"The presentation was made by Mrs. Walter Dushnyck, a convention delegate representing the Ukrainian National Women's League of America."

The other recent event arranged by this chairman took place on April 24 when in cooperation with the National Council of Women's Hospitality Chairman, a group of women from foreign countries, now living in U.S., visited the Ukrainian Institute of America and toured our Ukrainian Folk Art Museum.

Among my other activities during the year was my attendance at the General Federation of Women's Clubs Convention as the UNWLA delegate. I was presented to the session when the Associate Member Organizations were introduced, took part in the International Clubs

Luncheon and Breakfast and in the Processional.

Supplied Women for Freedom with Ukrainian information for its report at the GFWC Convention.

Had invitation sent to Mrs. Spafford, National Council of Women of U. S. President, to UCCA's program on occasion of 51st anniversary of Ukrainian independence in New York City. We were happy Mrs. Spafford attended and a subsequent item and picture with her appeared in the NCW Bulletin, from information supplied by this chairman.

I also represented the UNWLA at the Federation of Lithuanian's Women's Clubs luncheon at the Waldorf Astoria in Feb. and met Mrs. Magee of the GFWC. A picture with her and the Lithuanian group and myself appeared in the GFWC Bulletin. I represented our organization at the Baltic Women's Council's 22nd anniversary program on March 2.

Mary Dushnyck
Public Relations Chairman

ANNUAL MEETING OF THE EXECUTIVE BOARD

The Annual Meeting of the Executive Board of the Ukrainian National Women's League of America was held on June 7-8, 1969, in Philadelphia. UNWLA committee chairmen and the chairmen of the Regional Councils also took part in the meeting.

The Board adopted a work plan for 1969-1971. At the conclusion of the meeting, the Executive Board went on a tour of "Ascension Manor," Philadelphia's Ukrainian home for the elderly which is located at 911 North Franklin Street in the heart of the Poplar Redevelopment area.

OUR LIFE

Edited by Editorial Board
Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.

4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141

НАШИМ ДІТЯМ

Д. Лагода

Ведмедикові пригоди

У садку купа білого піску. Діти люблять гратися пісочком. Тут сьогодні Оленка наліпила багато пиріжків, а Костик викопав печеру. Ляля й ведмедик теж сиділи на пісочку. Сиділи тихо, нікому не заважали. Коли мама покликала дітей у хату їсти підвечірок, Оленка взяла лялю, а Костик прибрал на місце відеречка та лопатки. Тільки ведмедика забули взяти. Він залишився один зверху на купі піску.

Сидить ведмедик, чекає, але ніхто за ним не приходить, а вже вечоріє, темно стає. А потім і зовсім темно стало. Ведмедик глянув угору: побачив на небі багато зірок. „Уже ніч. Де ж я буду спати?“ — подумав ведмедик. Подумав, ще посидів, тоді ворухнувся, посунувся в один бік, посунувся в другий бік і почав спускатися по пісочку згори вниз. Спустився, як на сковзанці, і якраз до входу в печеру. „Велика печера! Костик працював не марно. Я тут переночую“. — Сказав собі ведмедик.

Ведмедик сів у печері. Сидить, дримає. Аж ось, чує: щось плигає — плиг! плиг! Прямісенько в печеру. І квакнуло:

— О, яка велика печера! А хто тут є?

— Я ведмедик, мене діти забули на піску.

— Ти ведмедик?! А я жабка. Сумно тобі самому? А посиділа б з тобою, але поспішаю, мені треба комарів ловити.

Поплигала жабка комарів ловити. Ведмедик сидить, дримає. Аж чує: щось тупотить, сопе, нюшить. Заглядає в печеру:

— О, яка велика печера! А хто тут є?

— Я ведмедик, мене діти забули.

— Ти ведмедик?! А я їжак. Може ти їсти хочеш? Ось на тобі грушку. Я поговорив би з тобою

довше, та не можу, мене діти-їжачата чекають. Я своїм дітям грушок несу.

Потупав їжак до своїх їжаченят. Ведмедик сидить, дримає. А вже ранок починається, сонечко сходить. Ведмедик виглянув з печери, бачить: щось — стриб! Стрибнуло з дерева на пісок, заглядає в печеру:

— О, яка велика печера! А хто тут є?

— Я ведмедик.

— Ти ведмедик?! А я білочка. Сумно тобі самому? Шкода, я не можу з тобою посидіти, бо не люблю сидіти, я люблю стрибати. Можу дати тобі горішка. Хочеш?

Білочка в одну мить видерлася на дерево, знайшла в дуплі горішок і кинула ведмедикові. А сама пострибала десь далі.

Ведмедик знову сам-один, сидить сумує. Аж чує, Костик говорить: — Ведмедик, ти в печеру заховався! І грушку маєш, і горішок. Хто тобі дав?

Костик узяв ведмедика, обструсив йому з голівки і спинки пісок, утер носика і сказав:

— А тепер, підемо в хату. тебе Оленка шукає.

Ведмедик радий, дивиться на Костика веселенькими очима, але не говорить нічого. Мовчить, бо вдень ведмедики не говорять.

Н. Забіла

КУЛЬБАБИ

На леваду я пішла б —
Ах, багато там кульбаб:
Ніби сонечка малі
Посідали на землі.

Я нарвала б тих квіток
Та сплела б собі вінок,
Щоб і я була в вінку,
Наче квітка на лужку.

МИ ЗРОБИЛИ РІЧКУ

В білому пісочку
Ми зробили річку.
Зверху на місточку
Виліпили птичку.

Їхала машина
Налякала птичку.
І мала пташина
Полетіла в річку.

Ми взяли пташину
На швидку машину
Й повезли до хати
Крильця лікувати.

П. Воронько

ІДИ, ІДИ, ДОЩИКУ...

Українська народня пісенька

Іди, іди дощику,
Зварю тобі борщику
В полив'янім горщику,
Поставлю на дубочку,
У зеленому садочку.
Вітер ізнявся,
Дуб захитався,
Горщик розбився
А дощик полився —
Цебром, відром, дійницею
Над нашою пшеницею!

З ВІДЕРЕЧКОМ І ЛОПАТКОЮ

Я відеречко знайду
і малу лопатку.
Є пісочок у саду,
на пісочок я піду
і збудую хатку.

Може мишка прибіжить?
може схоче в хаті жити?

Г. Чорнобицька

Наталія Забіла

М Е Т Е Л И К

Я біжу, біжу по гаю,
Я метелика впіймаю.
А метелик не схотів,
Геть від мене полетів.
Полетів він до лужок,
Заховався між квіток...
Я іду, іду, іду,
Метелика не знайду.

Вакаційний гість

Вже кінчився шкільний рік і всі в родині укладали пляни на літо. — На татові вакації поїдемо над море, почала мама. — Наперед у липні я хочу їхати на табор і бути там три тижні з моїми товаришками, сказала Лариса.

— Я також хочу на табор, почав домагатися шостилітній Юрко. — У наших сусідів самі дівчата а я вже не хочу бавитися з дівчатками. Вони мені перешкоджають!

— Ти ще замалий на табор, відповів тато. — Поїдеш на друге літо. — Але я не маю з ким бавитися, — нарікав Юрко.

— Чекай Юрчику — так мама — до нас прийдуть Бабуся і Дідусь, будемо працювати в городі, читати, розказувати...

— Але я хочу з кимсь бавитися, скривився Юрко. — А може ви мені запросите на вакації муринського хлопчика з Нью Йорку? До мого шкільного товариша Стіві Бреннера приїде хлопчик на ім'я Брет. Їм буде так весело разом!

— Це незла думка, відповів тато. — Але ми розвідаймо чи не можна б запросити українську дитину.

— Направду? — втішився Юрко. — Але не забудь, хлопчика...

Татко потелефонував до знайомих. Вони дійсно знали про одного хлопчика, якого мама мусить працювати, а він сидить у хаті, бо на вакації у них не має досить грошей.

І так кілька днів після того, як тато завіз Ларису до табору, мама з Юрком приготували все в його кімнаті і поїхали на стацію до поїзду. — Який він буде, той Петрик, допитувався Юрчик. — Не знаю, відповіла мама — будь ще трошки терпеливий, а вже скоро його побачиш.

Приїхали на стацію, де чекало багато людей на дітей з Нью Йорку. Деякі з них вже кілька літ за чергою приїжджають сюди на вакації. — До мене також приїде гість, похвалився Юрко, як побачив свого товариша Стіві. — Прийдіть обидва потім до нас, будемо разом бавитися.

Над'їхав з шумом поїзд. Кон-

дуктори допомагали дітям виходити.

— Як ми тепер пізнаємо котрий Петрик? — зажурився Юрко.

— Говорім голосно по-українськи, порадила мама. І за хвилинку побачили, як коло великої валізки почав підскакувати малий білявий хлопчик. — Ти Петрик? А це Юрко, мама познайомила хлопців і взяла валізку до авта. Дома показали своєму гостеві, котре його ліжко у Юрковій кімнаті, та куди покласти свої речі. Тоді хлопці побігли надвір, бо треба було Петрикові показати всі цікаві місця. — Тут за кущами я зробив собі хатку з дощок і каміння. Ось недалеко, коло великого дерева живуть бурундучки. А там грядки з огірочками й помідорами. Чи можеш мені їх підливати увечері?

— Добре, дуже радо, згодився Петрик. — А що це за хлопці прийшли?

— Це мій товариш Стіві і його гість Брет. Ходім на скалу!

Хлопці побігли на кінець городу, а Петрик за ними. Там лежав дуже великий камінь, на якого усі видряпались. Юрко розказував про свого товариша. — Це мій гість, Петрик. Йому вже сім років і ходить до другої класи.

— Юрчику, Петрусю! закликала мама з хати. — На полуденок! — Як це так — здивувався Брет — твоя мама не кличе вас Джордж і Петрік, тільки йнакше? — Бо вони дома говорять по-українськи — пояснював своєму гостеві Стіві. — Так, сказав Юрко — у нашій мові можна імена різно міняти. Ось мене кличуть теж Юрчик, Юрась, Юра, Юраник, а називаюся Юрій. — А моє ім'я Петро. Мене кличуть також Петрусь, Петро, або Петруньо, додав Петрик. — Ага, це подібно як у моїх товаришів, що говорять по-еспанськи, сказав Брет. — Роберта кличуть дома Берто, Робертіто, або Тіто. А навчіть мене якісь слова по-українськи.

— Хлопці, їсти, перебила розмову мама.

— Чи ми можемо з'їсти полуденок у моїй хатці між кущами?

просив Юрко. — Добре, ходи з Петрусем і принесете лимоняди та канапок для всіх.

Хлопці сиділи у хатці і заїдали. Розмовляли про те, як би зробити добрий дах, щоб можна було там бавитися, коли йде дощ. І теж тихо, щоб мама не чула, вправляли якісь слова.

А ввечері, коли Юрків тато приїхав з праці, зібралися коло гаражу і всі разом гукнули йому — Добрий Вечір!

Тато почав уже виходити з авта, але коли побачив чотирьох веселих хлопців, які раз-у-раз викрикували — добрий вечір! — то відразу сів назад. — Галю, закликав до мами, що якраз вийшла з хати — до нашого Юрка мав приїхати один гість, а не три. Що ж ми будемо з чотирма хлопцями робити? Мама почала сміятися. — Не журися, ось цей Петрик приїхав до нас, а ті два то від сусідів. Їх Юрко вчить по-українськи. Усі сміялися, що так здивували Юркового тата.

— Е, ти їх дійсно добре навчив Юрчику, сказав тато.

— То нічого, їм було легко ті два слова навчитися, відповів Юрко. — Та ми плянуємо ще більшу несподіванку зробити Бабусі і Дідусеві, коли вони до нас прийдуть за кілька днів...

Михайло Стельмах

БІЛКА СУМОЧКУ ПОШИЛА

Білка сумочку пошила,
Не для когось, а для діла.
Зайця вишила на ній,
Чимчикує в ліс мерщій.
А у лісі, лісі
Є горіхи на горісі.
Під пеньочками
Грибочки.
Є і груші, є й кислиці,
І жолуддя у травіці.
Білка сумочку свою
Розстебнула у гаю
І від рання до смеркання
В сумку зносить
харчування.
Білку взимку в холода
Не застугає біда.
Буде білка із дітками
Борщ варити із грибами.
Будуть в білки для утіхи
І кислиці, і горіхи.

ВОЯЦЬКИМ ШЛЯХОМ

6

Отаман негайно вручив мені документ, на підставі якого я мала право забрати кожен відповідний для того вагон, якщо він Бірзулою проходив. І це було теж нелегким завданням. Передбачити, коли такі вагони появляться, було тяжко, добути їх не було зовсім просто. За кожен доводилося прямо воювати. Звичайно це були вагони штабів, які гаряче протестували проти такого конфіскування, забуваючи, що завтра кожен із них може в ньому хворим лежати. Поволі мені вдалося якось змонтувати санітарний поїзд, навіть придбати вагон із купальнею.

Та окрім вагонів бракувало нам поза тим усього: постелі, перев'язок, ліків, білля та якогонебудь персоналу. З трудом я дочекалася, що мені приділено на помішників декілька рядових вояків, які не тільки не мали поняття про ці нові обов'язки, але самі були німецькі, непридатні не тільки на фронт, але й до якоїнебудь праці. Сама майже недосвідчена, я мусіла управляти таких на санітарів.

Поїзд наш негайно заповнився хворими, а крім того ночами доводилося під'їздити поодинокими вагонами під фронт і відтіля ранених підбирати. Часто підпадали ми під обстріл, але все таки якось удалось усе повернутися до Бірзули та привезти найбільш безпомічних.

На щастя в той час я ще була дуже здорова й сильна, могла без труду взяти хворого на руки й перенести з місця на місце. Але постійна надмірна втома зчасом почали підкошувати мою тривкість. Про більше відпочинку, як дві-три години на добу годі було й мріяти. Праця фактично ніколи не кінчилася. Раз, коли я сіла на хвилину відпочати біля столика, на якому горіла свічка, я схилилася, поклавши голову на руки й зразу задрімала. Можливо, що напів притомна від втоми я навіть і поштовхнула свічку, бо вона покотилася і впала. Дим і чад за хвилину пробудили мене, завіски на вікнах і одяг на мені вже горіли. Щоб не викликати паніки, я зліквідувала пожар сама. Ніхто про цю прикру пригоду не довідався, аж я зголосила сама та знов просила помочі в людях. Попечених рук я нікому не показувала, але довго їх заліковувала.

Дещо постелі й білля випросила я в тих частинах, де ще якісь запаси були. Зате ліків та перев'язочного матеріалу нам постійно не вистачало. Це утруднювало нам працю, а хворим видужання. Самозрозуміло, що хворі просили й вимагали порошоків, таблеток, капель, але деколи було так, що ми дослівно нічого не мали. Щоб морально піддержати хворих, ми інколи мусіли як дітей обдурювати їх. Десь удалося раз дістати запас натрону — очищеної соди. Ми розділили її на малі порції й часом, коли не мали нічого кращого, розділювали між хво-

рих. Більшість їх була вдоволена, вірили, що воно їм помагає, раділи, що почувалися краще. Ясно, що цей порошок нічого не допомагав при пораненні чи тифі, але факт, що сугестія підіймала багатьох на душі й здоровіші організми скоріш видужували.

З відживою хворих у той час теж не було так просто, але з тим ми с'як-так упорювалися. За тих умовин, при загально ослаблених організмах, доволі часто з'являлася гангрена. Операція тоді була необхідна, а в нас не було кому та як її виконувати. Тоді ми відвозили хворих аж до шпиталю Червоного Хреста у Жмеринці.

Так настала весна 1919 р. Прошло кілька місяців, в яких мені вдалося багатьом допомогти і самій заправитися до такої праці. На жаль вся моя праця пішла несподівано намарне. З'явився у нас якийсь лікар, якому видно треба було конче дістатися до Миколаєва, але доїхати туди не було як. Він став розказувати про Одесу, як неутральне місто, що знаходиться під опікою Антанти і що хворих треба конче перевезти, бо про них там подбають. Це правда, що в Одесі був тоді десант французького війська, але положення його було дуже непевне. Маючи з наших роз'їздів вже деякі інформації про відносини в Одесі, я мала поважні підстави не повірити в спокусливі обіцянки. Та все таки слова лікаря були більш переконливі, штаб дав себе намовити і вони доручили мені разом із лікарем ранених туди відвезти. Зберігаючи власну критичність, я категорично відмовилася і тоді весь транспорт передано лікареві. Розчислюючи на те, що поїзд негайно повернеться, отаман Янів та кілька старшин поїхали з ним туди в надії полагодити там багато важних справ. Мої підозріння на жаль сповнилися. Дня 6. квітня французький десант під ударами отамана Григорієва покинув Одесу і відкрив йому дорогу а разом із тим большевикам. Наш санітарний поїзд не тільки не повернувся, але сам Янів попався в руки большевикам і вони його розстріляли. Вирвалися звідтіля тільки два старшини, які разом із ним поїхали. Про долю ранених я ніколи не мала змоги довідатися, по сьогоднішній день хвилює мене згадка про тих нещасних.

Мене глибоко вразила ця невдача і я не могла собі знайти місця в Бірзулі. Почала думати про поворот до Богунівського полку, в якого заснуванні я брала участь і була там своєю людиною. В той час одначе приїхав до Бірзули помішник отамана Запорозької Січі Божка Шило, а з ним кілька старшин. Як тільки він довідався про цю пригоду з санітарним поїздом та те, що я з ним не поїхала, він зразу відшукав мене й запропонував мені перейти до Січі, де зовсім нікого не було, хто міг би хворими й

раненими зайнятися. Коли я здивувалася, як можна дозволити жінці йти до Січі, він сказав, що за тих умов ніхто не дивиться на мене, як на жінку. Хоч мені дуже хотілося повернутись до Богунівського полку, то всеж зрозумівши, що я там необхідна та що мене немає там кому заступити, я погодилася. І пішла на чергову стійку.

Січ була недалеко Бірзули і в ній було згуртовано багато катеринославців. Мені знов припало завдання — організувати санітарний поїзд. Він був куди менший від попереднього, але не менш важний. Довелося приймати ранених із різних інших частин, які в себе не мали санітарної служби. Стояли ми на стації Роздільня. Умовини були щораз трудніші, пошесть плямистого тифу швидко поширювалась, а до Роздільні зближались завзяті бої. Нашу групу відірвали від головних частин армії і взяті в кліщі, ми не мали іншого виходу, як відступити в сторону Румунії. Почались переговори з румунами про право переїзду через їх територію.

А в тому часі й я захворіла на тиф. Не було кому мене заступити і я, важко хвора й гарячкуюча, мусіла робити раненим перев'язки. Правда, я зголосила командантові, — а був ним тоді отаман Волох, — що працюючи можу наразити ранених на зараження. Але умовини були такі, що він не міг прийняти цього до відома. Прямуючи безперервним боєм в напрямі Роздільні, нам привозили щораз більше ранених. Їх доставляли нам з усіх сторін, не зважаючи на те, чи ми можемо собі дати з тим раду. Раз, коли привезли їх із Запорізького Корпусу півд. групи, то загрозили нам розстрілом, коли б ми відмовились їх прийняти. Не дивно, що командант відповів мені, що вибору не маємо і без огляду на стан здоров'я я мушу далі працювати.

Я була свідомо небезпеки, що загрожувала нашим раненим, якщо б ми не вивезли їх із такого сліпого кута та вони попали б у руки большевикам, що були б над ними жакливо знущалися. Тому я гарячкуючи, тягнулася останками сил. У той час смерть людині не була страшна, більше підганяла мене потреба вивезти тих нещасних. А тут брак вагонів, бо тими, що траплялися, вивозили запаси. З гарячкою понад 40 ступнів я востаннє звернулася до штабу, кажучи, що запаси все одне попадуть у чужі руки, а нам в першу чергу треба вивезти людей. Свідомість морального злочину на завжди залишиться на нашій совісті, якщо безпомічних залишимо тут на поталу.

Отаман Волох тоді негайно видав розпорядження, щоб один із його ад'ютантів пішов зо мною до начальника руху. Видали нам паротяг, яким вивезли цілий санітарний ешелон на головну лінію та відправили в першу чергу в напрямі Кишинева. В цей час моя недуга доходила до кризи, так що як тільки поїзд рушив, я втратила притомність. Не знаю, як довго я так лежала. Прийшла до пам'яті в день Великодня 1919 р., коли санітар приніс мені дві крашанки і поздоровив зворушливим „Христос Воскрес!“

Ми вже відбували квантану в Кишиневі, на румунській території. З того дня вже знов усе пам'ятаю. Я була дуже квола, але намагалася звестися, як скоро це було можливе. Тоді довідалася, що перевезені запаси румуни дійсно сконфіскували і нам їх дуже бракувало. Але шойно тоді всі мені признали, що слід було й спочатку турбуватись не ними, а перевезенням людей. З деякими труднощами ми переїхали Румунію в напрямі до Галичини. Деякий час спинилися в Заліщиках, щоб перепочити, а потім через Тернопіль подалися в напрямі Збруча. Був кінець травня 1919 р.

ЗНОВ У ПОХОДІ

Военна ситуація була в тому часі надзвичайно важка. Витіснивши нашу південно-східню армію большевики дійшли до Збруча. А в Галичині ішли завзяті бої з армією Галлера, що їх Антанта озброїла в першу чергу проти большевиків, а вони повернули свої сили проти УГА.

Виходу не було. Ми вважали своїм обов'язком знов включитися в боротьбу з большевиками. Я вже стояла на ногах і перебувала у складі Запорізької Січі.

Перехід Збруча припав нам коло Підволочиськ і був дуже нелегкий: мости понищені, треба брати брід, не знаючи, де його шукати та маючи ворога за берегом. За рікою ліс, ворог захований, обстрілює нас. Шукаючи охорони, ми посунулися у напрямі невисокого валу над берегом. Слабо він міг нас охоронити, але ми мусіли стерегтись якомога нових пошкоджень, бо санітарної служби, ліків і перев'язочного матеріалу у нас не було. Я вже була в уніформі і хоч ще видужувала, ішла в передній лінії. Як оце ми лежали поза тим невисоким валом, обидва мої найближчі товариші-сусіди були поранені пострілами. Той зправа в руку і ногу, той зліва в обидві ноги. Кожне з нас боялося попасти ворогові в руки, бо знали, яка доля нас там чекає. Не диво тому, що той із перебитими ногами, який уже не міг ворухнутися, прямо кричав, благаючи розпучливо, щоб його винести з лінії. Ніхто не голосився охотником, бо вставати — це значило йти під обстріл. Хоч і квола, я усвідомила собі, що мушу за те взятися. Спершу я спитала його, чи він свідомий, що як тільки підведу його, зразу може бути ще ранений чи забитий кулями. Він рішуче відповів, що воліє смерть від ворожого знущання. І дійсно — він був ще раз ранений, як тільки я звелася з ним на спині, але собою він мене охоронив. Останками сил я виволікла його на гору, там і звалилася, але зараз надбігла обслуга гармат та звільнила мене, забираючи раненого. Я довго ще не могла звестися, бо була тим зусиллям дуже вичерпана. Підвелася шойно тоді, коли прийшов наказ переходити Збруч.

Ішла я та брила з трудом, бо мені прострілили ногу, хоч неглибоко. Так почався наш похід на Поділля, що врешті довів нас до Києва.

(Далі буде)

ГАРТФОРД, КОНН.

(Докінчення зі стор. 29-ої)

шого Відділу, а біля неї Великодній стіл із справжніми „городенськими“ пасками, бабками, з удекорованим українською вишивкою сирником, що вміло приготувала п-ні Крупа, не забуваючи додати туди все те, що творило гарну мистецьку цілість. Подібні два Великодні столи підготувала п-ні Крупа у великій асекураційній компанії „Етна Лайф“, що їх оглянуло понад 5 тисяч працівників. Далі, показано світлину п. Миколи Мулицького, відомого в Гартфорді як прецизійного виконавця українських писанок, що з захопленням передає це своє знання нашій достояній молоді, а головню своїй внучці Уляні Кузьмі. Інші світлини 10-літньої Уляни, що поруч типового українського інкрустованого свічника держить паску, удекоровану орнаментами хреста, та 12-літньої Дарусі Кузьми, що держить одну з найкращих писанок п. Мулицького, доповнюють образи українського Великодня.

Подібна, але коротка згадка появилася і в „Гартфорд Корант“ — все це завдяки старанням п-ні Іванни Черниги, реф. зовнішніх зв'язків та п-ні Володимирі Теслюк, культ.-освітньої референтки.

Всі ці світлини зроблені в хаті п-ні Ольги Вересюк та її дочки Ніни, в яких не бракує гарних експонатів українського мистецтва.

Другою небуденною подією, до якої підготовляються наші Союзянки під проводом своєї голови п-ні Ірини Скождополь, буде Чайний Вечір, що на ньому, крім мистецької програми, відбудеться показ української вишивки, примінені до модерного життя. На цей вечір запрошено крім своїх гостей також і представників американських жіночих організацій, щоб запізнати їх з українськими вишивками.

Не забуває наш Відділ і про суспільну опіку. Вислано святочні подарунки для наших вояків у В'єтнамі, убогим нашим братам до Бразилії, хворим людям у Гартфорді, про що подбала реф. сусп. опіки п-ні Катря Гадзевич.

Успішними були рівнож Ширші Сходини, що відбулися 5 лютого ц. р., на яких п-ні Слава Солук відчитала інформативний реферат про „Заснування, теперішню працю і завдання СУА“. Того ж вечора зроблено першу спробу висвітлення фільму про Білий Дім.

Анна Пришляк
пресова референтка

Увага! Пресові референтки!

Пригадуємо наше прохання з 1968 р. — скорочувати дописи. Маємо більше Відділів, а тим самим і більше дописів. Отже мусите одні одним поступатись. Адже всі хочуть звітувати про свою працю!

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ Н. Ж.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Новий Відділ СУА

З ініціативи й заходами Управи 1 Відділу СУА, особливо пп. Олі й Марії Сливки, скликано 17. травня 1969 року Основні Збори нового Відділу, якого членками стали молоді пані й панни. Збори відкрила голова 1 Відділу СУА п-ні Наталія Хоманчук, попросила до президії голову Окр. Ради СУА п-ні Оксану Рак та представниць 1 Відділу СУА і передала ведення зборів п-ні Наталії Даниленко, референтці мол. Відділів Гол. Управи. Протоколувала секретарка 1 Відділу п-ні Леся Гой.

П-ні Даниленко у своєму зверненні до присутніх з'ясувала напрямні і завдання молодечих Відділів, важливіші точки статуту з'ясувала п-ні О. Рак.

До Управи нового 104 Відділу ввійшли: п-ні Марія Сливка, голова, п-ні Леся Гадзій, заступниця, п-ні Дарія Мінцінська, секретарка, п-ні Стефа Бабурка, скарбничка, п-ні Марта Грицин, орг. референтка.

Контр. Комісія: пп. Ірина Ділик і Євгенія Баб'юк.

На закінчення зборів п-ні Н. Даниленко й інші членки президії привітали нововибрану голову, як рівнож зложили щирі побажання новоствореному Відділові багато успіхів у його майбутній праці.

Н. Хоманчук

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК

У травневому числі Н. Ж. подано помилково, що 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж. пожертвувала п-ні Анастасія Королишин, а що пожертву зложив 23 Відділ СУА. За недогляд перепрошуємо.

У звіті з Річних Зборів 46 Відділу СУА, що був уміщений у травневому числі, пропущено в списку нової Управи прізвище п-ні Анни Біловус, скарбнички. За цей недогляд перепрошуємо.

Коли змінюєте мешкання, не забудьте повідомити нас про зміну Вашої адреси.

У квітневому числі зайшла помилка в підписі строю молодої на англійській сторінці. Згідно з вказівкою п-ні Марії Білосор цей стрій походить із с. Корнич коло Коломій, а не з Лемківщини, як було подано. Щиро дякуємо п-ні Білосор за цю інформацію.

МАЛЯРСЬКА ВИСТАВКА МИСТКИНЬ

Гарну ініціативу дав новозаснований 101 Відділ СУА у Шикаго. В дні 9.—11. травня 1969 р. влаштував виставку праць дев'яти мисткинь, що там проживають. У приміщенні УСТ „Леви“ вдалося показати картини Тетяни Тамарської-Баюк, Лесі Борняк, Марії Гарасовської-Дачишин, Лесі Дяченко-Кочман, Ліди Петруняк, Михайлини Ольшанської-Стефанович, Христини Таран, Оксани Теодорович і Оксани Яцків.

Така дбайливість за образотворче мистецтво гарно свідчить про зацікавлення наших молодих членок. Добре було б, щоб ці виставки повторялись щороку і служили заохотою для нашого образотворчого dorocry.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Збірка на Музей Нар. Творчости

Дня 22. червня 1969 р., з нагоди відвідин пп. Оксани Рак і Наталії Чапленко, членки Управи 66 Відділу СУА дали ініціативу до збірки, що перейшла, як слідує:

10 дол. п-ні Березицька; 5 дол. п-ні Кульчицька; 3 дол. п-ні Панкевич; по 2 дол. пп.: Сидорик, Гриневич, Мандич, Де Франко, Лодинська, Козюпа, Кравчук, Яхницька; по 1 дол. пп.: Гоморуг, Рудницька, Кузьо, Гусак, Кощак, Данилович, Хромовська, Троян. Разом 42 дол. Щире Спасибі!

**Вже вийшла збірка оповідань
Марії Цуканової
На грані двох світів**

Ціна 3 дол.

Замовляти в авторки:

Mrs. Maria
3920 Greenpoint Ave.
Long Island City, N. Y. 11104

Централа одержала

в часі від 1. травня до 2. липня 1969 року на:

ЮВІЛЕЙНИЙ ПРЕСОВИЙ ФОНД:

Від. 37 Дітройт 15.00
 „ 46 Рочестер 25.00
 По 10 дол.: Наталія Клезор, Бронкс,
 Соломія Дрездовська, Ванкувер.
 5 дол.: Д-р Т. Савицька, Ютика.

ПРЕСОВИЙ ФОНД:

Від. 8 Бронкс 10.00
 „ 27 Піттсбург 20.00
 „ 71 Джерзі Сіті 10.00
 Люба Шандра, Шикаго 20.00
 Марія Турко, Рагвей 15.00

По 10 дол.: Роман Громницький,
 Дейвідсон, Стефанія Дуб, Дітройт,
 Михайло Чухновський, Віндзор.

6.13 дол.: п. М. Т. Сімків, Мюнхен.

По 5 дол.: Наталя Кравчук, Ірина
 Левицька, Ньюарк, Неоніла Дмитрук,
 Едмонтон, Ольга Харігончук, Гарт-
 форд, Стефанія Березецька, Шикаго,
 Надія Мандрусак, С. Орендж, Анастасія
 Зобко, Акрон, Ольга Муссаковська,
 Ірвінгтон, Н. Н., Картерет.

По 3 дол.: Л. Колодчин, Воррен,
 Ольга Городиська, Клівленд, Маруся
 Бойчук, Саскатун.

По 2 дол.: Марія Волощук, Воррен,
 Ірина Галунко, Рочестер, Ірина Остап-
 чук, Бефало, Теодосія Пришляк, Гіл-
 сайд.

По 1 дол.: Ірина Мішкевич, Брук-
 лин, Лукія Голембйовська, Нью Гей-
 вен, Софія Бульчак, Євгенія Боб'як,
 Торонто, Катерина Апонюк, Едмон-
 тон, Євгенія Гнатківська, Амстердам,
 Марія Хоптяк, Ньюарк, Ірина Писнюк,
 Міннеаполіс, Ірина Чучман, Дірборн,
 Ольга Тарнович, Судбурі, Катерина
 Терлецька, Нью Йорк, Е. Климишин,
 Воррен, Стефанія Стерпак, Філядель-
 фія, В. Мушинська, Дітройт.

ФОНД „МАТИ й ДИТИНА“:

Від. 7 Акрон 35.00
 „ 9 Бінгемтон 15.00
 „ 11 Трентон 60.00
 „ 27 Піттсбург 10.00
 „ 28 Ньюарк 15.00
 „ 29 Шикаго 25.00
 „ 33 Клівленд 45.00
 „ 43 Філядельфія 90.00

„ 47 Рочестер 44.00
 „ 59 Балтимор 20.00
 „ 63 Дітройт 66.00
 „ 67 Перт Амбой 60.00
 „ 71 Джерзі Сіті 45.00
 „ 79 Бостон 126.00
 „ 83 Нью Йорк 15.00
 „ 90 Філядельфія 30.00

Марійська Дружина, Філяд. 15.00
 Д-р Мик. і Мар. Грушкевичі,
 Клівленд 20.00
 Михайлина Ставнича, Клівленд 10.00
 Оріся Савчакова, Клівленд 10.00
 Петро і Марія Гордійчуки,
 Клівленд 10.00
 Марія Волчків, Юніон 5.00
 А. Балас, Глендейл 5.00

„ФОНД 500“:

Від. 28 Сиракузи 75.00
 „ 73 Бріджпорт 21.75
 Окр. Рада СВА, Клівленд 16.00
 Окр. Рада СВА, Рочестер 10.00
 Ірина Кашубинська, Клівленд 1.98

МУЗЕЙ СВА:

Від. 9 Бінгемтон 10.00
 „ 43 Філядельфія 100.00
 „ 66 Нью Гейвен 42.00
 „ 68 Сиракузи 50.00
 Наталя Даниленко, Філядельфія 50.00

ВІДЗНАКИ СВА:

Від. 8 Бронкс 8.75
 „ 33 Клівленд 35.00

ВПИСОВЕ НОВИХ ВІДДІЛІВ:

Від. 104 Нью Йорк 5.00
 „ 105 Статен Айленд 5.00

СТИПЕНДИЙНИЙ ФОНД СВА:

Від. 71 Джерзі Сіті 5.00

З подякою

Ольга Муссаковська, секретарка
 Ірина Качанівська, касієрка

БРІДЖПОРТ, КОНН.

Великодня виставка 73 Відділу
 Впродовж чотирьох років голова
 Відділу п-ні Ольга Папроцька дбає
 про те, щоб у Великодній час в одній
 із крамниць міста влаштувати вистав-
 ку українського Великоднього стола.
 Цього року виставкою поцікавилась
 місцева газета і помістила не лише
 знимку виставки, але також і обшир-

ну статтю, в якій описано українські
 Великодні звичаї. Там теж згадано
 і про те, як СВА дбає про збереження
 українських традицій серед поселен-
 ців у ЗСА. Докладно описані традиції
 зв'язані із писанням писанок, звичай
 обмінюватись ними. На закінчення
 статті подані певні інформації загаль-
 ного характеру про Україну і її нарід.

Вже вийшла з друку книжка

**КУХОВАРСЬКІ
ПРИПИСИ**

яка вміщує:

М'ЯСИВО

ГОРОДИНА й ОВОЧІ

ПЕЧИВО

Упорядкувала НАТАЛІЯ КОСТЕЦЬКА

Ціна 2.50 дол.

Замовляти в Централі СВА

Замовляйте збірник-альманах

**Т-ва Сільський
Господар у Львові**Вміщує спогади 59 авторів, агро-
номів, кооператорів і гром. діячів.

Про працю Секції Господинь
 пишуть: Стефанія Радиш, Ма-
 рія Струтинська, Ірина Іван-
 чинин.

Ціна 10 дол.

Замовляти в інж. П. Дубрівного,
19 Reynolds Ave.

Waippany, N. J. 07981

**З Б І Р Н И К
ПАМ'ЯТІ К. МАЛИЦЬКОЇ
ВИХОВНИЦЯ
ПОКОЛІНЬ**

Ціна 2.00 дол.

Замовляти в Централі СВА або
в п-ні Марії Мудрик73 Lynd Avenue
Toronto, Ont. Canada